

1. OG 2. KORINTERBREV

Bibelstudier

for sabbatsskolen

3. kvartal, 2026

1. OG 2. KORINTERBREV

Av Adenilton T. de Aguiar

UTGITT AV
SYVENDEDAGS ADVENTISTKIRKENS
SABBATSSKOLEAVDELING

Syvendedags
Adventistkirken

Norsk Bokforlag, Røyse

UTARBEIDELSE

Utarbeidelsen av bibelstudiene ledes av en komité med medlemmer fra verdensfeltet. Komiteens medlemmer er rådgivende redaktører, og de studiene som utgis hvert kvartal, gjenspeiler komiteens synspunkter og representerer ikke bare eller nødvendigvis forfatterens hensikter.

HENVISNINGER

Der forfatternavn ikke er oppgitt, men bare tittelen på en bok eller en artikkel, er henvisningen til en av Ellen G. Whites skrifter. Der en norsk oversettelse foreligger, er henvisningen til denne, men i parentes står også henvisningen til den engelske originalen, med standard forkortelse for tittelen, for eksempel: *AA står for Acts of the Apostles*.

BIBELOVERSETTELSE

Der intet er sagt om versjon, er Bibelselskapets oversettelse av 2011 brukt. I noen tilfeller er tidligere versjoner av Bibelselskapets oversettelse brukt (1930, 1978, 1985). Der ingen av Bibelselskapets bibeloversettelser støtter forfatterens poeng, har vi oversatt etter forfatterens versjon og merket det med versjonens alminnelige forkortelse, f.eks. NKJV for New King James Version.

Teksten i dette bibelstudieopplegget er skrevet av en forfatter, og deretter revidert i flere runder av en komite i Adventistkirkens hovedkontor i USA. Teksten oversettes og gjennomgår noen mindre tilpasninger, før den utgis i Norge. Vi forsøker å ikke forandre meningen i «originalen» vi får til oversettelse. Det hender at det skrives ting i dette bibelstudieopplegget som noen adventister reagerer på eller ikke stiller seg bak. Det er rom i adventistmenigheten for det. Bibelstudiematerialet er heller ikke et offisielt dokument som behøver godkjenning av Den norske union.

Originalens tittel: *First and Second Corinthians*

Studieforfatter dette kvartal: Adenilton T. de Aguiar

Redaktør: Clifford R. Goldstein (goldsteinc@gc.adventist.org)

Oversettelse: Egil Fredheim (egilfredheim@gmail.com)

Illustrasjoner: Lars Justinen

Sats: Norsk Bokforlag, Røyse 2026

Trykk: United Press

Copyright © Norsk Bokforlag

BIBELSTUDIER utgis kvartalsvis, og kan abonneres på ved å ta kontakt med Norsk Bokforlag.

Telefon: 32 16 15 60 • E-post: ordre@norsk bokforlag.no • Internett: www.norbok.no

Innledning Bibelstudier – Korinterbrevene

Bibelen er ikke bare en bok. Bibelen er et helt bibliotek på 66 bøker, blitt til i en viss trostradisjon. Den er arven vi har etter mennesker som trodde at Gud har skapt verden og satt oss mennesker til å «råde over» (ha ansvar og omsorg for) jorden (1 Mos 1,28) og til å «*dyrke og passe hagen*» (1 Mos 2,15). Den er en gave fra mennesker som trodde fast at Gud har gjort seg selv og sin vilje kjent for menneskene i historien – men som også gir spalteplass til dem som fant det vanskelig å tro. Med utgangspunkt i troen og erfaringene sine, skrev de fortellinger om hvordan de hadde opplevd Gud gå med dem. De skrev nydelig poesi om lengsel og håp, ulike lovtekster om hvordan leve, profetisk litteratur i betydningen samfunnsrefsende, visdomslitteratur av ypperste kvalitet og en del av verdenslitteraturen. De skrev tekster om Jesu liv og lære, kristen opplæringslitteratur, samt et par såkalte apokalyptiske bøker. Til sammen er dette biblioteket av ulike litterære verk en bok om menneskehetens historie. Om hvordan vi mennesker rotet oss bort, og død og lidelse ble en del av vår verden. Men framfor alt er det fortellingen om hvordan Livgiveren lette og leter etter oss, hvordan han konstant vil ha oss på bedre veier, og hvordan han gjør og skal gjøre oss og verden hele igjen.

Bibelen er en bok om hvordan man kan være et godt og klokt menneske i verden. Dette blir vakkert uttrykt i kallet til Abraham om å være et redskap for velsignelse. Men fordi dette er en bok som ble til over ca. 1500 år, er det også en bok som viser *utviklingen* i forståelsen av Gud og hvordan det kan se ut å være Guds medregenter over verden, folk som «*passer og dyrker hagen*» og er redskaper for velsignelse på jorden. Denne utviklingen ser vi tydeligst i de såkalte antitesene i Jesu bergpreken, der Jesus bruker formelen «*dere har hørt det er sagt ... men jeg sier dere*» (Matt 5,21–48).

Når vi studerer Bibelen, kobler vi oss på denne trostradisjonen og trekker veksler på deres erfaringer – både de gode og vonde. Bibelen er ikke bare en bok om hva vi bør være som mennesker. Det er også en bok om hvordan vi *ikke* bør være. Og når vi ser utviklingen i forståelsen fra tidligere, kan kanskje Gud lede oss enda videre?

Dette kvartalet skal vi studere de to brevene Paulus skrev til menighetene, fellesskapet av mennesker som var ment å være velsignelsesredskaper, i Korint. Korinterbrevene setter oss i kontakt med de tidlige kristne og hva de strevde med. Ikke ulikt oss, levde de i en verdslig kultur der de utgjorde en minoritet. Paulus' veiledning og refleksjoner til dem kan derfor være veldig relevant for oss. Jeg håper dette kvartalet ikke bare viser oss hvordan det var å være kristen i antikken, men hjelper og oppmuntrer oss med å være kristne i vår egen tid. Godt studium!

Har du spørsmål? Ta gjerne kontakt med sabbatsskoleavdelingen i Adventistkirken.

Du kan skrive til vidar.hovden@adventist.no

REDAKTØRENS FORORD

Essensen i den kristnes liv og vitnesbyrd

Å skrive brev er en eldgammel aktivitet som likevel ikke er foreldet; vi har bare endret måten vi skriver brev. Ja, sosiale medier har erstattet papiret. Men e-post og andre former for elektroniske brev har egentlig samme funksjon: De knytter mennesker sammen ved å utveksle informasjon, følelser og tanker.

Hvorfor skriver folk brev? Kanskje fordi de har noe på hjertet. Slik var det med Paulus. Han hadde mye på hjertet, men han kunne ikke alltid møte dem han ønsket å snakke med ansikt til ansikt.

Derfor skrev han brev – som brevene til korinterne, som rommer noen av Skriftens dypeste sannheter. Blant dem er: «For jeg hadde bestemt at jeg ikke ville vite av noe annet hos dere enn Jesus Kristus og ham korsfestet» (1 Kor 2,2), og «Dere kjenner vår Herre Jesu Kristi nåde: Enda han var rik, ble han fattig for deres skyld, så dere skulle bli rike ved hans fattigdom.» (2 Kor 8,9) Og hva med kjærlighetshymnen i 1. Korinter 13?

Men den som leser Paulus' brev til korinterne, kan ikke unngå å bli forvirret, ikke bare av de store problemene i menigheten (f.eks. seksuell umoral), men også av flisespikkeriet som skyldes medlemmenes smålige splittelser. Synes du at menigheten din har utfordringer, kan du bare forberede deg på alle de kranglene Paulus måtte forholde seg til i Korint. Problemene i den lokale menigheten din er kanskje ikke så store som du tror. Du vil trolig oppdage at det var mye verre i Korint.

Korinterbrevene fanger vår oppmerksomhet, ikke på grunn av problemene, men på grunn av måten Paulus håndterer dem. Han fremhever budskapet om korset ved å be medlemmene evaluere seg selv, sin atferd og omgivelsene i lys av Jesu Kristi evangelium. Med Paulus' egne ord er enhver standard som er lavere enn evangeliets budskap, å betrakte som «forbannet» (Gal 1,8,9).

På Paulus' tid var Korint kjent for rikdom og handel, mye takket være havnen, arkitekturen, skipsbyggingen og keramikken. Byen var et økonomisk knutepunkt. Men den var også kjent for seksuell umoral, religionskaos og var kultsted for mange guder. Dagliglivet var preget av avgudsdyrkelse. Denne historiskkulturelle bakgrunnen belyser Paulus' bekymring for de kristne i byen og hans formaninger.

Dette kvartalet skal vi se på Paulus' brev til korinterne. I disse to nytestamentlige bøkene trekker han frem evangeliet som essensen i de kristnes liv og vitnesbyrd, og som en målestokk som alt annet skal ses gjennom. Uansett hvilke utfordringer den enkelte eller menigheten står overfor på sin ferd, er svaret på de vanskeligste spørsmålene i arbeidet for Kristus det samme som for korinterne: «Jesus Kristus og ham korsfestet» (1 Kor 2,2)!

Jesus kommer snart. Nå gjelder det å stå sammen i Kristus, være åpne for Den hellige ånd, gjøre flittig bruk av åndsgavene, og få en dypere erfaring med vår oppstandne Herre. Det er tid for sann kristen tjeneste, forvalterskap og misjon, åndskamp mot falsk lære og vekst i nåde, kjærlighet og Åndens samfunn. Det er nå vi må holde fast ved og være trofaste mot korsets budskap, og det er noe Paulus' brev til korinterne lærer oss.

Adenilton Tavares de Aguiar er professor i bibelsk fortolkning ved teologisk seminar ved Adventist University Center of São Paulo (UNASP) i Brasil.

Innhold

1 4. JULI	Paulus i Korint	8
2 11. JULI	Ordet om korset	16
3 18. JULI	Ett i Kristus	24
4 25. JULI	Synd i menigheten	32
5 1. AUGUST	Alt til Guds ære	40
6 8. AUGUST	Åndelige gaver	48
7 15. AUGUST	Et portrett av kjærligheten	56
8 22. AUGUST	Kraften i Kristi oppstandelse	64
9 29. AUGUST	Tjeneste drevet av kjærlighet	72
10 5. SEPTEMBER	Autentisk kristen tjeneste	80
11 12. SEPTEMBER	Forvalterskap og misjon	88
12 19. SEPTEMBER	Falske lærere	96
13 26. SEPTEMBER	Nåde, kjærelighet og samfunn	104
	Solnedgangstabell	113

Fortellingen om Saulus Paulus

– På jakt mellom linjene i bibelhistorien

Av Harald Giesebrecht

«De drev ham foran seg og steinet ham utenfor byen. Vitnene la av seg kappene sine ved føttene til en ung mann som het Saulus Saulus var enig i drapet på Stefanus» (Apg 7,58;8,1).

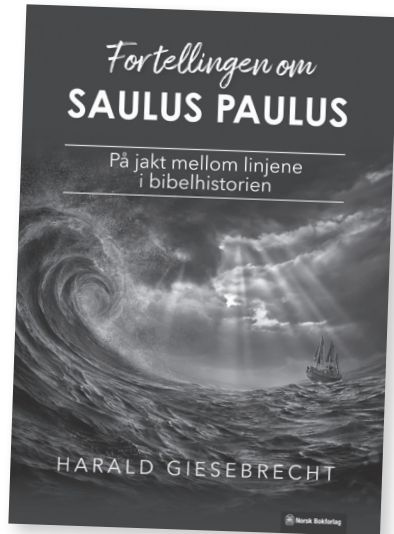
Med disse ordene seiler den unge Saulus inn i vår og verdens bevissthet. Han skulle raskt bli Jesus-bevegelsens verste fiende.»

Slik innleder Harald Giesebrecht første kapittel i sin nye bok om mannen vi kjenner best under navnet Paulus. Ingen illustrerer bedre hva omvendelse er, enn nettopp Paulus.

Han gikk fra å se Jesus som en trussel og fiende, til å ofre sitt liv i kampen for å utbre de gode nyhetene om ham.

Men hva var det som drev ham? Hvordan «hadde han det» egentlig? Hva gjorde han i Arabia? Hva med de ti årene i Tarsos? Hva skjedde egentlig den siste tiden i Efesos når Akvillas og Priskilla måtte risikere livet for å redde ham? Hvorfor utelater Lukas en så spennende del av fortellingen? Hvor mye kan vi vite?

HEFTET • ISBN: 978-82-7007-532-4
322 SIDER • VARENR: 3535

BESTILLES PÅ WWW.NORBOK.NO ELLER HOS NORSK BOKFORLAG:
E-post: ordre@norskbokforlag.no / Tlf. 32 16 15 60

Ønsker du å lære mer om temaet dette kvartalet har vi følgende tilleggsmateriale som du kan få kjøpt på engelsk:

Adult Teacher's Quarterly

Dette er den tradisjonelle engelske leksehjelpen for bibelstudier, med mye ekstra informasjon, flere henvisninger og utfyllende spørsmål som du kan bruke i gjennomgåelsen.

<http://sspm.gc.adventist.org>

Bible Study Guide

Det engelske bibelstudieheftet. 1. og 2. kvartal er i et hefte og 3. og 4. kvartal i et hefte. Det er forlaget i England som deler inn materialet slik.

E. G. White Notes

Dette heftet kommer også ut kvartalsvis og er en samling med Ellen G. White-sitater og henvisninger som er av betydning for temaet.

Companion Book

Hvert kvartal kommer det ut en bok som består av 13 kapitler (1 for hver uke) med mange gode tanker rundt de samme temaene som bibelstudiet tar opp. Boken er uavhengig av studieheftet, men kan også være et fint tillegg til det.

Collegiate Quarterly

Dette er en ungdomsversjon med kommentarer og henvisninger som passer til tenåringer/ungdommer/studentene. Det er mye brukt på universitetene, hvor studentene forstår og kan snakke engelsk.

Andre interessante internettadresser:

www.ssnet.org

www.GoBible.org

Den raskeste måten å bestille heftene på er via internett:

www.adventistbookcenter.com

Du kan også bestille hos Norsk Bokforlag,

Postboks 103, 3529 RØYSE Tlf. 32 16 15 60, faks 32 16 15 51 eller epost: ordre@norskbokforlag.no

Paulus i Korint

Ukens tekster:

1 Kor 1,1; Gal 1,1; Apg 17,16–34; 1 Kor 5,9–11; Apg 18,4–10; 2 Kor 2,4.

Ukens vers:

En natt sa Herren til Paulus i et syn: «Vær ikke redd! Du skal ikke tie, men tale. Jeg er med deg, og ingen skal røre deg eller gjøre deg noe vondt, for i denne byen har jeg et tallrikt folk.» (Apg 18,9.10)

Misjonæren William Carey pleide å si at han reparerte sko for å betale utgiftene sine, men hans egentlige arbeid var å vinne sjeler. På samme måte arbeidet Paulus som teltmaker for å tjene til livets opphold (Apg 18,1–3), men hans egentlige oppgave var å vinne mennesker for Kristus.

Denne uken får vi et glimt av Paulus' arbeid i menigheten i Korint. Der var det masser av problemer, og mange av dem var ikke så ulike dem menighetene står overfor i dag. Alle som har vært kristne en stund, eller som har vært aktive i menighetsarbeid, kan stille spørsmålet: Har du opplevd en kristen gruppe uten problemer? Svaret gir seg selv.

Paulus har utfordringer i Korint, men møter dem med et budskap om korset (1 Kor 2,2). Vi må også møte vår tids utfordringer i troskap mot dette budskapet. Budskapet i 1. og 2. Korinterbrev er også til oss.

PAULUS, JESU APOSTEL KALT AV GUD

Paulus åpner brevet til korinterne med å si at han er Jesu apostel, kalt «etter Guds vilje» (1 Kor 1,1; jf. 2 Kor 1,1). Han er så sikker på hvem han er i sin tilknytning til Jesus, at det er slik han innleder alle brevene sine, med få unntak.

Les 1 Kor 1,1 og Rom 1,1. Hvilke sider ved Paulus' tjeneste fremheves? (Se også Gal 1,1.)

Paulus ser sitt kall og sin apostelrolle som oppfyllelse av Guds vilje. Han er sikker på at hans kall ikke er fra mennesker, men fra Gud (Gal 1,1). Som Jeremia ble Paulus kalt av Gud fra mors liv (Jer 1,5) som en handling av Guds nåde (Gal 1,15) for at han skulle forkynne evangeliet om Kristus blant hedningene.

I 1. Korinter 15,8 regner Paulus seg blant dem Kristus viste seg for etter oppstandelsen (1 Kor 15,5–7). Litt senere indikerer han at hans kall til å være apostel var resultatet av dette møtet med Jesus (1 Kor 15,9–11).

Tittelen «Jesu apostel» rommer mye. Først og fremst betyr det en som Jesus sender ut. Men Paulus bruker også uttrykket for å beskrive seg som Kristi tjener (Rom 1,1; Tit 1,1; Gal 1,10) og som forkynner og lærer (1 Tim 2,7; 2 Tim 1,11). Enten han forkynner eller underviser, er Kristus med. Kort sagt, Paulus er en *Jesu* apostel.

Jesus er ikke bare sentrum for Paulus' virke som apostel. Han er sentrum i hans liv. Paulus' tanker og følelser var fylt av Jesu nærvær. Et tegn på dette er at han stadig viser til Jesus i åpningen og takksigelsesdelen av brevet (ni ganger på ni vers). Paulus elsket Jesus så høyt at han ikke kunne la være å tenke på og snakke om ham. Han ville dele Jesus med dem han hadde ansvar for slik at også deres liv skulle bli Kristus-sentrert. Han var kalt til å være apostel, og de var kalt til å være trofaste følgesvenner av Jesus i den rollen som Gud kalte dem til.

Paulus ble kalt til apostel. Hva er ditt kall, og hvordan vet du at det er ditt kall? Hvis du ikke tror du har et kall, hva med å gå til Gud, nå med det samme, og be ham vise deg det arbeidet han ønsker at du skal gjøre?

FRA ATHEN TIL KORINT

Les Apg 17,16–34. Hvor var Paulus før han dro til Korint, og hva gjorde han der?

Apg 17,16–34 skildrer Paulus' forkynnelse for athenerne før han dro til Korint. Det var ikke planen å dra til Athen den gangen, men han dro dit med hjelp av noen venner etter motstanden han hadde møtt i Berøa (Apg 17,13–15).

De som var med Paulus til Athen, dro tilbake til Berøa med beskjed om at Timoteus og Silas skulle slutte seg til ham snarest mulig (Apg 17,15). Apostlenes gjerninger 17,16–34 forteller hva Paulus gjør mens han venter. Han taler om Jesus i synagogen, på torget og på Areopagos. Han kunne ikke la være å snakke om Jesus og grep enhver anledning til å gjøre det.

Les Apg 18,1–11. Hva gjør Paulus når han kommer til Korint og under oppholdet der?

Paulus dro til Korint på sin andre misjonsreise. Lukas forteller at han ble der i halvannet år.

Han begynner som vanlig sin misjonsvirksomhet i synagogen (Apg 18,4–6). I Apostlenes gjerninger 17,1.2 nevnes det at dette var hans vane. Han fulgte strategien «til jødene først» (Rom 1,16; Apg 13,46), slik Jesus hadde befalt apostlene (se Apg 1,8).

Da Silas og Timoteus endelig kom til Korint, var han opptatt med «forkynnelsen og vitnet for jødene at Jesus var Messias» (Apg 18,5). Under oppholdet i Korint underviste han om «Guds ord» (Apg 18,11). Det var også i denne sammenhengen han uttrykte de kjente ordene om at han «ikke ville vite av noe annet hos» korinterne «enn Jesus Kristus og ham korsfestet» (1 Kor 2,2).

Hva kan Paulus' virke i Athen og Korint lære oss om å utnytte anledningene vi får til å forkynne evangeliet? Hvilke elementer gjør det krevende å dele budskapet i våre byer og lokalsamfunn i dag? Hvordan går vi frem for å klare å spre budskapet på slike krevende steder? Hvilke strategier kan vi lære av Paulus' misjonæraktiviteter?

KORINT

Les Apg 18,1–3; 1 Kor 5,9–11 og 8,4. Hva sier dette om økonomien, moralen og det religiøse livet i Korint?

Korint var et viktig handelsknutepunkt i oldtiden. Romerne raserte byen i 146 f.Kr., og den ble gjenoppbygd av Julius Cæsar som romersk koloni i 44 f.Kr. Det er dette romerske Korint vi møter i NT. På Paulus' tid konkurrerte Korint med Athen og lå på flere områder foran. Korint hadde to viktige havner som gjorde det enkelt å utveksle varer og utvikle handelen.

Paulus valgte Korint på grunn av byens betydning og gunstige geografiske beliggenhet. «Dermed åpnet det seg en anledning til å spre evangeliet. Når det først hadde fått fotfeste i Korint, ville det bli lett å nå ut til alle deler av verden.» – Ellen G. White: *Sketches From the Life of Paul*, s. 99.

Dessuten ville den blomstrende handelen der gjøre det lettere for Paulus å forsørge seg selv ved å fremstille og selge telt mens han forkynte evangeliet i byen (Apg 18,2.3). Misjonsarbeid i en stor og rik by er ikke uten utfordringer. Korint bar preg av en åpenbar religiøs pluralisme (1 Kor 8,5), og det viste seg bl.a. i de mange heligdommene til ære for guder som Apollon, Athene og Afrodite, samt tilbedelsen av egyptiske guder som Serapis og Isis.

I tillegg til dette religiøse virvaret var Korint også kjent for seksuell løsslupenhet. Den greske geografen og historikeren Strabon nevner at det fantes 1000 sakraleprostituerte som dyrket Afrodite i hennes tempel i Korint. Mange forskere er skeptiske til påstanden og knytter den til athensk propaganda mot Korint, men rituell prostitusjon var vanlig i antikken. Avgudsdyrkelse og umoral var en del av dagliglivet, og dette forklarer mye av innholdet i brevene til korinterne.

I sitt misjonsarbeid i Korint møtte Paulus utfordringen med et samfunn preget av avgudsdyrkelse og utseielser. Hvilke kulturelle utfordringer kan gjøre det vanskelig å forkynde evangeliet i dag? Hvordan kan vi møte dem? Hvor stor forskjell er det mellom Korint og vår tids byer?

MANGE ANDRE

Les Apg 18,4–8. Hva ble utfallet av Paulus' forkynnelse?

Paulus' arbeid blant jødene i Korint bar ikke så mye frukt som han hadde håpet. Han ble møtt med motvilje og hat. Bibelen sier at «de sa imot og hånte ham» (Apg 18,6). Når objektet for det greske verbet *blasphēmeō* («spotte») er et menneske, betyr det «skjelle ut» eller «ærekrenke». Altså ville de sverte Paulus' rykte og hindre hans misjonsarbeid.

Heldigvis var ikke Paulus' arbeid i synagogen i Korint helt forgjeves. Gud ledet hans misjon og hadde lovet: «[Mitt ord] vender ikke tomt tilbake til meg» (Jes 55,11). Noen jøder forventet ikke at synagogeforstanderen Krispus og alle i hans hus skulle ta imot Jesus som Messias og la seg døpe (Apg 18,8). Og ikke bare de, men «mange andre i Korint som hørte ham, kom til tro og ble døpt» (Apg 18,8), antakelig også påvirket av Krispus.

Les Apg 18,9.10. Hva kan vi utlede om hvordan Paulus opplevde utfordringene i Korint? Hvordan oppmuntret Gud sin tjener?

Rett etter at Paulus forlot synagogen, opplevde han noe som oppmuntret ham. Kristus viste seg for ham i et syn om natten med ord som minner om Jesaja 41,10: «Frykt ikke, for jeg er med deg». Paulus medgir at han var «svak, redd og skjelvende» i Korint (1 Kor 2,3). Han hadde vært nødt til å dra fra Berøa til Athen etter hard motstand. Han later til å ha trodd at han måtte forlate Korint av samme grunn: motstand. Men det skulle ikke skje denne gangen. Jesus sa: «I denne byen har jeg et tallrikt folk» (Apg 18,10). Og Paulus var hans redskap til å formidle nyheten om frelsen til dem.

Les Jes 41,10. Hvilke løfter får vi i denne korte teksten? Hvilket håp gir de deg i ditt liv, akkurat nå?

PAULUS' BREV TIL KORINTERNE

Les 1 Kor 1,11–13; 4,14; 5,11; 7,1 og 14,37.40. Les også 2 Kor 1,12; 2,9; 11,3 og 13,10. Hvorfor gjør disse tekstene det lettere å forstå at Paulus skrev brev til korinterne?

Paulus var i Efesos da han skrev 1. Korinter (1 Kor 16,5–9). Kloes folk kom til ham og fortalte at det ikke gikk så bra i Korint (1 Kor 1,11). I 1. Korinter 1–6 tar Paulus for seg problemene som Kloe fortalte om. Problemene var splittelse, seksuell umoral, rettssaker og prostitusjon. Paulus fikk også et brev med konkrete spørsmål (1 Kor 7,1). Svarene fyller kapittel 7 og utover. Spørsmålene dreide seg om ekteskap, skilsmisse, sølibat, mat ofret til avguder, oppførsel på gudstjenesten, bruk av åndelige gaver og feil syn på oppstandelsen. Menigheten i Korint var en vanskelig og umoden menighet. Kanskje har din lokale menighet mange problemer. Men menigheten i Korint var trolig verre.

Paulus' første brev til korinterne er også veldig relevant i vår tid. Møter vi ikke noen av de samme problemene i mange av våre menigheter? Brevet har mye å si oss. Det er «et av de rikeste, mest lærerike og mest kraftfulle av alle brevene hans.» – Ellen G. White: *The Acts of the Apostles*, s. 301.

Paulus kan ha skrevet tre eller fire brev til korinterne (jf. 2 Kor 10,9). Han skrev et brev før 1. Korinter (1 Kor 5,9), men det har gått tapt. Før 2. Korinter skrev han et brev som ofte kalles «det strenge brevet» (2 Kor 2,3.4.9; 2 Kor 7,8), men også det er tapt. Noen mener han sikter til 1. Korinter, eller at brevet er delvis bevart i 2. Korinter.

Av 2. Korinter forstår vi at medlemmene i Korint var påvirket av samfunnet rundt dem. De vektla konkurranse, makt og rikdom, ting som også kan utfordre menigheten i dag. Paulus forsøkte å skape en motkultur med fokus på Kristus, dvs. å se verden med evangeliets briller. Det er viktig at også vi ser verden i dag med evangeliets briller.

Les 2 Kor 2,4. Hva sier dette om hvor mye Paulus brydde seg om dem? Hvor mye kjærlighet for andre har du i ditt hjerte?

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «Corinth» s. 243–254, i *The Acts of the Apostles*.

«Da apostelen forkynte evangeliet i Korint, gjorde han det annerledes enn i Athen ... Han bestemte seg for å unngå omstendelige argumenter og diskusjoner og ville ikke 'vite av noe annet' hos korinterne 'enn Jesus Kristus og ham korsfestet'.» – Ellen G. White: *The Acts of the Apostles*, s. 244; *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 170.

«Paulus opplevde en viss suksess», men han «tvilte på om det var klokt å bygge opp en menighet med det materialet han fant der. Han betraktet Korint som et høyst tvilsomt sted å arbeide og bestemte seg for å forlate byen ...

Mens han overveide å forlate byen og dra til et mer lovende sted, viste Herren seg for ham i et nattesyn og sa: 'Vær ikke redd! Du skal ikke tie, men tale ... for i denne byen har jeg et tallrikt folk.' Paulus oppfattet det som en befaling om å bli i Korint og en garanti for at Herren ville gi vekst til det såkornet som var sådd ... En stor menighet sluttet seg til Jesu Kristi banner.» – Ellen G. White: *Sketches from the Life of Paul*, s. 106, 107.

«Det står at Paulus arbeidet i Korint i halvannet år. Men innsatsen begrenset seg ikke til denne byen ... Han gjorde Korint til sitt hovedkvarter ... Flere menigheter ble startet ... Paulus' fravær fra de menighetene han hadde ansvar for, ble delvis avhjulpet av viktige og kraftfulle budskap som ble tatt imot som Guds ord ... Brevene ble lest i menighetene.» – Ellen G. White: *Sketches from the Life of Paul*, s. 109.

Forslag til samtale:

1. Paulus var overbevist om at han var en Jesu apostel og at kallet kom fra Gud. Hvorfor er det viktig å vite hvem vi er, og hva kallet vårt går ut på?
2. En stund hadde Paulus lyst til å gi opp misjonsarbeidet i Korint og forlate byen. Hva fikk ham til å endre mening? Hvordan kan dette hjelpe oss når vi får lyst til å droppe et misjonsprosjekt? Kan det likevel komme en tid da vi bør gjøre det?
3. Medlemmene i Korint var tydelig preget av kulturen der. Slik er det også i dag. Hvordan kan vi være i verden (Joh 17,11.15) uten å bli påvirket av det som «er i verden – kroppens begjær, øynenes begjær og skrytet av alt en eier» (1 Joh 2,16)? På hvilke andre måter blir menigheten vår negativt påvirket av omgivelsene?

4. juli

PIONEREN VENDER TILBAKE

Fortalt av Rick Kajjura

Det er en helt spesiell glede å få møte en pioner fra Global Mission. Men det som virkelig gjør inntrykk, er å få observere dem sammen med den lille gruppen mennesker som de har nådd ut til, mennesker som nettopp har begynt på sin trosreise.

Jeg husker det godt: En husmenighet i en fjellandsby i Indonesia. En liten leilighet i et anonymt betongbygg i Øst-Europa. En sabbatsskoleklasse under trærne i Afrika, med presenning som tak og gulv.

Men kirken som jeg nylig besøkte, var annerledes. Pionerene hadde for lengst reist videre. Nå stod det igjen et kirkebygg med skole ved siden av. 125 medlemmer. Skolen regnes som en av byens beste.

Da pionerene først kom, fantes det ikke én eneste adventist i byen. De prøvde å selge bøker og gikk fra dør til dør. De ønsket å leie et lokale, men ble avvist. Budskapet var tydelig: «Dere er uønsket her.»

Så ble de invitert til en naboby. Der fikk de leie et lokale og startet arbeidet. Snart hadde de fem døpte medlemmer. Så ble de invitert til enda en by. Der vokste gruppen til 37.

Det tok flere år før de ble akseptert i den opprinnelige byen. Da fant de endelig et sted å komme sammen, og startet en liten gruppe. Den vokste til 30 medlemmer. Siden den gang har kirken startet fire nye menigheter. Og de nye menighetene har igjen startet flere.

En av pionerene som var med fra starten, besøkte området sammen med meg. Nå er han leder for Adventist Mission i regionen. Han viste meg hvordan arbeidet har båret frukt gjennom årenes løp.

Pionerer reiser fortsatt til steder der få eller ingen har hørt evangeliet. Folk som Taguhi og Aghvan jobber i områder med svært få adventister. Be gjerne for dem og for alle Global Mission-pionerer som setter i gang nytt arbeid i verdens storbyer, i 10/40-vinduet, og blant mennesker som har forlatt troen.

Global Mission-pionerer er vanlige mennesker som får et lite stipend for å starte nye trosfelleskap i områder der evangeliet ennå ikke har nådd frem. De jobber ofte i sitt eget lokalmiljø.

Ordet om korset

Ukens tekster:

1 Kor 1,17–31; Kol 1,20; 1 Pet 2,24; Apg 13,16–47; 1 Kor 2,1–5.

Ukens vers:

For ordet om korset er dårskap for dem som går bortapt, men for oss som blir frelst, er det Guds kraft (1 Kor 1,18).

Den romerske forfatteren og taleren Cicero hadde bedt romerne om ikke å engang tenke på korset, så grusomt var det som straffemiddel. Han levde om lag et halvt århundre før Jesus ble født, men uttalelsen viser den forakten romerne hadde for korset.

Som kontrast til dette skriver Paulus at «ordet om korset er ... Guds kraft.» (1 Kor 1,18). For Paulus er korset midlet til forsoning mellom Gud og mennesker (Ef 2,16; Kol 1,20), det viktigste symbolet på Jesu ydmykhet (Fil 2,8) og det stedet der vår store gjeld ble betalt (Kol 2,14).

Korset er Paulus' svar på problemene i Korint. Du skal ikke lese langt i 1. Korinter før du ser at han er veldig opptatt av ett stort problem: splittelsen i menigheten. Paulus er så fortvilet at dette er det første temaet han tar opp (1 Kor 1,10–17) rett etter hilsenen (vers 1–3) og takksigelsen (vers 1,4–9). Denne uken skal vi se nærmere på budskapet om korset som svaret på dette og andre problemer i Korint.

EVANGELIET OM KORSET

Paulus sier at ordet om korset er Guds kraft for oss. Det er ingen overraskelse at «Jesus Kristus og ham korsfestet» står sentralt i hans forkynnelse (1 Kor 2,2).

Les 1 Kor 1,17–31. Hva er hovedpoenget?

I 1. Korinter 1,18–31 tar Paulus for seg kontrasten mellom menneskers dårskap og Guds visdom. Korset viser oss det verste i mennesket og det beste i Gud. Denne delen av 1. Korinter innledes med ordene i 1. Korinter 1,17. Siden Kristi kors ikke må tømmes for kraft (1 Kor 1,17), må budskapet om korset stå i sentrum av vår forkynnelse (se også 1 Kor 2,2).

Paulus sier at han ikke ble sendt for å døpe, men for å forkynne ordet om korset. Dette utsagnet krever to viktige observasjoner. For det første, det greske verbet som er oversatt med «å sende» *apostellō*, med samme rot som ordet *apostel*. Paulus' grunnleggende apostoliske oppgave var altså å forkynne evangeliet. For det andre, betydde ikke hans ord om dåpen at den var uviktig, eller at den ikke var like viktig som forkynnelsen. Nei, han irettesatte dem som gjorde et stort nummer ut av hvem det var som døpte, i motsetning til den ene, Jesus, som de var døpt til.

Med «talekunst og visdom» (1 Kor 1,17) mener ikke Paulus at vakre taler er dårlige i seg selv. Poenget er at menneskelig visdom ikke må tilsløre korsets budskap. Uttrykket henspiller på gresk-romersk retorikk. I Athen brukte Paulus logikk, vitenskap og filosofi, men det ga lite frukt. Derfor «bestemte han seg for en annen arbeidsmetode i Korint i forsøket på å fange de tankeløse og likegyldiges oppmerksomhet. Han bestemte seg for å unngå omstendelige argumenter og diskusjoner, og 'ville ikke vite av noe annet' blant korinterne 'enn Jesus Kristus og ham korsfestet'» – Ellen G. White: *The Acts of the Apostles*, s. 244; *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 170.

Hvordan kan kompliserte og innfløkte foredrag tilsløre korsets budskap? Hvorfor ga forkynnelsen av Jesus Kristus og ham korsfestet mer frukt i Korint enn logikk, vitenskap og filosofi gjorde i Athen? Kan det likevel være tilfeller der logikk, filosofi og vitenskap kan være til hjelp i forkynnelsen av evangeliet?

DÅRSKAP FOR DEM SOM GÅR TIL GRUNNE

Paulus setter menneskers dårskap opp mot Guds visdom og sier at «ordet om korset er dårskap for dem som går fortapt» (1 Kor 1,18). Dette er den første av seks ganger der Paulus nevner dårskap eller tåpelighet i 1 Kor 1,18–31.

Les 1 Kor 1,20.21.23.25.27. Hvordan gjør henvisningene til dårskap det lettere å forstå hva Paulus mente da han sa at ordet om korset er dårskap for dem som går til grunne?

Det greske ordet for dårskap i 1 Kor 1,18 er *mōria*. Ordet blir brukt kun fem ganger i NT, og alle tilfellene forekommer i 1. Korinter (1 Kor 1,18.21.23; 2,14; 3,19). Andre ord fra samme ordfamilie forekommer mange ganger i NT. Mange av forekomstene av denne ordfamilien i NT finner vi i 1. Korinter.

Den dårskaper som omhandles i 1. Korinter 1,18.23, insinuerer ikke en intellektuell fattigdom hos korinterne, men retter heller fokus mot deres motvilje mot å vurdere sannheten i evangeliet. Som resultat måtte Paulus også konfrontere umoralsk oppførsel og tankegang, mangel på dømmekraft og til og med opprør mot Gud. Dette forklarer hvorfor han snakker så mye om dette i hele 1. Korinter.

Tenk på Paulus i denne byen. Han kommer til et sted som er stolt av sin tilsynelatende kunnskap, visdom og kultur. Og her forteller han om en jøde fra Galilea, Jesus fra Nasaret, som romerne hadde korsfestet, og som så hadde stått opp fra de døde – ikke bare for å betale for deres synder, men for hele verdens synder. Seriøst? Hvem tror han at han lurer? Dette var heller ikke noe nytt, dypt filosofisk konsept som kunne analyseres på filosofisk vis; det var galskap, nonsens, ikke noe en smart og velutdannet korinter kunne ta på alvor.

Og om Paulus' budskap om korset lød tåpelig for hedningene, hørtes det enda verre ut for mange jøder. Hvem i jødedommen hadde forventet at romerne skulle henrette Messias? Messias skulle omstyrte romerne, ikke la dem korsfeste seg.

Fra første stund hadde Paulus mye imot seg i Korint. Men likevel ble både jøder og hedninger vunnet for evangeliet.

Budskapet her?

Uansett motstand, har Gud mennesker som er mottakelige for sannheten. Vi må la ham bruke oss til å nå dem hvor de enn befinner seg, også på steder som i dag er like ille eller verre enn det Korint var.

GUDS KRAFT FOR DEM SOM BLIR FRELST

Budskapet i 1. Korinter 1,18 er ikke til å ta feil av. Hva korset betyr, avhenger av øynene som ser. Det er dårskap for dem som gjør opprør mot Gud, men det er kraft for dem som lengter etter hans frelse.

Les Kol 1,20 og 1 Pet 2,24. Hva utrettet Jesus på korset?

Vi har alt sett at man ikke bør satse på «talekunst og visdom» når man forkynner evangeliet, «så Kristi kors ikke skal miste sin kraft» (1 Kor 1,17). I lys av 1 Kor 1,17 er det lettere å forstå hvorfor det motsatte av dårskap er Guds kraft, og ikke menneskelig visdom (1 Kor 1,18). Korset, som står så fjernt fra menneskelig visdom, viser hvor tåpelig menneskelig visdom egentlig er.

Gresken i 1 Kor 1,18 antyder at «dem som går bort» opplever følgene av sine handlinger. Teksten kan leses slik: «For budskapet om korset er en dårskap for dem som ødelegger seg selv.» Det greske verbet *apollymi* («å gå til grunne») kan også bety «å ødelegge» (Joh 10,10). Ja, *apollymi* er faktisk oversatt med «gjøre til intet» i 1. Korinter 1,19.

Hva er det som skjer her? Når Paulus siterer Jesaja 29,14 i vers 19, gir han et bibelsk belegg for utsagnet i vers 18 om at disse menneskene går til grunne. I vers 19 er det Gud som står bak ødeleggelsen, tilsynelatende i strid med det selvødeleggende overmotel som ble nevnt rett før. Det er imidlertid ingen motsetning. Tanken er at Gud ødelegger det som allerede ødelegger seg selv.

I motsetning til dem som går til grunne, viser uttrykket «for oss som blir frelst» (1 Kor 1,18) at frelsen bare kommer fra Gud. Paulus sier at vi blir frelst, altså at vi ikke frelser oss selv. Det kan vi jo ikke. Vår frelse er utenfra. Mens ødeleggelse er selvforskyldt, kan frelse bare gis som nådegave til syndere. Som det fremgår av 1. Korinter 1,21, er det Gud som frelser dem som tror. Derfor er det dårskap å avvise det Gud har tilbudt oss ved Kristi kors (1 Kor 1,30) og dermed påføre seg selv undergangen.

**«Syndens lønn er døden, men Guds nådegave er evig liv i Kristus Jesus, vår Herre» (Rom 6,23).
 Hvordan kan dette verset sies å gjenta det Paulus sa i 1 Kor 1,18.19?**

EN KORSEFESTET MESSIAS

Paulus skrev at «jøder spør etter tegn, og grekere søker visdom» (1 Kor 1,22). Korset – at Gud, Messias, skulle korsfestes – var ikke det tegnet jødene ventet på. Det var heller ikke den slags visdom grekerne ville ha. Det var det ingen som hadde forventet.

Man skal bare lese hvordan disiplene reagerte på tanken om at Jesus skulle korsfestes (se Mark 8,31–32; 9,30–32 og 10,32–34) for å se hvor fremmed og frastøtende hele tanken var, spesielt for en jøde. Som sagt forventet de at Messias skulle beseire romerne, men det var ikke det som skjedde, i hvert fall ikke i verdens militære betydning av ordet «beseire».

Korset har i århundrer vært et symbol på kristen tro. Det er vanskelig for oss i det 21. århundre å forstå hvor vanvittig tanken på en korsfestet Gud var for folk i det første århundret.

Men det er nettopp fordi dette var et så sjokkerende budskap at det fortjener at vi tenker over det. Bildet av en korsfestet Messias gjør det klart for hele verden hvor langt Gud var villig til å gå for å fullføre frelsesplanen. Tanken på selve korset, og på at Gud døde på korset, er forbløffende nok for oss syndere her på jorden. (Men tenk deg hva det må ha betydd for syndfrie vesener som kjente og tilba Herren Jesus i himmelen!)

Les Apg 13,16–47 (spesielt versene 26, 38 og 47). Hva sier dette om korsets betydning?

Paulus sier Kristus har sendt ham for å forkynde evangeliet. Og så forkynner han om en korsfestet Messias (1 Kor 1,23). Han tar opp disse tankene igjen i 1 Kor 2,1–5. Apostelen var tro mot Kristi oppdrag. Da han forkynte evangeliet, brukte han ikke «fremragende talekunst eller visdom» (1 Kor 2,1). Nei, han talte bare om «Jesus Kristus og ham korsfestet» (1 Kor 2,2). Og han talte ikke «med overtalende visdomsord, men med Ånd og kraft som bevis» (1 Kor 2,4) siden «menneskelig visdom» står i kontrast til «Guds kraft» (2 Kor 2,5).

En korsfestet Messias var helt uventet for jødene og grekerne. Hva sier dette oss om at Gud ikke alltid handler slik vi forventer? Hvorfor er dette så viktig å forstå når ting ikke går som vi har forventet?

KRISTUS ER GUDS KRAFT OG VISDOM

I 1. Korinter 1,19.20.30.31 taler Paulus om at Guds visdom og menneskelig visdom er så forskjellige at de utelukker hverandre. Legg merke til at Paulus ikke avviser visdom som sådan, men han avviser den typen menneskelig visdom som prøver å konkurrere med Gud. Menneskets visdom er ikke i stand til å befri det fra synd. Bare Kristus, som er Guds visdom, kan det. Se tabellen nedenfor.

men for oss som blir frelst	er [ordet om korset] Guds kraft	<i>1 Kor 1,18</i>
men for dem som er kalt	er Kristus Guds kraft	<i>1 Kor 1,24</i>

Både 1. Korinter 1,18 og 1,24 viser at Kristus er Guds kraft i den forstand at han kan frelse mennesker fra deres synd. «[Gud] besluttet ... å frelse dem som tror, ved den dårskaper som vi forkynner» (1 Kor 1,21). Uttrykkene «oss som blir frelst» (1 Kor 1,18), «dem som tror» (1 Kor 1,21) og «dem som er kalt» (1 Kor 1,24) viser til samme gruppe: de som lever frelseserfaringen i tro. «Evangeliet ... er en Guds kraft til frelse for hver den som tror» (Rom 1,16).

Kristus er ikke bare Guds kraft, men også Guds visdom. Det betyr at Gud i ham konfronterte og løste syndens problem, et problem som menneskelig visdom ikke kunne løse. Denne verdens visdom er ikke i stand til å gi mennesker kjennskap til Gud (1 Kor 1,21). Men i Kristus får vi visdom til frelse (2 Tim 3,15).

Les 1 Kor 1,24–29. Legg merke til ordene der, som «dårskap», «svakt», «makt» og «de vise». Hvilket poenget gjør Paulus her?

Når vi leser 1 Kor 1,24–29, bør vi også merke oss uttrykkene tåpelig (eller dårskap) og svak (eller svakhet). Poenget er at menneskelig visdom kan mene at budskapet om korset er dårskap og svakhet. Men «Guds dårskap er visere enn menneskene, og Guds svakhet er sterkere enn menneskene» (1 Kor 1,25). Det betyr ikke at Gud er svak eller tåpelig, det er bare et uttrykk for at Guds kraft og visdom langt overgår alt menneskelig.

Tenk over ordene «ikke mange vise etter menneskelige mål og ikke mange med makt eller av fornem slekt» ble kalt (1 Kor 1,26). Hva sier det oss?

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «Calvary», s. 741–757 i *The Desire of Ages; Alfa og Omega*, bd. 5, s. 295–312.

«For de fleste som lever i vår tid, er korset omgitt av hellige minner. Det er knyttet hellige forestillinger til scenene fra korsfestelsen. Men på Paulus' tid tenkte man på korset med avsky og redsel. Dersom man hevdet at en som hadde møtt døden på korset, var menneskehetens frelser, ville det naturlig nok ha utløst spott og motstand.

Paulus visste utmerket godt hvordan hans budskap ville bli mottatt av både jødene og grekerne i Korint. ... Blant jødiske tilhørere var det mange som ville bli opprørt over det han ville forkynne. I grekernes ører ville hans ord være absurd dårskap. Han ville bli sett på som åndssvak når han forsøkte å vise at korset kunne ha noe som helst med menneskets forbedring eller menneskehetens frelse å gjøre.

Men for Paulus var korset det som hadde størst interesse. Helt siden han ble stanset da han forfulgte tilhengerne av den korsfestede nasareeren, hadde han aldri opphørt å glede seg over korset. Den gang hadde det gitt ham en åpenbaring av Guds uendelige kjærlighet slik den åpenbarte seg i Kristi død, og hans liv hadde gjennomgått en forvandling som brakte alle hans planer og mål i harmoni med himmelen. ... Av egen erfaring visste han at når en synder først ser Faderens kjærlighet slik den kommer til syne i Sønnens offer og gir etter for den Guds innflytelse, skjer det en forandring i hjertet slik at Kristus fra nå av er alt i alle.» – Ellen G. White: *The Acts of the Apostles*, s. 245, 246; *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 171.

Forslag til samtale:

1. I Getsemane sa Jesus: «Min Far! Er det mulig, så la dette begeret gå meg forbi» (Matt 26,39). Hva sier denne bønnen om den prisen Jesus betalte på korset?
2. Paulus sier: «Guds dårskap er visere enn menneskene» (1 Kor 1,25). Hvordan er Guds visdom helt ulik menneskers visdom?
3. Budskapet om en korsfestet Kristus var en snublestein for jødene og en dårskap for grekerne. Hvilke bibelske temaer forkynner vi i dag som kan ha en slik effekt på et moderne publikum, og hvorfor det?
4. Paulus sier at «slik menneskene er i seg selv, tar de ikke imot det som hører Guds Ånd til» (1 Kor 2,14). Så hvordan kan vi fortelle disse menneskene om Jesus slik at det rører ved hjertet deres? Eller er det kanskje bare handlingene våre som kan nå dem?

11. juli

EN BERØRING SOM FORANDRER

Fortalt av Vyacheslav Demyan

Fabiola bor i Belo Horizonte, Brasil, et fredelig sted. Men inni henne var det uro. En brystkreftdiagnose hadde snudd livet på hodet. Og med frykten for COVID-19 som spredte seg, følte døden nær.

I Salvador, 800 kilometer unna, raste også Luisas liv sammen. Etter 23 års ekteskap ble hun sviktet av mannen og oppdaget at han hadde gitt henne syfilis. Samtidig fikk moren Alzheimer, og Luisa var vitne til at en nabo tok sitt eget liv. Tankene kom: Kanskje hun burde gjøre det samme?

Begge kvinnene var på randen. Som kvinnen i Markus kapittel 5, som hadde blødd i tolv år, trengte de fysisk, psykisk og åndelig helbredelse.

De trengte et håp. Et lite tegn.

På to ulike kvelder skjedde noe høyst uventet. Fabiola satt og så på TV for å distrahere seg fra angsten, da hunden hennes hoppet opp i fanget og tråkket på fjernkontrollen. Kanalen skiftet til Novo Tempo, Hope Channel i Brasil.

Luisa opplevde nøyaktig det samme: Hennes hund gjorde akkurat det samme med fjernkontrollen.

I deres mørkeste øyeblikk, med én liten pote på fjernkontrollen, fikk de se en kjærlighet som kunne forandre alt.

Et håp skyllet over dem.

I dag har Fabiola funnet ny mening. Hun oppmuntrer andre med det budskapet hun selv fikk. Programmene på Novo Tempo ga henne et nytt syn på sykdommen, ikke som en straff, men som en del av Guds plan for å forvandle henne. Nå deler hun ut kristne bøker, snakker om Jesus og sprer håp mens hun venter på legetimer.

For Luisa, hjalp programmene henne til å forstå at hun slet med depresjon. Hun fikk behandling, og det ble vendepunktet. Hun kom ut av mørket og inn i Guds lys.

«Jeg var den bortkomne, skitne og tomme datteren», sier hun. «Men etter hans berøring vil jeg aldri gå vekk fra ham.»

Hope Channel eksisterer for mennesker som Fabiola og Luisa – mennesker som søker håp, helbredelse og Jesus. Akkurat nå venter tusenvis på å bli nådd.

84 Hope Channels, rundt om i verden, deler livsforvandlende innhold, tilbyr bibelstudier og hjelper mennesker til å finne veien til Kristus.

Takk for at du er med og støtter dette arbeidet. Når du gir til misjonskollekten i sabbatsskolen eller velger «misjon» på tiende-konvolutt, går en del av gaven til Hope Channels viktige arbeid. Takk for din støtte.

Ett i Kristus

Ukens tekster:

1 Kor 1,12–17; Rom 1,29; 1 Kor 1,10; 3,1–4; Fil 2,5–8; 2 Kor 11,23–28; Kol 1,24.

Ukens vers:

Jeg formaner dere, søsken, ved vår Herre Jesu Kristi navn, at dere må være enige. La det ikke være splittelse blant dere, men stå sammen i syn og tanke. (1 Kor 1,10)

Noen dyr lever i flokk, i grupper av ulik størrelse. Fra ulver (selvfølgelig) til delfiner og hærmaur – disse skapningene holder sammen. Sjimpanser er kjent for tette sosiale bånd, og noen ganger lever de i grupper på 15–150 artsfrender. Men relasjonene er ikke alltid harmoniske, og det hender at sjimpanser slåss seg imellom.

Slik er det også med mennesker, det vil si at de ikke bare har en tendens til å leve i grupper, men at de iblant også slåss seg imellom i gruppene. Og slik er det i menighetene våre! Det dannes klikker, ofte rundt en karismatisk leder. Og noen ganger kommer en klikk ikke overens med andre klikker.

Har du opplevd dette i menigheten din?

I så fall vet du noe om et av problemene Paulus stod overfor i Korint. Denne uken skal vi se på 1. Korinter 1–4, der Paulus tar for seg problemet med konflikter i menigheten og hvordan man kan løse dem: gjennom enhet i Kristus.

KLIKKER I MENIGHETEN

Paulus' oppfordring om at det ikke må «være splittelse blant dere, men stå sammen i syn og tanke» (1 Kor 1,10) preger de fire første kapitlene av 1. Korinter. De fleste forskere er enige om at enhet er det altoverskyggende temaet som binder brevets deler sammen.

Les 1 Kor 1,12–17. Hvordan gjør dette det lettere å forstå hvor absurd det er å danne klikker rundt lokale ledere? Hva er løsningen?

Paulus bruker sterke ord om mangelen på enhet i menigheten i Korint. Han bruker de greske begrepene schisma («splittelse», 1 Kor 1,10) og eris («stridigheter», 1 Kor 1,11). Andre steder i NT brukes substantivet schisma (og verbet schizō, «å splitte») om uenighet som fører til grupperinger. Substantivet eris («strid») går igjen i lister over laster som kristne ikke må drive med.

Les Rom 1,29; 13,13; 1 Kor 3,3; 2 Kor 12,20 og Gal 5,20. Hvilke andre synder står sammen med eris («strid»)? Hva sier dette om hvor ille det er?

Motsetningene i menigheten i Korint kom tydelig frem – sågar i rettssaker (1 Kor 6,1–3). «Dette er en skam for dere!», skrev Paulus (1 Kor 6,5) om søksmålene mellom menighetsmedlemmer. Ja, de la faktisk ikke engang vekk tvistene når de feiret nattverd (1 Kor 11,17–22).

Problemet med manglende enhet blant menighetsmedlemmer er svært skremmende, og det bekymrer Paulus så sterkt at det er det første han tar opp i dette brevet til korinterne.

Les 1 Kor 1,12–27 igjen. Tenk på hvorfor klikker skader menighetens samhold. Hvordan kan din menighet unngå problemet?

JESUS I SENTRUM

Les 1 Kor 1,10. Hva tror du Paulus mente med «stå sammen i syn og tanke»?

Her var klikkdannelse en fornektelse av troskap mot Kristus (1 Kor 1,10). Gud har kalt oss «til fellesskap med sin Sønn, Jesus Kristus, vår Herre» (1 Kor 1,9). Vår Herre er Kristus, og vi må ha ham i sentrum. Dermed er svaret på de retoriske spørsmålene «Er da Kristus blitt delt? Var det kanskje Paulus som ble korsfestet for dere? Eller ble dere døpt til Paulus' navn» (1 Kor 1,13) et rungende «Nei!». Kristus er ikke delt. Det var han som ble korsfestet for oss. Vi ble døpt «til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn» (Matt 28,19).

Paulus nevner at vi er «Kristi kropp, og hver av dere et lem på ham» (1 Kor 12,27). Kroppen har mange deler – hver med sin funksjon – men likevel er det én kropp. For at kroppen skal fungere skikkelig, må hver del arbeide etter evne. Bildet viser at Paulus streber etter enhet, ikke ensartethet. Han er ute etter enhet i mangfold. Og mer enn det: Han vil se enhet til tross for mangfoldet.

Men alle tanker og synspunkter må underkastes Herren Kristus. Det er så viktig for Paulus at Kristus er vår Herre, at han griper til det flere ganger i innledningen av 1. Korinter (1 Kor 1,2.7.8.9.10). Før Paulus tar opp temaet klikker og ledere, understreker han altså først at vi alle har Jesus som vår Herre. Menigheten har ikke sine ledere som sentrum. De kristne har Jesus i sentrum.

Vektleggingen av Jesu herredømme i de første versene i 1. Korinter gjør det lettere å forstå hva Paulus mente med at vi skal «stå sammen i syn og tanke» (1 Kor 1,10). Det greske uttrykket som er oversatt med «stå sammen», kommer av verbet *katartizō*, som indikerer at noe skal gjenopprettes. Når det dannes klikker rundt menneskelige ledere, må relasjonene i menigheten bringes tilbake til sin rette tilstand, og det kan skje gjennom enhet i Kristus og den død fra selvet som det innebærer.

I de siste tiårene har deler av Syvendedags Adventistkirken satset på bibelstudier i smågrupper. Hva er forskjellen på klikker og smågrupper? Hvordan kan vi unngå at smågrupper blir klikker?

VISDOM OG MODENHET

Klikkdannelser skyldes som regel at man setter menneskelige ledere for høyt. Dette er en trussel mot menighetens enhet og medlemmenes åndelige helse, for en forvrengt oppfatning av kristen tjeneste kan få en menighet til å tillegge visse ledere for stor betydning på bekostning av andre. Dette kan føre til en rivalisering som kan splitte menigheten. Og hvis vi behandler våre ledere som avgjørende for vår kristne identitet, risikerer vi å frata Kristus den plassen han skal ha i vårt liv.

Les 1 Kor 3,1–4. Hvordan beskriver Paulus korinternes åndelige umodenhet?

Paulus sier klart at åndelig modenhet får kristne til å verdsette Guds visdom (1 Kor 2,6.7) som Ånden formidler (1 Kor 2,13) og som står i kontrast til denne verdens visdom (1 Kor 2,6), menneskelig visdom (2,13). Guds visdom åpenbarer seg i Kristi kors (1 Kor 2,1–4). Mer presist: Guds visdom åpenbares i Kristi lidelse, død og oppstandelse. Før Paulus fortsetter appellen om enhet (1 Kor 3,1–17), ønsker han derfor at leserne skal forstå behovet for sann visdom og modenhet i Kristus.

Vise og modne kristne er åndelige mennesker, ikke kjødelige, ikke som spedbarn (1 Kor 3,1). De sammenligner åndelige ting med åndelige ting, for «det åndelige tolker vi med ord som hører Ånden til» (1 Kor 2,13.14). Vise og modne kristne lever av fast føde, ikke melk (1 Kor 3,2; jf. Hebr 5,12). «For den som lever av melk, er et spedbarn og forstår seg ikke på budskapet om rettferdighet. Men fast føde er for de fullvoksne, de som ved å bruke sansene har øvd dem opp til å skjelne mellom godt og ondt.» (Hebr 5,13.14) Vise og modne kristne sier ikke: «Jeg holder meg til Paulus» eller «Jeg til Apollos» (1 Kor 3,4).

Slike mennesker er tross alt, som dem selv, «Guds medarbeidere» (1 Kor 3,9). Som menighet er vi Guds åker, bygning og tempel (1 Kor 3,9.16.17). Vi tilhører alle Gud i Kristus (1 Kor 3,11).

Har du opplevd å bli veldig skuffet av en du satte høyt? Hva har det i så fall lært deg?

KRISTEN TJENESTE

Les 1 Kor 4,1.2. Hva lærer dette avsnittet om det riktige synet på menneskelige ledere?

I 1. Korinter 3,1–4 antyder Paulus at klikker skyldes mangel på åndelig modenhet. Men først konstaterer han: «Vi har Kristi sinn» (1 Kor 2,16). Det er nok Kristi tankegang og handlemåte som menes. Med andre ord har den kristne «Kristi sinn» når han tenker og handler som Kristus. Men det er ikke så lett å omsette dette sinnelaget i praksis i hverdagen. I den gresk-romerske verden var det stor konkurranse mellom politikere, filosofer, tenkere og religiøse ledere. Lengselen etter anerkjennelse i kulturen fikk åpenbart menigheten i Korint til å innrette seg etter verdslige normer. Dette kan også være en fare for oss i dag.

Les Fil 2,5–8. Hvordan gjør dette det lettere å forstå hva «Kristi sinn» (1 Kor 2,16) er?

Som i Korint var det også splid i menigheten i Filippi (Fil 2,1–4), bare i mindre grad. Fil 2,1–8 viser oss at kristent tjenerskap innebærer å dø fra selvet og egoistisk streben og i stedet forsøke å velsigne andre mer enn oss selv, slik Jesus gjorde.

Et tjenerskap à la Kristus er det Paulus mener med ordene «Kristi tjenere» (1 Kor 4,1). Uttrykket kan bety at de tjener Kristus som assistenter eller underordnede. Et korrekt syn på menneskelige ledere bygger på Kristi eksempel på lederskap. Tjenerne blir dessuten omtalt som «forvaltere» (1 Kor 4,1.2). En forvalter er en som skal forvalte en annens eiendom. Og hva vi enn har, så tilhører det Kristus.

Tenk og be over budskapet i Filipperne 2,5–8. Hva sier dette om Guds kjærlighet til oss? Hvordan kan vi lære å dø fra oss selv slik at vi kan leve denne kjærligheten der vi er?

EN LIVSSTIL I TRÅD MED KORSET

Det at vi ikke skal danne klikker, og spesielt ikke rundt menneskelige ledere, betyr ikke at vi skal la være å støtte lederne våre. Vi skal sette pris på og hjelpe dem som leder arbeidet i menigheten. Gud gir mennesker oppdrag å utføre for ham. Menighetsledere som lever i pakt med korset, fortjener å bli hørt og fulgt.

Og det er slik fordi bare korset kan reversere alle former for manipulerende kontroll til fordel for underkastelse under Guds ord. Ledere som viser Kristi sinn, gir Gud hele æren for at deres tjeneste fører frem. Selv Jesus ga Gud æren for sin tjeneste (Joh 17,4).

Ifølge Paulus må kristen tjeneste tuftes på korsets teologi. Korset er åpenbaringen av Guds visdom og kraft til å frelse. Det viser også at menneskelig visdom er dårskap. I 1. Korinter 4,1–13 forklarer Paulus hvordan korsets teologi ser ut. Han viser til at det er Gud som setter standarden for kristent lederskap (1 Kor 4,1–5). Dernest peker han på at lidelse er varemerket for sann kristen tjeneste (1 Kor 4,9.11–13). Dette siste fortjener en nærmere utdypning.

Les 2 Kor 11,23–28 og Kol 1,24. Hva vil det si å lide for Kristi skyld?

Kristne ledere følger i Jesu fotspor når de er villige til å lide for sine trossøsken og eventuelt dø for sin tjenestes skyld. Paulus omtaler seg selv og Apollos som «dødsdømte» (1 Kor 4,9). De har manglet mat og vann, og de «mangler klær, blir mishandlet, er hjemløse» (1 Kor 4,11). Dessuten har de blitt utskjelt, forfulgt, ærekrenket og «blitt som utskudd i verden, som avfall for alle – til denne dag» (1 Kor 4,12.13). Paulus ironiserer og sier korinterne er rike, konger, kloke og fornemme (1 Kor 4,8.10), og viser at hovmod ikke har noen plass i et sant kristent lederskap, for det er roten til splid (1 Kor 4,6).

Hvor mye har du lidd for Kristi skyld, uansett hvilken rolle du har i menigheten? Hva kan du lære av svaret?

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «The Training of the Twelve», s. 17–24 i *The Acts of the Apostles; Alfa og Omega*, bd. 6, s. 16–21.

«Enhet og samhold blant Guds sannhetstroende rest gir verden en sterk overbevisning om at de har sannheten og at de er Guds eget utvalgte folk. Enheten og samholdet forvirrer fienden, og han er fast bestemt på at den ikke må finnes. Den nåværende sannhet, trodd i hjertet og praktisert i livet, forener Guds folk og gir dem stor innflytelse.» – Ellen G. White: *Testimonies for the Church*, bd. 1, s. 327.

«Gud leder ut et folk som skal stå i fullkommen enhet på den evige sannhets plattform. Kristus ga seg selv til verden for å 'løse oss ut fra all urett og rense oss så vi kan være hans eget folk, som med iver gjør gode gjerninger'. Denne foredlingsprosessen skal rense menigheten for all urettferdighet og uenighetens og stridens ånd slik at de kan bygge opp i stedet for å rive ned, og samle kreftene om det store verket de har foran seg. Gud vil at hans folk skal komme til troens enhet. Kristi bønn før korsfestelsen var at hans disipler måtte være ett, slik han var ett med Faderen, for at verden kunne tro at Faderen hadde sendt ham. Denne høyst rørende og vidunderlige bønningen strekker seg ned gjennom tidene, helt frem til vår tid, for hans ord var 'Jeg ber ikke bare for dem, men også for dem som gjennom deres ord kommer til tro på meg.'» – Ellen G. White: *Testimonies for the Church*, bd. 4, s. 17.

Forslag til samtale:

1. Mot slutten av sin jordiske tjeneste ba Jesus om enhet: «Må de alle være ett . . . Da skal verden skjønne at du har sendt meg» (Joh 17,21–23). Hvorfor er enhet i Kristus et sterkt argument for sannheten om at Gud sendte sin Sønn for å frelse verden? Og hvorfor er mangel på enhet en hindring for kirkens oppdrag?
2. Les 1 Kor 4,9–13, og merk deg hvordan apostlene fremstilles. Hvordan er beskrivelsen av apostlene forskjellig fra de lederegenskapene som verdsettes i dag? Hva sier avsnittet om hvor ulike Guds standarder og verdens standarder er?
3. I 1. Korinter 4,16 ber Paulus korinterne etterligne ham. Ville du være villig til å etterligne et menneske? Hva er forskjellen på å etterligne en leder og det å opphøye lederen unødig, og kanskje også på en farlig måte?

18. juli

TO DRØMMER

Fortalt av Adventist Mission

Dante Herrmann hadde to drømmer som barn: å bli millionær eller tatovør. Som 12-åring delte han drømmene sine entusiastisk med andre. Folk lo. «Hvis du vil bli rik, må du arbeide for det», sa de.

Men Dante svarte: «Nei, jeg kan bli millionær uten å jobbe.»

Han var en drømmer. Og han trengte et mirakel.

Faktisk var Dante selv et mirakel. Moren hans hadde forsøkt å bli gravid i årevis, men legene sa til slutt at hun måtte gi opp. Så kom Dante. Men han var svak og syk, og legene sa han måtte flytte til et tropisk klima for å overleve. Familien forlot Tyskland og slo seg ned på Kanariøyene.

Da Dante fylte 16, var han hverken blitt millionær eller tatovør. Han var hyperaktiv, og etter råd fra frustrerte lærere, droppet han ut av skolen og begynte som altnuligmann. Jobben var tung, lønna dårlig, og snart begynte han å selge narkotika. Mest kokain.

Et år senere inngikk han en pakt med djevelen. Han ga bort sjelen sin mot rus, fest og rockemusikk. Han markerte det med en tatovering på hånden.

En stund føltes livet godt. Han var ikke rik, men pengene og nytelsen tok aldri slutt. Likevel var det et tomrom i hjertet. Han så hvordan rus ødela flere liv rundt seg. Og han hørte en indre stemme: «Er det greit å bli rik på andres bekostning?»

Så kom frykten. Politiet var etter ham. Han flyktet til Tyskland, der moren nå bodde. Men livet ble ikke bedre. Syv år senere, da han var 25, vendte han tilbake til Kanariøyene. Han sluttet med rus, og en venn lærte ham å tatovere. Endelig oppfylte han én av barndomsdrømmene.

Så fikk han vite at han kanskje kunne bli millionær likevel. Faren hans, som var rockemusikk-promotør og klubbeier – hadde saksøkt et stort drikkevareselskap for milliarder i en varemerketvist. Han tilbød Dante ti prosent hvis han hjalp til.

Samtidig fikk Dante en Bibel av en venn. Han begynte å lese: «Det er Herrens velsignelse som gjør rik, egen strev legger ingenting til», stod det i Ordspråkene 10,22. Dante tenkte: *Hvis jeg gir hjertet mitt til Gud, vil han velsigne meg og gjøre meg rik.*

Han ga hjertet sitt til Jesus.

I dag er Dante rik – men ikke slik verden måler rikdom. «Da jeg var tatovør, forsøkte jeg å fylle tomrommet i hjertet», sier han. «Jeg trodde jeg måtte bli millionær for å bli hel. Men alt jeg trengte var Jesus.»

Dantes historie er en frukt av et tidligere misjonsprosjekt. Han studerte teologi ved Sagunto Adventist College i Spania, som fikk støtte fra sabbatskolens misjonskollekt i 2019. Dette kvartalet går gaven din igjen til å spre evangeliet i Den mellomeuropeiske divisjon – inkludert Spania.

Synd i menigheten

Ukens tekster:

1 Kor 5,1–13; 2 Kor 2,5–10; 1 Kor 6,1–13; 1 Tess 4,1–8; 1 Kor. 6,19–7,9.

Ukens vers:

Vet dere ikke at kroppen deres er et tempel for Den hellige ånd som bor i dere, og som er fra Gud? Dere tilhører ikke lenger dere selv. Dere er kjøpt, og prisen betalt. Bruk da kroppen til Guds ære! (1 Kor 6,19.20)

Hjernen er som en svamp: Alt vi får inn via sansene, blir der. Vi er oss ikke bevisst det meste av det, men alt er der, og det påvirker til en viss grad det vi tenker, føler og gjør.

Det er derfor det er så lett (også for kristne) å la seg påvirke av alt det vonde som skjer. Kirken har slitt med dette helt fra første stund. Hvor kom f.eks. helligholdelsen av søndagen fra? Har kirken bare grepet den ut av løse luften? Nei, den kom fra kulturen man levde i.

Og vi kan se at det samme skjer her i Korint. Etter en appell mot splittelse (1 Kor 1–4) tar Paulus for seg temaer knyttet til seksuell umoral, tvister, prostitusjon, ekteskap og det å være enslig (1 Kor 5–7). Verdens normer påvirket dem. Splittelsene i 1 Kor 1–4 åpnet døren for oppførselen som fordømmes i de neste kapitlene. Hvordan tar Paulus tak i denne synden i menigheten, og hva kan vi lære av det han skriver?

LIV OG LÆRE I UTAKT

Teologer, pastorer og lekfolk har til alle tider studert NT for å finne ut hvordan menigheten bør være. Vi beundrer ofte menigheten i Apostlenes gjerninger. Men vi har lett for å glemme noe vesentlig: Mennesker har problemer. Vi kan visst også lese NT og se hva Bibelen sier om hvordan menigheten *ikke* skal være. Paulus' brev til korinterne er et godt utgangspunkt.

Les 1 Kor 5,1–13. Hvilken skandale skildres her, og hvorfor er den opprørende?

Uttrykket «sin fars kone» (1 Kor 5,1) tyder på at det siktes til det incestuøse forholdet mellom en mann og hans stemor. Forholdet ble trolig omtalt av «Kloes folk» (1 Kor 1,11). Incest ble regnet som en så forferdelig synd at «ikke engang hedningene» *tålte den*. Og så skjer det i en tidlig kristen menighet? Paulus' ord i 1 Kor 5,1.2 viser at han er rystet over nyheten om at et menighetsmedlem gjorde slikt.

Men det blir bare verre. Paulus blir enda mer sjokkert *når det går opp for ham at korinterne ikke syntes det var uheldig*, men at de heller var stolte av at de tolererte en slik synd (1 Kor 5,1.2). Dermed vil han ikke bare refse den umoralske mannen, men også menigheten der det åpenbart er stor avstand mellom tro og praksis. Paulus understreker hele tiden at menighetens ettergivende holdning til den incestuøse mannen må korrigeres. Men hvordan kunne de være stolte av en slik seksuell skandale og til og med skryte av den (1 Kor 5,2.6)? Det var mer enn Paulus orket å bære. Hva var i veien med dem?

Vi vet ikke hvordan menigheten i Korint kunne tolerere den incestuøse mannen. Kanskje var han en riking som menigheten nøt godt av? Eller kanskje fordi de «har lov til alt» (1 Kor 6,12), og de ikke tenkte slik de burde ha gjort? Vi vet bare ikke.

Hva som enn var grunnen, så var de blinde for et åpenlyst lovbrudd (3 Mos 18,7.8). Og det var de stolte av?

Hvilke ting fordømmes tydelig i Skriften, som vi som menighet står i fare for å tolerere i «kjærlighetens» og «toleransens» navn?

HÅNDBLING AV SKANDALER

Det er alltid vanskelig å forholde seg til seksuelle anliggender. Det var vanskelig for Paulus, og det er det for oss. I slike tilfeller må vi være tro mot Skriften og ta opp saken i *bønn og kjærlighet*. Vi må ikke glemme at målet er rehabilitering.

Les 1 Kor 5,1–13. Hvordan sier Paulus at de bør håndtere situasjonen?

I 1. Korinter 5 gjør Paulus det klart at seksuelle skandaler må føre til menighetsdisiplin. Han sier at den incestuøse mannen skal vises bort (1 Kor 5,2), dømmes (5,3), overgis til Satan (5,5) og drives bort (5,13). Medlemmene fikk beskjed om ikke å «ha noe å gjøre med» ham (5,9,11), og «heller ikke spise sammen med» ham (5,11). Paulus bruker sterke ord som kan oppleves støtende for moderne ører, men ordene må forstås i sin historiske sammenheng. Man må også huske at han har å gjøre med en åpenbar, syndig livsstil. I ekstreme sammenhenger er det ofte nødvendig å bruke sterke ord. I alle fall kan det være nyttig med en kortfattet forklaring på noen av uttrykkene.

«**Dere burde ha ... vist [ham] bort fra dere**» (1 Kor 5,2; også 1 Kor 5,13). Dette sikter til menighetstukt.

«**Dette mennesket [skal] overgis til Satan**» (1 Kor 5,5). Siden mannen ikke valgte å stå under Guds beskyttelse ved å leve i lydighet mot ham, ville han være utsatt for Satan. Så uttrykket behøver ikke bety mer enn «La ham høste følgen av sine valg».

«**Ikke omgås**» (1 Kor 5,9,11), ikke engang «**spise sammen med**» en slik (1 Kor 5,11). Samvær med seksuelt umoralske mennesker ble ansett som farlig fordi de kunne påvirke andre til å følge deres eksempel. I oldtiden kunne det å spise sammen også bety å ha felles verdier. Vi kan alle bli påvirket av våre omgivelser, og vi må beskytte oss selv som best vi kan, spesielt når det gjelder slikt.

Slik at «**ånden kan bli frelst**» (1 Kor 5,5). Menighetstukt er rehabiliterende. Formålet er å få syndere til å komme til fornuft slik at de slutter med sin syndige livsstil. Det kan være dette Paulus mente med «at kroppen ... blir ødelagt» (1 Kor 5,5). Det kan også tenkes at den incestuøse mannen i 1 Kor 5 er den angrende mannen som omtales senere (se 2 Kor 2,5–10). Menighetstukten oppnår sin hensikt når det feilende medlemmet blir ført inn i menighetsfelleskapet igjen.

BESKYTTE KIRKENS IDENTITET

I 1. Korinter 6,1–11 fortsetter Paulus sin gjennomgang av hvordan kristne bør forholde seg til saker som angår mennesker i kirken.

Les 1 Kor 5,3.12.13 og 6,1–13. Hva er det Paulus prøver å forklare?

Det greske ordet *pragma* i 1. Korinter 6,1, som er oversatt med «sak», er et begrep som betyr «ting». Her brukes det om en juridisk sak. Det er viktig å huske at 1. Korinter 6,1–11 ikke sikter til en straffesak. De sivile domstolenes rolle i straffesaker stadfestes i Rom 13,1–5. Paulus tar opp en tvistesak rett etter en sak om seksuell umoral, slik Moses gjorde i 5 Mos 22,22–24. Dette viser at Paulus' håndtering av problemer i menigheten bygger på Skriften.

Når saken i 1 Kor 6,1–11 er omkranset av flere vers som handler om seksuell umoral (1 Kor 5 og 6,12–20), kan det tyde på at «saken» i 1 Kor 6,1 også gjelder seksuell umoral. Vi vet ikke med sikkerhet hva saken gjelder, om det er snakk om et mindre sivilt forhold, som f.eks. en eiendomstvist, eller et seksuelt problem.

Uansett hva dette *pragmaet* var, likte ikke Paulus at medlemmer førte saken for en sivil domstol. Kunne de ikke ha ordnet opp seg imellom som kristne søsken i stedet for å trekke saken inn for «de urettferdige» (1 Kor 6,1)?

Det kan også tenkes at de som fører saken i 1 Kor 6,1, er faren og sønnen fra 1 Kor 5,1, slik noen tror. Det er uansett ikke nødvendig å forstå problemet for å forstå poenget. Paulus var opptatt av menighetens identitet som kristent fellesskap sett utenfra. Kristne bør ikke luften skittentøy offentlig (1 Kor 6,6). De bør heller ikke bruke verdslige virkemidler for å avgjøre indre anliggender. I den romerske verden ble personer av høyere økonomisk rang eller politisk funksjon ofte favorisert i en rettsal. Kristne må derfor utvise en Kristi dømmekraft og holde seg unna verdslige standarder.

Tenk på Paulus' liste med laster i 1. Korinter 5,10.11 og 6,9.10. Hvorfor nevner han seksuelle synder sammen med synder som avgudsdyrkelse, tyveri, griskhet og utpressing?

MOTGIFT MOT SEKSUELL UMORAL

Les 1 Tess 4,1–8. Hva er sammenhengen mellom helliggjørelse og avholdenhet fra seksuell umoral?

Paulus skrev til noen andre i tekstene ovenfor, men prinsippet gjelder alle kristne.

Men det reiser spørsmålet: Hva var i veien i Korint? Hvorfor alle disse problemene?

Noen i Korint mente tydeligvis at siden evangeliet hadde satt dem fri, kunne de gjøre akkurat som de lystet. De hevdet at slik magen var skapt for mat, var kroppen skapt for sex, og sex for kroppen (1 Kor 6,13). Paulus svarer at dette er en forvrengning av kristen frihet. Mangelen på seksuell integritet er uforenlig med den kristne identiteten og en misbruk av den friheten evangeliet har gitt mennesket (Rom 8,2; Gal 5,13). Vi ble satt fri fra synden, men ikke satt «fri» til å begå den (Rom 8,2; 6,18.22). Faktisk er det slik at «kroppen er ... for Herren, og Herren er for kroppen» (1 Kor 6,13). Vi tilhører Kristus (1 Kor 6,15), og den vi er, må prege det vi gjør. Det ene henger uløselig sammen med det andre. Dette skildres på tre måter i 1 Kor 6.

For det første står det at vi er *vasket rene, gjort hellige og gjort rettfærdige* «i Herren Jesu Kristi navn og ved vår Guds Ånd» (1 Kor 6,11). Syndene som ramses opp i 1. Korinter 6,9.10 og den seksuelle umoralen som fordømmes i vers 12–20, hører ikke hjemme hos dem som er vasket, gjort hellige og gjort rettfærdige.

For det andre er vi *Kristi lemmer* (1 Kor 6,15). Det betyr at vi må være forenet med Kristus (1 Kor 6,17). Seksuell umoral er en krenkelse av denne enheten (1 Kor 6,13.15). Den som har samleie utenfor ekteskapet med en person, blir «ett legeme» med vedkommende (1 Kor 6,16). Foreningen med Kristus ved Ånden må være bestemmende for kristen etikk i seksuelle spørsmål.

For det tredje er kroppen «*et tempel for Den hellige ånd*» (1 Kor 6,19.20). Vi kan bare leve et hellig liv med integritet i seksuelle spørsmål når vi har et fortrolig forhold til Kristus gjennom Den hellige ånd. Andre steder omtaler Paulus opplevelsen av å være et tempel for Ånden som å fremstille kroppen «som et levende og hellig offer til glede for Gud» (Rom 12,1).

Tenk på den skade seksuelle synder har ført til. Hva burde dette si oss om hvor alvorlig dette burde være for den kristne?

EKTESKAP OG SINGELLIV

Når Paulus sier at kroppen «er et tempel for Den hellige ånd» (1 Kor 6,19), gjør han det i sammenheng med en advarsel mot seksuell umoral. Vi kan bare leve et hellig liv hvis vi er et tempel for Ånden. Menigheten er et kristent fellesskap som skiller seg ut fra omgivelsene. Den hellige ånds tilstedeværelse gjør dette mulig.

Les 1 Kor 6,19–7,9. Hvordan belyser det hvordan man kan leve etter befallingen om å komme seg «bort fra hor» (1 Kor 6,18)?

1. Korinter 7 inneholder viktige lærdommer om seksualitet. Kapitlet består grovt sett av to deler: (1) veiledning om ekteskapet (1 Kor 7,1–24) og (2) veiledning om det å være singel (1 Kor 7,25–40). 1. Korinter 7 viser at det er viktig og nødvendig å snakke om seksualitet.

Når vi leser 1 Kor 7, må vi imidlertid huske at Paulus svarer på konkrete spørsmål om forhold i menigheten i Korint. Ellers kan visse utsagn gi inntrykk av at han har et negativt syn på ekteskapet, og det er ikke tilfelle (1 Tim 4,1–3; 5,14; se også Hebr 13,4).

Det er bemerkelsesverdig at oppfordringen «Hold dere langt borte fra hor!» i 1 Kor 6,18 står som en parentes mellom tanken om å holde seg til Kristus (1 Kor 6,17) og å være et tempel for Ånden (1 Kor 6,19). Finnes det noen bedre måte å flykte fra seksuell umoral på? Nei, selvsagt ikke.

Gud skapte sex, men det hører hjemme i ekteskapet. Sex er et privilegium for dem som lever i et ekteskap som mann og kvinne, og det er den eneste typen som er godkjent i Bibelen.

Når Paulus sier: «Hold dere langt borte fra hor!», tenker han kanskje på historien om Josef (1 Mos 39,6–18). Bibelen sier at Josef «rømte ut» (vers18) da Potifars kone gjorde tilnærmelser. Dette blir nevnt hele fire ganger i avsnittet. Bibelen sier det ikke rett ut, men det er underforstått at Josef ventet med sex til han var gift (1 Mos 41,45). Han var fylt av Den hellige ånd (1 Mos 41,38) og ville gjøre det som var rett i Guds øyne.

Hvordan kan menigheten beskytte seg mot de avvikende holdningene til seksualitet som preger kulturen?

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «A Message of Warning and Entreaty», s. 298–308 i *The Acts of the Apostles; Alfa og Omega*, bd. 6, s. 208–214.

Det er interessant at avgudsdyrkelse og drukkenskap står sammen med seksuell umoral i katalogen over laster i 1. Korinter 5,10.11 og 6,9.10. Som Paulus minner om i 1. Korinter 10,7 (jf. 2 Mos 32,1–6), var avgudsfester gjerne preget av overdreven spising og drikking som åpnet for seksuell umoral (1 Kor 10,8). Ellen G. White sier: «Det er umulig å nyte velsignelsen av å bli gjort hellig mens man er egoistisk og fråtser ... Menneskets evne til å motstå de overgrep det utsettes for, er vidunderlig, men vedvarende dårlige vaner med overdreven spising og drikking vil svekke alle kroppens funksjoner. Når de tilfredsstillende en pervers appetitt og lidenskap, vil selv bekjennende kristne hindre naturen i å utføre sitt arbeid og svekke sin fysiske, mentale og moralske kraft.» – Ellen G. White: *The Sanctified Life*, s. 25, 26.

«Når man er helt tømt for selvet, når enhver falsk gud er kastet ut av sjelen, blir tomrommet fylt av Kristi Ånds påvirkning. En slik person har den tro som virker ved kjærlighet og renser sjelen for all moralsk og åndelig urenheter.» – Ellen G. White: *The Home Missionary*, november 1893.

«Gud søker å løfte oss opp til sin høye, rene, himmelske standard. Med dette for øye arbeider hans Ånd stadig med oss ... Våre naturlige tendenser bærer i seg kimen til moralsk død med mindre Guds hellige Ånd korrigerer dem.» – Ellen G. White: *Manuscript 12*, 1888.

Forslag til samtale:

1. Mange av de kristne i Korint søkte kulturell aksept. Hvorfor er dette farlig for den kristnes identitet? Hva kan vi gjøre for å unngå den feilen?
2. Paulus' retoriske spørsmål «Vet dere ikke at kroppen deres er et tempel for Den hellige ånd?» (1 Kor 6,19) avrunder en serie på syv spørsmål i 1. Korinter 5–6 som innledes med formelen «Vet dere ikke?» (1 Kor 5,6; 6,2.3.9.15.16.19). Alle forutsetter et bekreftende og ettertrykkelig svar – noe i retning av «Selvsagt». Hvordan bidrar spørsmålene til å forstå Paulus' uro for menigheten? Hvorfor bør også vi være opptatt av disse spørsmålene i dag?
3. Ekteskapet er fra Gud (1 Mos 1,27.28; 2,18–24) og må holdes i ære (Hebr 13,4). Hvordan kan vi vise verden at ekteskapet virkelig er en gave fra Gud, rett fra selveste Edens hage, i en tid da mange mener det er gammeldags?

25. juli

MOTE MED ET BUDSKAP

Fortalt av Sandra Dombrowski

Kameraene er klare. Modellene venter. Frisyreer som trosser tyngdekraften. Klær som setter nye trender. Et moteshow i New York er i ferd med å begynne.

Bak scenen står Isabelle. Hun ber med hver modell før de går ut på catwalken.

Isabelle har jobbet med kjente designere og kjendiser. Men det som virkelig rører henne, skjer et helt annet sted, på Life Hope Center i Bryant Park. Det er et misjonscenter i bykjernen, der adventister møter mennesker med håp og tro.

Isabelle vokste opp som adventist. Hun lærte tidlig at verden er full av mennesker som trenger Gud. Ballett, modelljobb, skateboard og nå mote: alt hun gjør, gjør hun for Kristus.

Etter at Gud helbredet henne fra en alvorlig skade, ble ønsket om å tjene ham enda sterkere. Da Life Hope Center åpnet i 2021, sa hun ja til å bli frivillig medarbeider. «Jeg hadde opplevd så mange mirakler at jeg ville at alle skulle få vite det», sier hun.

Men Isabelle påvirker folk langt videre enn bare på misjonscenteret. Hun har fått innpass i en bransje der få troende finnes. Hun bruker design, temaer og samtaler til å peke på Gud.

I pressemeldingene forklarer hun inspirasjonen bak kolleksjonene. «I alt jeg viser, stiller jeg det samme spørsmålet: Finnes det en Gud? Bør jeg endre meg? Finnes det håp for meg?»

Hun deler også Guds fred med dem hun møter. «Etter moteuka ringer folk bare for å høre stemmen min,» sier hun. «De sier den gir dem ro. Jeg vet det er Gud som gjør det, for jeg snakker altfor fort til å virke beroligende!»

Hun ber sammen med modeller, arrangører og alle som virker stresset. Noen spør: «Hvilken kirke går du i? Jeg vil gå der du går.»

Så tar Isabelle dem med til Life Hope Center. Til bibelstudier. Til kirken.

Hun finner glede i å være frivillig. Men kanskje er det hun selv som er et senter for innflytelse?

Hva ville skjedd hvis alle som følger Jesus, så seg selv som et senter for innflytelse?

Alt til Guds ære

Ukens tekster:

1 Kor 8; Apg 15,20; 1 Kor 9,1–6; 10,5–22; 5 Mos 6,4.5; Mark 12,28–31.

Ukens vers:

*Men enten dere spiser eller drikker, eller hva dere enn gjør, gjør alt til Guds ære!
(1. Korinter 10,31)*

1. Korinter 8–10 avslutter behandlingen av seksualitet (i kapittel 5–6) og innleder samtidig Paulus' svar på de spørsmålene korinterne har stilt i et brev (1 Kor 7,1). Disse svarene preger resten av 1. Korinter.

Det at 1. Korinter 7 er en overgangstekst, indikerer at temaene seksuell umoral (kapittel 5–7) og avgudsdyrkelse (kapittel 8–10) er beslektet. De nevnes faktisk ofte sammen i NT (se Apg 15,20.29; 21,25; 1 Kor 6,9; Ef 5,5; Kol 3,5; Åp 21,8; 22,15).

Mens Paulus tar for seg problemet med seksuell umoral i 1 Kor 5–7, er han mest opptatt av avgudsdyrkelse i 1 Kor 8–10. Han sier at kristne må flykte fra begge deler (1 Kor 6,18; 10,14).

Sist uke så vi at man kan flykte fra seksuell umoral ved å være et tempel for Den hellige ånd (1 Kor 6,19.20). Denne uken skal vi se at man kan flykte fra avgudsdyrkelse ved å gjøre «alt til Guds ære» (1 Kor 10,31).

KUNNSKAP OG KJÆRLIGHET

Les 1 Kor 8,1–13. Hvorfor setter Paulus kunnskap opp mot kjærlighet, og hva er konteksten her? Hvilket poeng gjør han?

Paulus bruker mat ofret til avguder som utgangspunkt for et større tema: mangel på kjærlighet til andre (1 Kor 8). Spørsmålet om mat som ble ofret til avguder splittet menigheten i Korint i to grupper. Noen mente de hadde rett til å spise hva det skulle være fordi de visste det ikke fantes andre guder (1 Kor 8,4). Disse omtales som de «sterke» (1 Kor 4,10). Motstanderne kalles de «svake» (1 Kor 8,9–12). Paulus bruker denne merkelappen fordi de ikke hadde kommet over enkelte overtroiske forestillinger som hadde preget deres tidligere hedenske liv. Når de så de «sterke» spise mat som hadde vært ofret til avguder, kunne de tro at kristendom var forenlig med avgudsdyrkelse. Derfor ville ikke Paulus at de «sterke» skulle bli en snublestein for de svake.

Bibelen ser negativt på det å spise mat som har vært ofret til avguder (Apg 15,20.29; 21,25; jf. Åp 2,14.20). Men Paulus er ikke så bastant som det vi ser i disse tekstene. Det skyldes at han først og fremst er opptatt av den mangel på samhold som misbruk av kunnskap kan føre til. Han sier ikke kunnskap er noe ondt i seg selv, men han er imot kunnskap som fører til arroganse og splittelse i menigheten. Kunnskap uten kjærlighet er egentlig ikke kunnskap (1 Kor 8,2). Sann kunnskap oppstår bare når man elsker Gud og er kjent av ham (1 Kor 8,3).

Paulus siterer 5 Mos 6,4 og viser at de kristne må vite at det bare finnes én Gud (1 Kor 8,4–6). Interessant nok følger han opp den samme tanken som vi ser i 5 Mos 6,4.5, der utsagnet om at vår Gud er én, følges av budet «Du skal elske Herren din Gud». For både Paulus og Moses er kunnskap ingenting uten kjærlighet.

De «sterke» stolte på sin kunnskap og trodde at det var ufarlig å spise mat som hadde vært ofret til avguder. Som vi skal se på onsdag og torsdag, ga Paulus dem rett under visse forutsetninger. Men hvis det blir en snublestein for de «svake» (1 Kor 8,9), bør det unngås. Kristne skal utøve selvfornektelse av kjærlighet til Kristus og de andre.

Paulus mener kunnskap uten kjærlighet kan bli et onde (1 Kor 8). Når kan dette skje?

UEGENNYTTIG KJÆRLIGHET

Les 1 Kor 9,1–6. Hvordan er avsnittet et praktisk eksempel på selvfornektelse drevet av kjærlighet?

Det kan se ut som om Paulus' forsvar for sin rolle som apostel i 1. Korinter 9 ikke har noe å gjøre med det han har sagt om kunnskap og kjærlighet. Men husk at Bibelen ikke ble skrevet i kapitler. Det Paulus lærer i 1. Korinter 9, henger sammen med det som står foran. Det er et praktisk eksempel på uselvvisk kjærlighet til Kristus og til brødrene. For kjærlighetens skyld gir Paulus avkall på visse rettigheter.

«**Å få mat og drikke**» (1 Kor 9,4). Her står mat og drikke for økonomisk støtte i alminnelighet. Som apostel hadde Paulus rett til materiell støtte fra dem han tjente. Andre religiøse ledere på hans tid benyttet seg av slikt. Men ikke Paulus. Han forsørgte seg ved å lage telt (Apg 18,3).

«**Å ha med oss en troende søster som ektefelle**» (1 Kor 9,5). En gift apostel fikk dra på misjonsreise med sin kone for menighetens regning. Eksempler på misjonærpar er Priska og Akvilas (Rom 16,3) og Andronikos og Junia (Rom 16,7). Men Paulus var ugift (1 Kor 7,8). Han kunne gifte seg og nyte godt av retten til å bli ledsaget av en kone, med økonomisk støtte til begge.

«**Å slippe å arbeide**» til livets opphold (1 Kor 9,6). Paulus og Barnabas hadde rett på lønn for sitt misjonsarbeid (1 Kor 9,4–6). Paulus var teltmaker (Apg 18,3), men vi vet ikke hva Barnabas var av yrke. Vi vet at han var svært gavmild (Apg 4,36.37), og dermed var han villig til å forsørge seg selv.

I 1 Kor 9,7–11 utdyper Paulus tanken fra 1 Kor 9,6 for å vise at det er rimelig at menigheten lønner ham og Barnabas (9,11.12). Herren har jo «bestemt at de som forkytter evangeliet, skal leve av evangeliet» (9,14; jf. 1 Tim 5,18). «Likevel har vi ikke gjort bruk av vår rett», skriver Paulus (1 Kor 9,12). Slik bruker Paulus seg selv som eksempel på selvfornektelse (1 Kor 9,1–18) og argumenterer for at dette gagnar forkynnelsen av evangeliet i Korint (1 Kor 9,19–23).

Hva har du krav på, men som det kan være bedre å gi avkall på for å kunne vitne mer effektivt for Herren?

LÆRE AV FORTIDEN

Etter å ha gitt et eksempel på selvfornektelse fra sitt eget liv, tar Paulus opp spørsmålet om avgudsdyrkelse. På et vis tar 1. Korinter 10 opp tråden fra 9,27, der Paulus sier at han viser selvdisiplin så han ikke skal komme til skamme. Han vil at korinterne skal følge hans eksempel, men at Jesus er det beste forbildet (1 Kor 11,1).

Les 1 Kor 10,7–11. Hvilke synder begikk Israel i ørkenen, og hvorfor ble deres synder enda verre av de privilegiene de fikk?

I 1. Korinter 10,1–5 henviser Paulus til Guds folks tid i ørkenen. Ordene om skyen og havet minner oss om Guds ledelse, nærvær og beskyttelse. Mat og drikke står for Guds forsyn. Paulus kaller Israels opplevelse i skyen og havet en dåp, en parallell til kristen dåp. Når Paulus snakker om mat og drikke, viser han også til nattverden.

Med andre ord lærer 1. Korinter 10 at kristne på sett og vis gjør seg de samme erfaringene som Israel. Men Paulus minner om Israels historie fordi han ikke vil historien skal gjenta seg. Trass i alle sine privilegier, var det mange i Israel som likevel begjærte det onde (1 Kor 10,6), som avgudsdyrkelse (10,7) og seksuell umoral (10,8). Derfor er det ikke så rart at Gud «forkastet ... de fleste av dem» (10,5).

Det er lett å peke på det gamle Israel og si at de begikk grov synd. Men Paulus sier de kristne risikerer å begå lignende synder enda de har det store privilegiet å kjenne til Kristi historie. Dette går tydelig frem av advarselen: «Derfor må den som tror han står, passe seg så han ikke faller!» (1 Kor 10,12). Uttrykket «som tror» antyder at noen i menigheten ikke skjønnte at de stod i fare for å begå disse syndene. Løper vi samme risiko i dag?

«Derfor må den som tror han står, passe seg så han ikke faller!» Hvem har vel ikke opplevd virkeligheten bak denne advarselen?

Bibelen sier at Gud ikke vil tillate at vi blir fristet ut over evne, for «når dere blir fristet, vil han vise en utvei, slik at dere kan holde ut» (1 Kor 10,13). Hvorfor har vi da så lett for å falle i synd?

ADVARSEL MOT AVGUDSDYRKELSE

Les 1 Kor 10,5–22. Hvorfor må vi flykte fra avgudsdyrkelse?

I 1. Korinter 10,14–22 tar Paulus opp igjen spørsmålet om mat ofret til avguder. I dag kan det å ofre mat til avguder virke fremmed for mange kulturer, men i bibelsk tid var det vanlig. Når dyr ble ofret til gudene i hedenske templer, fikk prestene en del av kjøttet og solgte det videre. Noe havnet på torget. Siden dette kjøttet ikke ble holdt adskilt fra annet kjøtt som også ble solgt der, kunne en kristen komme til å kjøpe kjøtt som var ofret til avguder uten å vite det. Apostelens råd er at kristne gjerne kan kjøpe slikt kjøtt.

Men selv om kjøtt som før hadde blitt ofret i et tempel, kunne spises av kristne i hjemmet (1 Kor 8,1–13), var det likevel forbudt for kristne å gå inn i hedenske templer og delta i festene. Kriteriet er tydelig: Kristne kan spise dette kjøttet hjemme fordi avgudene ikke finnes (1 Kor 8,4). Men de må ikke delta i hedenske seremonier, for det er å tilbe onde ånder (1 Kor 10,20.21). Å delta i hedenske ritualer er det samme som å ha samfunn med onde ånder (1 Kor 10,20) slik det å delta i nattverden er å ha samfunn med Kristus (1 Kor 10,16).

Derfor sier Paulus: «Dere kan ikke drikke både Herrens beger og onde ånders beger. Dere kan ikke delta både ved Herrens bord og ved onde ånders bord.» (1 Kor 10,21) Som Jesus sa: «Ingen kan tjene to herrer» (Matt 6,24).

Paulus lærer at Gud forventer helhjertet lojalitet. Han antyder at avgudsdyrkelse vekker Guds misunnelse (1 Kor 10,22). For at det ikke skal skje, gir Paulus en ufeilbarlig regel mot avgudsdyrkelse i 1 Kor 8,4–6 og henviser til 5 Mos 6,4.5: «Hør, Israel! Herren er vår Gud, Herren er én. Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din makt.» (5 Mos 6,4.5) Til denne tanken om å elske Gud over alle ting i 5 Mos 6,5 tilføyde Jesus: «Du skal elske din neste som deg selv» (Mark 12,31; se også 3 Mos 19,18).

En avgud trenger ikke å være av stein. Vi kan lage avguder av nesten alt. Hvilke avguder bør du flykte fra?

SEIER OVER AVGUDSDYRKELSE

I 1. Korinter 8,1–3 sier Paulus at kjærligheten til Gud beskytter mot avgudsdyrkelse. Denne tanken utdyper han i 1. Korinter 10,23–11,1. I 1. Korinter 8,3 taler han om kjærlighet til Gud. Han sier: «Ingen må søke sitt eget beste, men den andres beste» (1 Kor 10,24). Dette er kjærlighet til andre.

Les Mark 10,17–22 og 12,28–31. Hva har tekstene til felles, og hvordan passer de på situasjonen i 1 Kor 10?

I 1. Korinter 10 gjør Paulus det Jesus gjorde i Mark 12,28–31, nemlig å binde sammen lovens to store bud: kjærligheten til Gud fremfor alt og kjærligheten til andre. I fortellingen om den rike unge mannen (Mark 10,17–22) forener Jesus disse to formene for kjærlighet, og han gjør det ved å henvise til 5 Mos 6,4 (se Mark 10,18) og den andre tavlen i dekalogen (se Mark 10,19). Den rike unge mannens problem var at han elsket sine ting mer enn han elsket Gud og sin neste (Mark 10,22). Han satte sine skatter på jorden høyere enn skattene i himmelen. Pengene var viktigere enn de fattige (Mark 10,21). Han var avgudsdyrker.

I tråd med Jesu lære viser Paulus til at prinsippet om å elske Gud over alt og sin neste som seg selv, skal anvendes på de hypotetiske situasjonene han nevner i 1 Kor 10,27.28. Det betyr at selv det som er lovlig, ikke alltid er nyttig eller oppbyggelig, for det kan krenke andres samvittighet (1 Kor 10,23). Dette prinsippet er mesterlig sammenfattet i ordene «Gjør alt til Guds ære!» (1 Kor 10,31). Ved å si at alt må gjøres til Guds ære antyder Paulus at avgudsdyrkelse kan gi seg de forskjelligste utslag, for alt som tilraner seg den ære som bare tilhører Gud, er en form for avgudsdyrkelse (Jes 42,8).

Paulus' ord i 1. Korinter 10,31–11,1 er konklusjonen på kapitlene 8–10. Han gjør det klart at han ikke var ute etter sitt eget beste, men «alle de andres, så de kan bli frelst» (1 Kor 10,33). Slik var Kristus hans forbilde (1 Kor 11,1).

Hvordan kan du bli bedre til å elske din neste som deg selv?

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «Idolatry at Sinai», s. 315–330 i *Patriarchs and Prophets; Alfa og Omega*, bd. 1, s. 294–307.

«Tenk så mye godt vi kunne utrette om vi gjorde riktig bruk av kontakten med hverandre! Alle som har fått del i de himmelske goder, plikter å kaste lys over andres vei ... Da vil alle som virkelig elsker Gud, oppgi avgudsdyrkelsen av seg selv.» – Ellen G. White: i *The Advent Review and Sabbath Herald*, 18. november 1884, s. 730.

«Paulus oppfordret sine trossøsken til å spørre seg hvilken innflytelse deres ord og gjerninger ville ha på andre, og til ikke å gjøre noe (om det så i seg selv var uskyldig nok) som kunne se ut som om de bifalt avgudsdyrkelse eller krenket skruplene hos dem som var svake i troen. 'Men enten dere spiser eller drikker, eller hva dere enn gjør, gjør alt til Guds ære!' ...

Apostelens advarsel til menigheten i Korint gjelder til alle tider og passer spesielt godt i vår tid. Med avgudsdyrkelse mente han ikke bare tilbedelse av avguder, men også selvopptatthet, kjærlighet til eget behag, tilfredsstillelse av appetitt og lidenskap.» – Ellen G. White: *The Acts of the Apostles*, s. 316, 317; *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 219.

«Hvis du ser at du hindrer Guds verks fremgang ved å gjøre noe du har full rett til å gjøre, så avstå fra det. Gjør ikke noe som vil lukke andres sinn for sannheten ... Vi kan ha lov til alt, men ikke alt gagnar.» – Ellen G. White: *Testimonies for the Church*, bd. 9, s. 215.

Forslag til samtale:

1. Ifølge Paulus kan en moden kristens oppførsel iblant hemme en umoden kristens vekst. Tenk på situasjoner der det kan skje. Hvorfor er prinsippet om å elske Gud over alt, og sin neste som seg selv, den eneste måten å håndtere utfordringen på?
2. Hvilke avguder kan selv kristne komme til å tilbe om de ikke passer seg? Hvilke gode ting kan bli avguder? Og hvordan vet du når noe du setter stor pris på, har blitt en avgud?
3. Paulus sier han kjempet mot seg selv og tvang kroppen til å lystre så han ikke skulle komme til kort når han forkynte evangeliet (1 Kor 9,27). Hva kan gjøre at man kommer til kort som forkynner av evangeliet?
4. I 1. Korinter 10 tar Paulus opp avgudsdyrkelsens farer og sier: «Hold dere langt bort fra avgudsdyrkelsen!» (1 Kor 10,14). Hva er så farlig med avgudsdyrkelse?

1. august

DAVIS' INDIANERE – DEL 1

Fortalt av Michael W. Campbell

Ovid Elbert Davis ble født i Michigan i 1868. I 1902 ble han inspirert av Ellen G. Whites oppfordringer til å bli misjonær. Han fullførte et kurs for bibelarbeidere og takket ja til å jobbe blant urfolket, først i Alaska, deretter i Britisk Columbia.

I januar 1906 bestemte Generalkonferansen at Davis skulle sendes til Britisk Guyana, dagens Guyana. Han giftet seg med Carrie Rosley i april, og sammen reiste de til sitt nye misjonsfelt.

De første to årene delte Davis ut litteratur. Men i 1910 startet han en ny menighet 25 mil oppover elven Barama. Dette skulle bli starten på Rio Paruime-misjonen.

Samme år kom en uventet forespørsel. Urfolk fra dype skogsområder som aldri før hadde hatt kontakt med hvite mennesker, ba om å få lære om frelsen.

De hadde hørt om adventistene gjennom andre urfolk fra misjonen ved Tapagruma Creek. Det gikk historier om en gammel høvding som hadde blitt besøkt av en «lysende skikkelse». Denne skikkelsen hadde fortalt dem om skapelsen, syndens opprinnelse, den lovede frelseren – og Jesu gjenkomst. Han lærte dem å holde sabbaten og leve sunt. Og han sa: *En mann med en svart bok skal komme og lære dere mer.*

Reisen tok Davis to måneder: 29 dager med båt, 10 dager til fots gjennom tett regnskog. Han kom frem – med sin svarte bok, Bibelen. Han underviste, og etablerte tre misjonsstasjoner. 187 mennesker tok et standpunkt: De ville følge Guds bud og troen på Jesus.

Han bygde tre kirker og begynte å undervise dem i de grunnleggende trospunktene. Han lærte dem også en sang på engelsk: *There's Not a Friend Like the Lowly Jesus.*

Året etter vendte Davis tilbake. Rett før avreise klaget han over feber og hjerteproblemer. Den siste linjen i dagboken hans lyder: *Mandag 17. juli – dagen ble brukt til videre undervisning og navngivning av folket.*

Navngivning betydde at de nye troende ønsket seg nye navn, navn som viste at de ville følge den kristne Gud.

Historien er hentet fra Adventistenes digitale leksikon. Du finner flere misjonshistorier på encyclopedia.adventist.org. Fortsettelsen kommer neste uke.

Åndelige gaver

Ukens tekster:

1 Kor 12; Ef 4,11–13; 1 Kor 13; 1 Pet 4,8–11; 1 Kor 14,27; Am 3,7.

Ukens vers:

Jag etter kjærligheten, søk åndsgavene med iver, særlig det å tale profetisk (1 Kor 14,1).

Som menneskekroppen er menigheten én, men har mange deler, alle med ulike roller, funksjoner og gaver. Når de åndelige gavene utøves i kjærlighet, fremmer de en enhet som gjenspeiler den treenige Guds karakter.

Denne uken ser vi på 1. Korinter 12–14 og læren om åndelige gaver. Dette er en del av en litt større enhet der Paulus tar opp kristen oppførsel i religiøse sammenhenger (1 Kor 11–14). Han er mest opptatt av problemet med uorden i menigheten. Hans svar på problemet er at menigheten er et legeme der ulike deler har forskjellige roller som bidrar til at «Kristi kropp bygges opp» (Ef 4,12). Kort sagt ga Gud menigheten åndelige gaver som skulle bidra til enhet i mangfoldet.

Paulus har fremdeles problemet med splittelse i tankene, som han tok opp i de fire første kapitlene i 1. Korinter, og hvor svaret på manglende enhet i menigheten er enhet i Kristus. Nå utdypes han denne tanken ved å legge frem sin forståelse av de åndelige gavenes rolle. Ifølge ham er enheten i Kristus og Ånden det eneste som kan hindre splittelse.

ULIKE SLAGS GAVER

Paulus innleder et nytt tema i 1 Kor 12,1 med ordene «når det gjelder». De lærde strides om hvorvidt han snakker om «åndelige gaver» eller «åndelige mennesker», for det greske uttrykket *tōn pneumatikōn* tillater begge tolkninger. «Åndelige gaver» er å foretrekke i lys av 1. Korinter 12,4, der Paulus tydelig snakker om åndelige gaver. I 1. Korinter 12,2.3 påpeker Paulus at Åndens første gave er frimodig bekjennelse av at Jesus er Herre (1 Kor 12,2.3). I nytestamentlig tid var det å si at Jesus er Herre det samme som å si at keiseren ikke er det (Apg 17,7; også Joh 19,12.15). Dette ble regnet som oppvigleri mot keiseren og kunne straffes med døden.

Jesus og Paulus understreket at troen på Gud – selv i møte med forfølgelse og dødstrussel – er en Åndens gave. Faktisk er troen den mest fundamentale gaven. Derfor er det ingen overraskelse at tro står øverst på listen i 1. Korinter 13,13. At troen er en åndelig gave fremgår av det Paulus sier i 1. Korinter 12,9. Men det finnes også mange andre gaver. Det at Den hellige ånd deler ut de ulike gavene «til hver enkelt slik han vil» (1 Kor 12,11), viser at alle er nødvendige.

Les 1 Kor 12,1–6. Hva legges det vekt på?

Gjentagelsen av «forskjellige» understreker gavenes mangfold. Det Paulus kaller «Åndens gaver» i 1. Korinter 12,1, utdypes i vers 4–6 fra tre ulike synsvinkler: «gaver» (*charisma*), «tjenester» (*diakonia*), og «virkninger» (*energēma*). Ordene betyr forskjellige ting, men parallellismen i teksten gjør at man ikke bør skille skarpt mellom dem. Man skal også merke seg at Åndens gaver skal fremme enhet ut fra Guds treenige vesen (se også Ef 4,8–11). Ånden gir gaver til de kristne, men det er Gud som gir dem kraft til å tjene Kristus i trosfellesskapet (1 Kor 12,5.6). Hver kristen får gaver tildelt individuelt (1 Kor 12,11), men alle gavene skal komme trosfellesskapet som helhet til gode.

Legg igjen merke til Paulus' vektlegging av enhet. Hvorfor er dette så viktig for menigheten?

ENHET GJENNOM MANGFOLD

Den vektleggingen av enhet som innledes i 1 Kor 12,4–6 («den samme» Ånd, «den samme» Herre og «den samme» Gud), utdypes i resten av 1. Korinter 12. Dette fremgår av Paulus' bruk av uttrykk som «den ene og samme Ånd» (12,11), «kroppen er én» (12,12), «én kropp» (12,12.13.20), «én Ånd» (12,13 [to ganger]), «samme omsorg for hverandre» (12,25).

Ved siden av begrepet enhet fremhever Paulus mangfoldet av kroppsdelene i Kristi kropp med uttrykk som «mange lemmer» (1 Kor 12,12.20), «ble vi alle døpt» (12,13), «består ikke av én kroppsdel, men av mange» (12,14), «hele kroppen» (12,17), «hvert enkelt» (12,18), «kroppsdelene» (12,22.23), «alle lemmene» (12,25). Denne vektleggingen av både enhet og mangfold indikerer at åndelige gaver skal fremme enhet *med* mangfold.

Denne enheten i mangfoldet må gjenspeile Guds karakter. Faderen er én person, Sønnen er en annen person, og Den hellige ånd er en annen. De tre opprettholder sin egenart samtidig som de arbeider sammen for å bygge opp menigheten og gi den kraft til misjon (1 Kor 12,4–6; Ef 4,11–13).

Les 1 Kor 12,12–31. Hvorfor er sammenligningen én kropp med mange deler et godt bilde på menigheten og dens medlemmer?

En viktig tanke i 1. Korinter 12 er at selv om kroppsdelene hver for seg er så forskjellige fra hverandre (12,15–20), er alle avhengige av hverandre (12,21–26). Føttene trenger øynene for å se hvor de skal gå, og øynene kan ikke røre ved noe – det kan bare hendene. Og tanken om at noen av lemmene er svakere (12,22) eller mindre ærefulle (12,23) enn andre, er bare en illusjon, for alle er nødvendige (12,22).

Korinterne hadde dessverre en tilbøyelighet til å sette noen gaver høyere enn andre. For å unngå dette, henledet Paulus oppmerksomheten på kjærligheten, som er «en enda bedre vei» (1 Kor 12,31). Uansett hvilken gave det dreier seg om, er den til glede for Gud bare den brukes med kjærlighet og omtanke.

Se listene over gaver i 1 Kor 12,8–10.28; Rom 12,6–8 og Ef 4,11. Hva er din gave? Hvordan kan du bruke den til å bygge opp Kristi kropp?

«EN ENDA BEDRE VEI»

«Kjærligheten er ikke én gave blant mange. Den er det som gjør at alle gavene når sitt endemål.» – «1 Corinthians» i *Andrews Bible Commentary: New Testament* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2022), s. 1643.

Les 1 Kor 13,1–7 og 1 Pet 4,8–11. Hvilken rolle spiller kjærligheten når det gjelder åndelige gaver?

1. Korinter 13 lærer at det bare er med kjærlighet at de åndelige gavene kan brukes rett. Paulus starter 1 Kor 13 med å vise til gavene i 1 Kor 12, bare for å understreke at de er verdiløse om de ikke er drevet av kjærlighet. Kunnskap (1 Kor 12,8) og tro (1 Kor 12,9), og selv en tro som «kan flytte fjell» (1 Kor 13,2), er ingenting uten kjærlighet (1 Kor 13,2). Uten kjærlighet blir tungetale (1 Kor 12,10.28.30) til «drønnende malm eller en klingende bjelle» (1 Kor 13,1). Og selv profetiens gave er ingenting uten kjærlighet (1 Kor 13,2).

I 1. Korinter 13,4–7 tar Paulus for seg hva kjærligheten er og ikke er, og hva den gjør og ikke gjør. De verbene han bruker for å beskrive kjærligheten, viser at kjærlighet ikke er noe vi føler, men noe vi lever. Paulus nevner at kjærligheten (1) er tålmodig, (2) viser godhet, (3) gleder seg i sannheten, (4) utholder alt, (5) tror alt, (6) håper alt, (7) tåler alt. Derimot (1) misunner ikke kjærligheten, (2) den skryter ikke, (3) er ikke hovmodig, (4) krenker ikke, (5) søker ikke sin egen [rett], (6) er ikke oppfarende, (7) gjemmer ikke på det onde, (8) og gleder seg ikke over urett.

Disse til sammen 15 verbene er en god rettesnor for passende oppførsel i utøvelsen av gaver. Det er verdt å merke seg at denne drøftelsen av kjærlighetens sanne natur er plassert mellom 1. Korinter 12 og 14, der Paulus tar opp konflikten om de åndelige gavene. Kjærligheten er nemlig nøkkelen til en forstandig bruk av åndelige gaver. Kjærligheten står også side om side med troen og håpet. «Men størst blant dem er kjærligheten» (1 Kor 13,13).

Hvorfor er kjærligheten så viktig for vår tro? Finnes det noen bedre måte å erfare Guds kjærlighet på enn ved å forsøke å gjenspeile den overfor andre?

TUNGETALE

Hva med tungetalens gave? I tråd med gavens utfoldelse andre steder i Bibelen (Mark 16,17; Apg 2,1–13; 10,44–48; 19,6), er tungetalen i 1. Korinter trolig den ånds-gitte evnen til å tale på fremmede språk.

Paulus nevner tungetalens gave i listen over gaver i 1 Kor 12,8–10 (se også 12,28.30; 13,1.8). Men han nevner den flere ganger i 1. Korinter 14. Det greske ordet *glōssa* («tunge») forekommer over tjue ganger i 1 Kor 12–14, med femten tilfeller bare i 1. Korinter 14. Dessuten opptrer det greske ordet *heteroglōssos* («en annen tunge») i 1. Korinter 14,21. Det høye antallet henvisninger til tungetalens gave tyder på at Paulus var spesielt opptatt av denne saken. Menigheten i Korint misbrakte gaven, og det førte til uorden og forvirring på gudstjenesten (1 Kor 14,23.27.33.40).

Les 1 Kor 14,5.13.26.27 og 12,10.30. Hvilken spesiell undervisning ga Paulus om tungetalens gave?

Når tungetale må følges av evnen til å tolke den, er det for at den skal være forståelig (1 Kor 14,9), ellers har det ikke noe for seg å bruke gaven (1 Kor 14,6). Dette forklarer hvorfor Paulus legger så stor vekt på tolkning og forståelse. Han kritiserer ikke tungetalen som sådan, men (som vi skal se i morgen) den overdrevne betydningen korinterne tiller den, og som førte til at profetiens gave ble forsømt.

Her må man merke seg at selv om Paulus gjerne så at alle korinterne kunne tale fremmedspråk (1 Kor 14,5), forventet han ikke at det skulle skje (12,10). Så tanken om at «alle må tale i tunger før de kan si at de har fått Den hellige ånds dåp, er en forvrengning av Paulus' lære i 1. Korinter 12 og 14.» – Raoul Dederen, *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, elektronisk utgave, bd. 12 i Commentary Reference Series (Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 2001), s. 620.

Har dere noen i menigheten som kan andre språk? Hvordan kan de bruke dette til å nå andre for Kristus? Hvordan kan dette gjøre det lettere å forstå hva den tungetalen Paulus snakker om egentlig er?

PROFETIENS GAVE

Profetiens gave har en fremtredende plass i Paulus' omtale av Åndens gaver. Det er interessant at profetiens gave vanligvis nevnes før tungetale (1 Kor 12,10.28; 13,8). Når tungetale nevnes først, er det kun for å understreke dens beskjedne betydning sammenlignet med profetiens gave (1 Kor 14,4.5.6.22).

Les Ef 4,11–13 og 1 Kor 14,3.4. Hva står det om hensikten med Åndens gaver generelt og profetiens gave spesielt?

Profetiens gave er ment til oppbyggelse, formaning og trøst (1 Kor 14,3; jf. Apg 15,32). Dette betyr at profeti handler mindre om å forutsi fremtiden enn om hvordan man skal leve her og nå. Det greske verbet *prophēteuō* kan enten bety «å si noe på forhånd» eller «å si noe på vegne av en annen». Den første betydningen finner vi f.eks. i Apg 2,29–31 (jf. Am 3,7), der tanken om David som profet forklares som «å forutse». Den andre betydningen finner vi i Apg 15,32, der Judas og Silas omtales som profeter. Deres «profeti» besto imidlertid i å oppmuntre og styrke «brødrene med mange ord».

Fra Efeserbrevet 4,11–13 vet vi at Åndens gaver ikke opphørte med aposteltiden. De skulle være der hele tiden (Apg 2,39). Men hvis noen hevder å være profet, må de bedømmes ut fra Skriften. Grovt sett er det fire regler som skal være oppfylt. For det første går deres ubetingede forutsigelser alltid i oppfyllelse (5 Mos 18,22; Jer 28,8.9). For det andre må budskapet stemme overens med tidligere profeters budskap (5 Mos 13,1–3; Jes 8,20). For det tredje viser livsførselen deres at de er forpliktet på Kristus (1 Joh 4,1–3). For det fjerde sa Jesus at falske profeter kan kjennes på sine frukter (Matt 7,15–20). Dette gjelder også sanne profeter.

Åpenbaringen tyder på at profetiens gave er et av restmenighetens kjennetegn (Åp 12,17; 19,10). De fleste syvendedagsadventister tror Ellen G. White fikk profetiens gave og at den gjenspeiles i hennes skrifter.

Hvilke grunner har vi til å tro på Ellen G. White som profet? Hvilke spørsmål gjenstår om hennes rolle og autoritet?

TIL FORDYPNING:

Roswell F. Cottrell: «Spiritual Gifts», s. 5–16, i Ellen G. White: *Spiritual Gifts*, bd. 1.

«La mennesker gå ut og arbeide i tillit til Herren, så vil han gå med dem og overbevise og omvende sjeler. En arbeider kan være en god taler, en annen en god skribent, en annen kan ha evnen til oppriktig, alvorlig og inderlig bønn, en annen kan ha sangens gave. En annen kan ha en spesiell evne til å forklare Guds ord klart og tydelig. Og hver gave må bli en kraft for Gud fordi han samarbeider med arbeideren. Til én gir Gud visdommens ord, til en annen kunnskap, til en annen tro. Men alle skal arbeide under det samme hode. De ulike gavene fører til et mangfold av gjerninger, 'Gud er den samme, han som er virksom og gjør alt i alle' (1 Kor 12,6).

La ingen forakte de antatt mindre gavene. La alle gå til verket. La ingen folde hendene i vantrøst fordi han ikke tror at han kan utrette noe stort. Slutt å se på deg selv. Se på din leder. Gjør det du kan i ydmykhet, oppriktighet og kjærlighet.» – Ellen G. White i *The Advent Review and Sabbath Herald*, 12. april 1906.

«Vi trenger alle den hjelpen vi kan få fra andre. Gud vil arbeide med andre sinn enn vårt. De ulike gavene som er gitt til forskjellige mennesker, skal smelte sammen og 'utruste de hellige til tjeneste så Kristi kropp bygges opp,' (Ef 4,12) ...

Det vil alltid ligge hindringer foran oss, men vi skal følge vår leder og møte vanskelighetene sammen, hånd i hånd.» – Ellen G. White: *The Upward Look*, s. 141.

Forslag til samtale:

1. Tenk litt mer på profetens gave. Hvorfor er profeti viktigere enn tungetale som ikke blir tolket? Les eventuelt 1. Korinter 14 om igjen for å oppsummere Paulus' argumenter.
2. Snakk sammen om Ellen G. White og hennes liv og tjeneste, og om hvorfor vi tror at hun hadde profetens gave. Hvilke store velsignelser får vi av denne gaven? Hvilke utfordringer ligger det i å vite hvordan vi best kan bruke gaven?
3. Tenk på tre til fem mennesker som virkelig elsker deg. Hvordan vet du at kjærligheten er ekte? Hva sier dette om hvorfor Paulus snakket så mye om kjærlighet da han drøftet Åndens gaver?
4. Kjærlighet er viktig, men hvorfor må den ikke være det eneste kriteriet når vi skal avgjøre om noen snakker sant og er verdt å høre på?

8. august

DAVIS' INDIANERE – DEL 2

Fortalt av Michael W. Campbell

Over vid Elbert Davis dikterte sin siste dagboknotat til guiden: *Gud har spesielt velsignet denne reisen. Jeg har etablert en misjon ved Paruime-elven, en ved fjellet Tulameng, og nå ved fjellet Roraima. Vi ble ferdige med misjonen da jeg ble syk.*

Misjonen ved Roraima ble offisielt etablert 25. juni 1911 – den første adventistmisjonen i området. På dødsleiet lovet Davis at noen ville komme og fortsette undervisningen.

Han døde 31. juli av blackwaterfeber. Han ble gravlagt av høvding Jeremiah ved foten av fjellet. Carrie, hans kone, reiste hjem til USA.

Etter hans død samlet urfolkene seg ved graven hver sabbat for å synge. De ba gjentatte ganger om en ny lærer. Men det skulle ta 14 år før noen kom.

I 1918 oppdaget en oppdagelsesreisende en gruppe urfolk som sang *There's Not a Friend Like the Lowly Jesus* på engelsk. Han fant ut at de tok frem eiendelene til «bror Davis» og holdt en enkel gudstjeneste.

I 1922, etter over ti år med venting, vandret høvding Jeremiah i fire uker til misjonskontoret i Georgetown for å be om en lærer. I 1924 bestemte kirkens ledelse at de ikke kunne vente lenger – til tross for budsjettkutt.

Året etter reiste W.E. Baxter og C.B. Sutton til Roraima. 25. oktober 1925 nådde de frem til Davis' grav. Høvding Jeremiah og sønnen hans kom med en bunke papirer. Der lå det et brev fra Davis, datert 17. juli 1911. Det bekreftet at 130 personer ved Roraima hadde erklært at de ville leve trofast etter evangeliet og adventistkirkens prinsipper.

Turen oppover fjellet sørget for å gi begge misjonærene malaria.

I august 1927, takket være en spesiell gave, kunne Arthur og Elizabeth Cotts fortsette arbeidet Davis hadde startet.

Davis' død rystet adventistene. Den ble et varig minne om at evangeliet skal nå *alle* – også de mest avsidesliggende steder.

I dag bærer et adventistsykehus i Georgetown navnet hans. Og i 1956 ble «Davis Indian Training School» ved Paruime en del av Mount Roraima-misjonen. På 1980-tallet var det over 1500 adventister blant «Davis' indianere».

Historien er hentet fra Adventistenes digitale leksikon. Du finner flere misjonshistorier på encyclopedia.adventist.org

Et portrett av kjærligheten

Ukens tekster:

1 Kor 13; Matt 24,12; Gal 5,22.23; 1 Tim 1,14; 1 Joh 4,8.

Ukens vers:

Så blir de stående, disse tre: tro, håp og kjærlighet. Men størst blant dem er kjærligheten (1 Kor 13,13).

Kjærligheten overvinner alt. Det er derfor Paulus hadde så mye å si om den. Ordfamilien *agapaō* – det vanligste greske ordet for kjærlighet i NT – forekommer over 135 ganger i brevene hans. Dette er nesten halvparten av alle forekomster i NT. Dette burde si noe om det sentrale temaet i Paulus' brev til menigheten i Korint.

Det er mange kjente steder i NT som handler om kjærlighet – f.eks. Romerne 8,35–39; 1. Korinter 2,9; 8,3; Galaterne 2,20; Kolosserne 1,13; 1. Tessaloniker 3,12 og mange flere.

Men ingenting kan måle seg med 1. Korinter 13.

Sist uke så vi at uten kjærlighet er alt verdiløst, også Åndens gaver. Denne uken skal vi se nærmere på 1. Korinter 13 og den fantastiske skildringen av kjærligheten.

Som vi skal se, er ikke kjærlighet først og fremst en følelse, men en holdning, en holdning som må komme til uttrykk i livet, i gjerninger og i ord, for ellers er den ingenting.

Hva kjærligheten virkelig er og gjør, ser vi til fulle i Jesu liv.

KJÆRLIGHETENS NØDVENDIGHET

Sist uke var vi inne på temaet kjærlighet, slik vi finner det i 1. Korinter 13. Her skal vi gå mer i dybden på Paulus' ord.

Les 1 Kor 13. Sammenfatt det han sier om kjærligheten.

Paulus sier ikke at tungetale (1 Kor 13,1), profeti, forstand, kunnskap, tro (13,2) og velvilje (13,3) er til ingen nytte. De er bare unyttige hvis de ikke drives av kjærlighet.

Den kjærligheten Paulus snakker om, rommes ikke av uttrykk som «jeg elsker jordbær», «jeg elsker mine venner» eller «jeg elsker min ektefelle og mine barn». Han snakker heller ikke om den kjærligheten vi ser på film. Og nei, det er ikke erotisk kjærlighet, selv om avsnittet ofte brukes i brylluper.

Denne kjærligheten kan ikke kokes ned til hengivenhet, nestekjærlighet, dyd eller velvilje. Men alt dette er mer eller mindre gode uttrykk for den. Denne kjærligheten er en spesiell nåde som Ånden har tildelt oss. I 1. Korinter 13 er kjærligheten den motivasjonen Ånden gir oss og som får oss til å handle med hengivenhet, nestekjærlighet, dyd og velvilje. Den er en total forpliktelse av våre handlinger, følelser og tanker overfor Kristus og vår neste.

Les Matt 24,12. Hva er Jesu advarsel her?

Det er derfor *agape* er så viktig og nødvendig. I Kristi kraft kan vi ikke la kjærligheten bli kald i våre hjem, kirker og nabolag. Vi har Kristi eksempel da han døde for oss på korset. Finnes det noe bedre og sterkere uttrykk for slik kjærlighet? Selv om vi aldri kan vise samme grad av kjærlighet, bør vi ved Guds nåde strebe etter å åpne den så godt vi kan.

Har du noen eksempler på tilfeller der denne typen kjærlighet kunne ha gjort et sterkt positivt inntrykk på en som trengte denne kjærligheten mer enn noe annet?

DET KJÆRLIGHETEN GJØR

1. Korinter 13,4–7 er kapitlets kjerne. Paulus retter fokus mot kjærlighetens særtrekk – han viser hva den er og hva den ikke er, eller hva kjærligheten gjør og ikke gjør. Han personifiserer kjærligheten slik at vi får et glimt av hvordan et menneske som er fylt av Åndens kjærlighet ter seg. I skildringen av kjærligheten tar Paulus i bruk en rekke verb. For ham handler kjærlighet mer om handling enn om følelser. Hva er det så kjærligheten gjør?

1. Er tålmodig (*makrothymeō*). *Makrothymeō* betyr å vise tålmodighet, også når det er vanskelig. Tålmodighet understreker også evnen til å bære over med hverandre (Ef 4,2).

2. Er velvillig (*chrēsteuomai*). *Chrēsteuomai* forekommer bare her i NT, men andre ord fra samme rot er vanlige andre steder. I Septuaginta (GT på gresk) forekommer ord fra denne roten ofte i Salmene og viser til Guds godhet i forbindelse med hans barmhjertighet (Sal 145,9). Da han sa at kjærligheten viser godvilje, mente Paulus at ens kjærlighet til andre må speile Guds medfølelse og barmhjertighet mot oss.

3. Har sin glede (*synchairō*) i sannheten. *Synchairō* er evnen til å oppleve glede sammen med en annen (Luk 1,58; 15,6.9; 1 Kor 12,26; Fil 2,17.18).

4. Utholder (*stegō*) alt. De lærde diskuterer om *stegō* betyr «å dekke til», det vil si å tie om noe (som også innebærer beskyttelse), eller «å holde ut», i betydningen utholdenhet. Begrepet utholdenhet går tydelig igjen i 1 Kor 9,12 og får de fleste tolkere og bibeloversettere til å anse dette alternativet som det mest sannsynlige.

5. Tror (*pisteuō*) alt. *Pisteuō* kommer fra samme rot som det greske ordet for tro (*pistis*). I 1. Korinter 13 betyr det å tro på alt, at man lar tvilen komme hverandre til gode.

6. Håper (*elpizō*) alt. I NT viser verbet *elpizō* alltid til troen på eller forventningen om at noe godt vil skje.

7. Tåler (*hypomenō*) alt. Det er neppe noen forskjell på verbene *stegō* og *hypomenō* i 1 Kor 13,7. De er synonymer og betyr utholdenhet i motgang. Paulus bruker *hypomenō* i slutten av verset for ikke å gjenta *stegō*. Når han gjentar det samme begrepet, men med et annet ord, understreker han at det er troen og håpet som står i fokus. Med andre ord varer kjærligheten ved at man tror og håper.

Sammenlign 1 Kor 13,4–7 og Gal 5,22.23. Hvilke fellestrekk finner du mellom de to avsnittene? Hvordan kan vi vise slik kjærlighet?

DET KJÆRLIGHETEN IKKE GJØR

Les 1 Kor 13,4–7. Hvorfor nevner Paulus negative og ikke bare positive sider ved kjærligheten?

I går så vi på syv ting kjærligheten gjør. I dag skal vi se på åtte ting den ikke gjør. Kjærligheten ...

1. Misunner ikke (*zeloō*). *Zeloō* kan brukes positivt, som i «vær ivrige etter å få [*zeloō*] de største nådegavene» (1 Kor 12,31), «søk åndsgavene med iver [*zeloō*]» (1 Kor 14,1), og «vær ivrige etter [*zeloō*] å tale profetisk» (1 Kor 14,39). Men her, som i Apg 7,9, er det negativt. Det er OK å ønske seg åndelige gaver, men ikke å misunne begavede personer. Det fører til splittelse (1 Kor 3,3).

2. Skryter ikke (*perpereoimai*). Verbet *perpereoimai* antyder arroganse og et ønske om å få ros av andre. Kjærligheten er imidlertid ikke selvopptatt. Dette kommer enda tydeligere frem i det som følger.

3. Er ikke hovmodig (*physioō*). Verbet *physioō* forekommer i 1 Kor 8,1 i det bemerkelsesverdige utsagnet «'Kunnskap' blåser opp, det er kjærligheten som bygger opp». Det sikter til en som er oppblåst og selvhøytidelig.

4. Krenker ikke (*aschēmoneo*). Verbet *aschēmoneo* kan ha et bredt spenn av betydninger. Stort sett betyr det imidlertid å opptre i strid med sosiale og moralske standarder på en vanærende, skammelig, uanstendig eller upassende måte. Paulus sikter trolig til det «sterke» partiets arrogante og uhøflige oppførsel overfor de «svake» medlemmene i Korint (1 Kor 4,10; 1 Kor 8).

5. Søker ikke (*zēteo*) sitt eget beste. Dette minner om det Paulus sier i 1 Kor 10,24: «Ingen må søke sitt eget beste, men den andres beste.» Kjærligheten gir avkall på egne rettigheter til fordel for andre (se studium 5). Der alle søker hverandres beste, gagnar det alle.

6. Er ikke oppfarende (*paroxynō*). Verbet *paroxynō* antyder en indre opphisselse der man lett blir provosert til sinne. Det betyr at kjærligheten ikke er hissig eller nærtagende.

7. Gjemmer ikke på (*logizomai*) det onde. Her har verbet *logizomai* en regnskapsførende betydning: kjærligheten fører ikke regnskap med urett. Kjærlighet er altså også å tilgi.

8. Gleder seg ikke (*chairō*) over urett. Ikke nok med at kjærligheten ikke noterer seg andres urett, den finner heller ingen glede i urett. Når vi virkelig elsker andre, gleder vi oss ikke over deres feil, men prøver å hjelpe dem.

ET JESUS-PORTRETT

Når vi leser 1. Korinter 13,4–7, kan vi bli frustrerte fordi vi ser at vi ikke viser alle disse kjennetegnene på kjærlighet. Paulus hadde trolig Jesus i tankene da han skrev 1. Korinter 13. Det er jo bare han som har vist alle kjærlighetens kjennetegn fullt ut. Derfor er Paulus' skildring av kjærligheten i bunn og grunn et portrett av Jesus.

Les Joh 13,1.34; 15,9.12; 1 Tim 1,14; 2 Tim 1,7.13; 1 Joh 3,16; 4,7–12.19–21. Hva kan disse tekstene lære oss om kjærlighet?

Gud er kjærlighet (1 Joh 4,8). Han elsker oss så høyt at han ga sin eneste Sønn (Joh 3,16). Jesus er kjærlighetens fulle uttrykk (Hebr 1,3). Vil vi vite hvordan kjærligheten uttrykker seg, må vi se lenge på Jesus. Hvis vi ser nøye på hvordan Jesus fremstilles i NT, ser vi at alle kjærlighetens positive trekk i 1. Korinter 13 kommer til uttrykk i ham.

Jesus er tålmodig. «Men når jeg fikk barmhjertighet, var det for at Kristus Jesus skulle vise hele sin tålmodighet [*makrothymia*] på meg som den første [den største av syndere]» (1 Tim 1,15.16).

Jesus er velvillig. Bibelen sier at «Herren er god» (1 Pet 2,3). Ordet «Herren» viser til Jesus i dette avsnittet. Uttrykket «god» gjengir det greske ordet *chrēstos*, som kommer fra samme rot som verbet *chrēsteuomai* («å være velvillig») i 1 Kor 13,4.

Jesus har sin glede i sannheten. Jesus opplevde glede da han fulgte Faderens vilje og opplevde hans kjærlighet (Joh 15,9–11; 17,12–14).

Jesus bærer/tåler alt. Hebr 12,2.3 sier at Jesus «holdt ... ut på korset ... [han] holdt ut en slik motstand fra syndere». Ingen har holdt ut så mye som Jesus (Fil 2,8). Han gjorde dette for den glede han hadde i vente!

Jesus tror alt. Da Ananias tvilte på Paulus' omvendelse (Apg 9,13.14), svarte Jesus: «Gå! For jeg har utvalgt ham som mitt redskap» (Apg 9,15). Jesus ser ikke mennesker bare slik de er, men slik de skal bli ved hans kraft.

På hvilke andre måter viser Jesus hva sann kjærlighet er?

TRO, HÅP OG KJÆRLIGHET

Vi har sett at kjærligheten er tålmodig, vennlig, glad, utholdende, troende, håpefull og utholdende fordi Jesus er alt dette. Når vi ser disse kvalitetene hos Jesus, er neste skritt å etterligne ham. Det var Paulus' ønske for korinterne. Men hvis vi fjerner «ikke» i kjærlighetens åtte negative egenskaper, «får vi en ganske god beskrivelse av korinternes oppførsel i menigheten: misunnelige, skrytende, arrogante, uhøflige, egoistiske, lette å fornærme og ute etter å se hva andre gjør galt. Paulus skredersyr verbene han bruker her til situasjonen i Korint.» – Verlyn D. Verbrugge, «1 Corinthians», i *The Expositor's Bible Commentary: Romans-Galatians*, revidert utgave (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2008), s. 372.

Korinterne hadde mye å lære. Det har vi også. Etter å ha beskrevet hva kjærligheten gjør og ikke gjør, runder Paulus av med å understreke kjærlighetens evige natur for å oppmuntre til utøvelse av ekte kjærlighet.

En dag vil vi ikke lenger trenge profetier, vi vil bare tale ett språk, og sviktende menneskelig kunnskap vil vike for en helt ny kunnskap om Gud (1 Kor 13,12). Åndens gaver vil ikke ta slutt før formålet med dem er oppfylt (1 Kor 13,10). Men «kjærligheten tar aldri slutt» (1 Kor 13,8).

Når Kristus kommer tilbake, vil troen bli avløst av det å se (2 Kor 5,7), og det vi lenge har håpet på, vil bli virkelighet (Rom 8,24). Og mest av alt vil kjærligheten bestå som et symbol på vår treenige Guds vesen. Men i en viss forstand vil også troen og håpet vare evig. Troen som frelseserfaring (Rom 4,3), og håpet som lengsel og forventning om nye gleder og ny kunnskap på den nye jord, vil prege de frelstes erfaring til evig tid. Men kjærligheten, Guds kjærlighet, vil alltid herske.

Veldig snart skal vi få se Herren ansikt til ansikt (1 Kor 13,12). Inntil den dagen kommer, skal vi la vårt liv preges av disse tre: tro, håp og kjærlighet. Disse tre er representative for kristenlivets fylde ved Ånden. Det er derfor det ofte ble snakket om dem blant kristne (Rom 5,1–5; Gal 5,5,6; Ef 1,15,18; 4,1–5). Men kjærligheten er størst; det er tross alt den eneste av de tre som blir brukt til å beskrive Guds eget vesen (1 Joh 4,8).

Tenk over uttalelsen «Gud er kjærlighet». Hvordan skal vi kunne forstå nøyaktig hva det betyr? Og hvorfor er denne setningen så godt nytt for oss selv om vi bare kan forstå den delvis?

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «The Need of Love», s. 545, 546 i *Review and Herald*, 28. august 1888.

«Bekjennelsen kan være aldri så høy, men den som ikke har hjertet fylt av kjærlighet til Gud og sine medmennesker, er ikke en sann Kristi disippel. Selv om han skulle ha stor tro og til og med har kraft til å gjøre mirakler, ville hans tro være verdiløs uten kjærlighet. Han kan vise stor gavmildhet, men hvis han gir bort alt han eier til de fattige av andre grunner enn sann kjærlighet, vil det ikke gagne ham i Guds øyne. I sin nidkjærhet kan han til og med lide martyrdøden, men er han ikke drevet av kjærlighet, vil Gud betrakte ham som en villfarende fantast eller en ærgjerrig hykler.» – Ellen G. White: *The Acts of the Apostles*, s. 318, 319; *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 220, 221.

«Vi har flust med prekenere. Det vi trenger mest ... er kjærlighet til fortapte sjeler, den kjærligheten som kommer i rike strømmer fra Guds trone. Sann kristendom gjennomsyrer hele vårt vesen med kjærlighet. Den berører alle våre viktige deler, hjernen, hjertet, hjelpende hender, og føttene slik at vi kan stå fast der Gud krever at vi skal stå, og slik at vi ikke går krokveier og unngår de som er lamme. Kristi brennende, fortærende kjærlighet til fortapte sjeler er livet i hele kristendommens system.» – Ellen G. White: *Lift Him Up*, s. 134.

«Det er bare den kjærligheten som strømmer fra Kristi hjerte som kan helbrede. Bare den som denne kjærligheten flyter i som sevjen i treet eller blodet i kroppen, kan gi den sårede sjel livskraften tilbake.» – Ellen G. White: *Education*, s. 114.

Forslag til samtale:

1. Er Paulus' liste over kjærlighetens positive egenskaper uttømmende? Hvis ikke, hvilke andre elementer vil du tilføye til listen?
2. Hva tror du Paulus mente med befalingen «Jag etter kjærligheten» (1 Kor 14,1)? Hva har dette å gjøre med det han sier i 1 Kor 13,4–7?
3. Hvilke av kjærlighetens kjennetegn har du mest behov for i din hverdag? Hvilke er det mest bruk for i din lokale menighet? Og hvorfor sammenligner Paulus kjærligheten med gaver som profeti, tungetale og kunnskap (1 Kor 13,8)?
4. Paulus antyder at kjærlighet er den beste løsningen på manglende enhet blant medlemmene i Korint. Hvordan kan dette overføres til dagens menigheter?

15. august

MØTET MED GENERALEN

Forfatter og sted er anonymisert av hensyn til sikkerhet

Morgenen startet med en lengre bønn enn vanlig. Etter mange utfordringer med å få oppholdstillatelse i et land vi ikke kan navngi, fikk min kone og jeg beskjed om at vi kanskje kunne søke om midlertidig opphold hvis vi møtte opp personlig på immigrasjonskontoret.

Situasjonen vår var komplisert. Et teknisk problem med min kones pass gjorde at vi visste hun sannsynligvis ville få avslag. Vi stod i fare for å måtte forlate landet. Jeg visste ikke hvor jeg skulle vende meg, annet enn til Gud.

På kontoret fylte vi ut skjemaene og ventet. Damen bak skranken behandlet søknaden min raskt, men stoppet da hun så på min kones pass. Forklaringene mine hjalp ikke. Hun mumlet:

«Dere må snakke med en general.»

Hjertet mitt banket. Jeg ba en stille bønn. Vi ble vist til et kontor i enden av en lang korridor. Der satt en ung mann bak et stort skrivebord. Han smilte og sa: «Jeg er generalen.»

Han tok passene våre og fortalte at han studerte engelsk og håpet å jobbe i FN. Han spurte ikke hvorfor vi var blitt sendt til ham.

Etter noen minutter med papirarbeid reiste han seg og sa: «Alt er klart. Kom tilbake i morgen og hent oppholdstillatelsene.»

Jeg var lettet og forbløffet. Midt i alt kjente jeg et lite dytt fra Den hellige ånd. Jeg skrev ned telefonnummeret mitt og ga det til generalen. «Hvis du vil øve på engelsk, kan vi gjerne møtes», sa jeg.

Senere samme dag sendte han melding: Oppholdstillatelsene var ferdige – vi kunne hente dem allerede nå.

Frustrasjon og bekymring ble til takknemlighet. Gud hadde åpnet veien – raskt og uventet. Men det stoppet ikke der.

Vennskapet mellom generalen og meg vokser stadig. Vi snakker ofte – om livet, om verdier – og mens engelsken hans blir bedre, åpner Gud nye muligheter.

Men det største er ikke vennskapet. Det er å se hvordan Gud bruker hver eneste situasjon til å fullføre sin hensikt. Vi kom til ham med vårt behov – og han svarte med å koble oss til selve meningen med vårt arbeid.

Vi kaller et land «tildekket» når vi ikke oppgir navnet, for å beskytte liv og tjeneste.

Kraften i Kristi oppstandelse

Ukens tekster:

1 Kor 15; Luk 24,44–47; Åp 20,5.6; Kol 2,12; 2 Tim 1,12; 1 Tess 4,13–17.

Ukens vers:

Men er ikke Kristus stått opp, da er vårt budskap tomt, og deres tro er også tom ...

Men hvis Kristus ikke er stått opp, da er deres tro uten mening, og dere er fremdeles i deres synder. (1 Kor 15,14–17)

Tenk at Paulus allerede i sin samtid måtte forholde seg til dem som fornektet de dødes oppstandelse. Den gang så jo folk hva døden gjorde med kroppen. De visste hvordan lik går i oppløsning, tørker inn til støv og til slutt blir til nesten ingenting. Og de visste at folk også har vært døde lenge. De fleste har vært døde mye lenger enn de har vært i levende live.

Folk den gang trodde ikke mer på de dødes oppstandelse enn folk i vår tid, i hvert fall ikke menneskelig sett. Og det må ha vært et spørsmål Paulus tok opp.

Og det var også avgjørende viktig. Hvis Jesus ikke er oppstanden, er han ikke den han sa han var, og da hadde korset ingen virkning, og våre synder er ikke betalt. Fortvilelse er det vi sitter igjen med. Men Herren er oppstanden, har steget opp til himmelen og kommer tilbake for å hente oss.

Denne uken skal vi se på 1. Korinter 15 og det som står der om Kristi oppstandelse. Noen i Korint lot seg påvirke av hedningenes verdensbilde og sa det ikke fantes noen oppstandelse. Men Paulus sier Kristi oppstandelse er vårt eneste håp om frelse.

FORKYNNELSEN AV KRISTI OPPSTANDELSE

Paulus innleder 1. Korinter 15 med å fokusere på evangeliet. Han taler om evangeliet (1) *som* han forkynte for korinterne, (2) *som* de tok imot, (3) *som* de stod på og (4) *som* de ble frelst ved (1 Kor 15,1.2). Denne åpningen forbereder leseren på resten av kapittelet og viser hvor viktig Kristi oppstandelse er for vår frelse (se også Rom 10,9.10). Hans oppstandelse er så viktig en del av evangeliet at det å fornekte den er uforenlig med troen på Kristus.

Les 1 Kor 15,1–4; Luk 24,44–47 og Rom 1,1–4. Hva har tekstene felles?

1. Korinter 15,1–4 sammenfatter Paulus' budskap. Det spiller ingen rolle om uttrykket «etter skriftene» sikter til bestemte avsnitt i GT eller til GT som helhet. Jesu død og oppstandelse oppfyller Guds løfter i GT.

Les 1 Kor 15,2.11. Hvorfor settes begrepene tro og forkynnelse side om side? Hva er forholdet mellom de to?

Alle som forkynner en oppstanden Kristus, må tro at oppstandelsen er en historisk begivenhet. I så fall spiller 1. Korinter 15,5–8 en avgjørende rolle i NT. Avsnittet gir et solid skriftlig belegg for at Kristus ble sett av mange mennesker etter oppstandelsen og at mange av dem fremdeles var i live da Paulus skrev brevet (1 Kor 15,6).

Paulus sier i bunn og grunn: *Spør dem selv hva de så*. Så sikker var han på at Kristi oppstandelse var en realitet. Disse menneskene var øyenvitner. De var det Jesus sa de skulle være, nemlig «vitner om dette» (Luk 24,48).

Hvilke grunner har vi til å tro på Kristi oppstandelse? Og hvilke andre ting tror vi på, enda vi ikke har sett dem.

DEN OPPSTANDNE KRISTUS, VÅRT ENESTE HÅP!

I 1. Korinter 15,9–19 forklarer Paulus hvor alvorlige følgene av å fornekte oppstandelsen er. Uten oppstandelsen er de kristne uten håp, her og i fremtiden.

Les 1 Kor 15,9–19. Hva går vi glipp av hvis Kristus ikke har stått opp?

De fleste trodde ikke på oppstandelsen i oldtiden, spesielt ikke i den greske verden, der man trodde på dualismen mellom kropp og sjel (at ved døden, svever sjelen bort dit de dodes sjeler angivelig drar). Paulus innleder avsnittet i 1. Korinter 15,12–19 med et retorisk spørsmål som viser hans forbløffelse: «Hvordan kan noen blant dere da si at det ikke finnes noen oppstandelse fra de døde?» (1 Kor 15,12). For Paulus er det utenkelig å benekte oppstandelsen, spesielt fordi det var så mange øyenvitner til den (1 Kor 15,5–8). Men verre er det at uten oppstandelsen bygger deres håp på en løgn, og de er fortsatt i sine synder.

Han sier nemlig at hvis de døde ikke står opp, da (1) er Kristus ikke oppstått (1 Kor 15,13,16); (2) er vår forkynnelse tom (15,14); (3) er også vår tro tom (15,14); (4) vi er falske vitner (15,15); (5) vår tro er uten mening (15,17); (6) vi er fremdeles i våre synder (15,17); og selvsagt: (7) de som er døde, er tapt (15,18).

Uten oppstandelsen er både forkynnelsen og troen tom (1 Kor 15,14). Det greske ordet for «tom» er *kenos*. Dette er en god oversettelse, men den er for vid. Tolkerne er uenige om hvorvidt *kenos* betyr «tom» i betydningen «uten sannhet» (altså 'usann'), «uten resultat» (altså «uten resultat eller virkning») eller «uten hensikt» (altså «uten formål», «forgjeves»).

Uansett hva den spesifikke betydningen er, i et scenario der oppstandelsen ikke finnes, blir troen fremstilt som nytteløs, av det greske *mataios* (1 Kor 15,17). Selv om *mataios* ikke er så forskjellig fra *kenos*, er tanken at hvis Jesus ikke lever, er troen nytteløs, en villfarelse fordi syndene våre ikke er tilgitt (1 Kor 15,17). Vi ville være falske vitner, vitner som bedrar og er bedratt (1 Kor 15,15).

**Hvordan kan man forstå 1. Korinter 15 hvis de døde straks flyr til himmelen (eller helvete)?
Hvorfor er det så viktig å forstå at de døde sover?**

KRISTUS ER FØRSTEGRØDEN

Hvis Jesus ikke var i live, ville enhver forventning om fremtiden bare være villfarelse (1 Kor 15,12–19). «Men nå er jo Kristus stått opp fra de døde» (15,20). Oppstandelsen er en historisk hendelse. Derfor kan vi være sikre på at alle som er døde i Kristus, vil bli reist opp ved hans gjenkomst (15,20–23).

Les 1 Kor 15,20–23. Hva vil det si at Jesus er «førstegrøden»?

Slutten på den nåværende onde tidsalder vil bli markert ved at de som døde i Kristus, vil oppstå legemlig (1 Kor 15,24; Åp 20,5.6). Som den siste Adam vil Kristus overgi riket til Faderen og bringe herredømmet over denne verden tilbake til ham (1 Kor 15,25–28). Det at Kristus underordner seg Gud (1 Kor 15,28), må forstås i lys av den måten Adam og Kristus fremstilles i forhold til hverandre. Som den ultimate Adam i frelsesplanen (1 Kor 15,45) underkaster Jesus seg helt og holdent Faderens vilje, noe den første Adam ikke gjorde.

I 1 Kor 15,29–34 fortsetter Paulus tanken om det tåpelige i å fornekte Kristi oppstandelse. Han bruker dåpen som illustrasjon fordi den er et symbol på den kristnes forening med Kristus i hans død og oppstandelse (Rom 6,3.4; Kol 2,12). Det gir ingen mening å benekte oppstandelsen. Men det som er vanskelig å forstå, er hva Paulus mente med uttrykket «døpe for de døde» (1 Kor 15,29).

«Ulike forslag har blitt lansert, men det er bedre å tolke uttrykket som en henvisning til at noen bestemte seg for å la seg døpe slik at de kunne gjenforenes med sine døde kjære i oppstandelsen. Det kan også tenkes at beslutningen om å la seg døpe var en respons på det eksemplariske livet til dem som var døde i Kristus. I så fall ville det dreie seg om mennesker som ikke ble døpt i stedet for de døde, men på grunn av de døde.» – «1 Corinthians,» *Andrews Bible Commentary: New Testament* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2022), s. 1652.

For det andre ville det være meningsløst å risikere døden om det ikke var noen oppstandelse (1 Kor 15,30–32). Da ville det være bedre å glede seg over denne verdens gleder (15,32).

Tenk over Paulus' ord i 2 Tim 1,12. Hvordan kunne han være så sikker på fremtiden? Og hva med oss?

DEN OPPSTANDNES KROPP

I 1. Korinter 15,35–39 tar Paulus i korte trekk opp den oppstandnes kropp. Han begynner avsnittet med to spørsmål: «Hvordan står de døde opp? Hva slags kropp har de?» (1 Kor 15,35). Dette svarer han på i 1. Korinter 15,36–49.

Les 1 Kor 15,36–41. Hvordan svarer avsnittet på spørsmålene i 1 Kor 15,35?

Paulus bruker tre sammenligninger for å forklare hva som skjer i oppstandelsen. I den første (1 Kor 15,36–38) påpekes det at kroppen er som et frø som først må dø (eller opphøre å være et frø) for på mirakuløst vis å bli til en plante. Budskapet er klart: Oppstandelsen er et Guds mirakel. For det andre understreker analogien med kroppene (15,39.40) at Gud har gitt dyr og mennesker ulike slags kropper her i verden, tilpasset det aktuelle miljøet. På samme måte vil våre kropper bli tilpasset de nye omstendighetene i den himmelske verden. Denne tanken føres et skritt videre med den tredje analogien om en himmelsk kropp (15,40.41), som understreker at herligheten til den oppstandne kroppen overgår langt herligheten til det som kom før, vår jordiske, falne kropp.

Denne tanken kan også belyses med fire kontraster mellom vår jordiske kropp her og nå og den oppstandne kroppen. Førstnevnte er jordisk, forgjengelig, svak og naturlig. Den oppstandne kroppen er derimot himmelsk, uforgjengelig, mektig og åndelig (15,40–44). Dette betyr ikke at det ikke er kontinuitet mellom de to. Paulus' bruk av det greske begrepet *sōma* («kropp») om både den begravede kroppen og den oppstandne kroppen viser kontinuitet. Omvendt viser de fire kontrastene ovenfor også brudd. Våre nye kropper (takk og lov) vil ikke være de samme som de forråtne kroppene vi har nå.

Paulus bruker ikke begrepet «åndelig» om en ikke-materiell eksistens. Et annet sted sier han at Jesus «skal forvandle vår skrøpelige kropp og gjøre den lik den kroppen han selv har i herligheten» (Fil 3,21). Vi skal få virkelige kropper, men de skal ikke slites ned eller forfalle. Siden alt vi kjenner til nå er forfall, sykdom og død, er det vanskelig å forestille seg et liv uten disse tingene, men det er altså løftet vi har fått i Jesus.

Hvordan kan forsikringen om at kroppene våre skal forvandles til fullkommenhet hjelpe oss å være robuste når det gjelder våre fysiske begrensninger i dag?

ENDELIG SEIER OVER DØDEN

Les 1 Kor 15,54–57. Hva sier avsnittet om vår endelige seier over døden?

Paulus innleder det siste avsnittet i 1. Korinter 15 med et spennende utsagn: «Kjøtt og blod kan ikke arve Guds rike» (1 Kor 15,50). Mange bibellesere bruker dette til å si at Paulus forsvarer en ikke-materiell eksistens i himmelen. Men sammenhengen tyder på noe annet. Parallellismen i 1 Kor 15,50 antyder at «kjøtt og blod» er en parallell til «det forgjengelige», slik «Guds rike» er en parallell til «uforgjengelighet». Som i 1. Korinter 15,42–49, setter Paulus også her den nåværende kroppen (eller liket) opp mot oppstandelseskroppen. Den begravede kroppen er preget av forgjengelighet og dødelighet, den oppstandne kroppen er preget av uforgjengelighet og udødelighet (1 Kor 15,50.53.54). Paulus sier altså at kroppen må gjennomgå en radikal forvandling for at vi skal kunne arve himmelen.

Kort sagt bruker Paulus begrepene forgjengelighet og dødelighet om vår syndige natur. I jødiske skrifter er «kjøtt og blod» et uttrykk for den falne menneskenatur, og derfor må kroppen vår forvandles og renses for all ufullkommenhet ved hans komme.

Først når vår forgjengelige natur legges av (1 Kor 15,54) og vi opplever herliggjørelsen (15,51–53; 1 Tess 4,13–17), vil det bli kunngjort at «Døden er oppslukt, seieren vunnet» (1 Kor 15,54). Da vil denne frimodige hymnen bli sunget: «Død, hvor er din brodd? Død, hvor er din seier?» (15,55). Alt dette skjer ved Kristi gjenkomst (15,51.52).

Ja, tenk: Vi lukker øynene i døden, og det neste vi opplever er Jesu gjenkomst, når han vekker oss fra de døde. Om det så er tusener av år siden de døde, vil de «brått, på et øyeblikk» bli gjort levende «ved det siste basunstøt. For basunen skal lyde, de døde skal stå opp i uforgjengelighet, og vi skal bli forvandlet.» (1 Kor 15,52)

Hvem har vel ikke beklaget seg over hvor kort livet er? I vår egen erfaring er det slik Jesu gjenkomst vil virke. Kanskje vil vår første tanke ved hans gjenkomst være: «Oi, Herre, du kom virkelig snart!» Hvordan kan denne tanken gjøre det lettere å godta det som oppleves som «forsinkelsen»?

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «God's People Delivered», s. 635–652 i *The Great Controversy; Alfa og Omega*, «Utfrielsen», bd. 8, s. 135–150.

«Kristi Guddom er den troendes garanti for evig liv. 'Den som tror på meg,' sa Jesus, 'skal leve om han enn dør. Og hver den som lever og tror på meg, skal aldri i evighet dø. Tror du dette?' Her ser Jesus frem til tiden for sitt annet komme. Da skal de rettferdige døde oppstå uforgjengelige, og de levende rettferdige skal bli tatt opp til himmelen uten å se døden. Det mirakel som Kristus skulle til å utføre ved å vekke Lasarus opp fra de døde, skulle representere oppstandelsen av alle de rettferdige døde.» – Ellen G. White: *The Desire of Ages*, s. 530; *Alfa og Omega*, bd. 5, s. 85, 86.

«Jorden skalv voldsomt da Guds Sønnns røst kalte frem de sovende hellige. De fulgte kallet og kom ut, kledd i herlig udødelighet og ropte: 'Seier, seier, seier over døden og graven! Død, hvor er din brodd? Død, hvor er din seier?' (Se 1 Kor 15,55.) Deretter hevet de levende hellige og de oppstandne sin røst i et langt og gripende seiersrop. Kropper som hadde gått i graven merket av sykdom og død, stod opp i udødelig helse og kraft. De levende hellige blir brått forvandlet, på et øyeblikk, og tatt opp sammen med de oppstandne, og sammen møter de Herren i luften. Å, for et herlig møte! Venner som døden hadde skilt ad, ble forenet for aldri mer å skilles.» – Ellen G. White: *The Story of Redemption*, s. 411, 412.

Forslag til samtale:

1. Tenk på dem som ble øyenvitner til Kristi oppstandelse (Apg 1,22; 2,32; 3,15; 4,33; 5,30–32). Hvordan kan vi cirka 2000 år etter denne hendelsen være «vitner» til hans oppstandelse?
2. Kristi oppstandelse er en viktig del av evangeliet (1 Kor 15,1–4). Uten oppstandelsen ville forkynnelsen av Kristi død være meningsløs (15,14). Kristi død i seg selv ville være tomhet. Hvorfor? Hva sier ditt svar om kraften i Kristi oppstandelse?
3. Tenk litt på Paulus' tankevekkende ord: «Hvis de døde ikke står opp, så la oss spise og drikke, for i morgen dør vi!» (1 Kor 15,32). Hva er poenget her?
4. Snakk om de døde. Hvorfor gir 1. Korinter 15 ingen mening hvis de frelste tas til himmelen straks de dør?

22. august

MØTER LEDET AV ÅNDE

Forfatter og sted er anonymisert av hensyn til sikkerhet

Min kone og jeg ba inderlig om hjelp til å starte en husmenighet i landet der vi tjener. Vi visste at bare utlendinger ville komme i starten – men vi hadde tro på at Gud ville sende lokale mennesker som han allerede hadde begynt å arbeide med.

Og det gjorde han.

Jeg møtte Salman en dag da jeg bestilte taxi. Vi begynte å snakke – og samtalen dreide snart over på tro. Han fortalte at han hadde blitt kristen for to år siden, etter å ha søkt etter svar på nettet.

Vi ble venner. En dag spurte jeg om han hadde kristne venner eller et fellesskap. Svaret sjokkerte meg: «Nei. Jeg har aldri møtt en kristen før.»

Min kone og jeg inviterte ham til husmenigheten vår. Han kom, og ble. Da han giftet seg, brakte han også kona si med seg. Hun ble også glad i Jesus.

En dag fortalte Salman om sin tro til broren Faisal. Til sin overraskelse svarte Faisal: «Jeg er også kristen.»

Han hadde også søkt svar på nettet – og gitt hjertet sitt til Jesus.

Faisal ble med i husmenigheten. Han var sikker på at Gud hadde ført oss sammen. Han hadde nylig besøkt en kirke, men ble bedt om å ikke komme tilbake – fordi hans bakgrunn gjorde det forbudt.

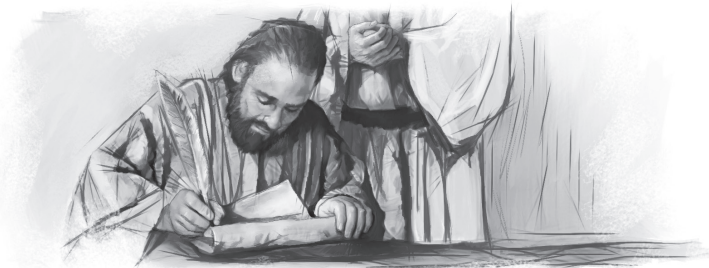
Vi takket Gud for at vi kunne gi ham et sted å høre til.

Etter to år med stillhet og bønn, bestemte Salman og Faisal seg for å fortelle familien om troen. Foreldrene aksepterte det. Andre familiemedlemmer vendte dem ryggen.

Be for Salman, Faisal og kona hans – at de fortsetter å vokse i troen. Og be for oss – at vi, ledet av Ånden, får oppleve flere møter med søkende mennesker i dette landet der evangeliet ikke er fritt tilgjengelig.

Vi kaller et land «tildekket» når vi ikke oppgir navnet for å beskytte liv og tjeneste.

Tjeneste drevet av kjærlighet

Ukens tekster:

2 Kor 1,3–14; 2,17; 4,2; 1 Kor 16,5–7; 2 Kor 7,5–13 ; 2,5–17.

Ukens vers:

I stor nød, med angst i hjertet og med mange tårer skrev jeg til dere. Jeg ville ikke gi dere sorg, men la dere forstå hvor høyt jeg elsker dere. (2 Kor 2,4)

Paulus hadde det ikke alltid like lett. Foruten fengselsopphold og livstruende situasjoner, skrev han også: «Av jødene har jeg fem ganger fått de førti slagene på ett nær. Tre ganger er jeg blitt pisket, én gang steinet, tre ganger har jeg lidd skipbrudd, og jeg drev en gang et helt døgn rundt på havet. Stadig har jeg måttet reise omkring, i fare på elver og i fare blant røvere, i fare blant landsmenn og i fare blant utlendinger, i fare i byer, i fare i ørkenen, i fare på havet og i fare blant falske søsken, i slit og strev, ofte i nattevåk, i sult og tørst, ofte fastende og uten klær i kulden. I tillegg til alt det andre har jeg det som daglig ligger på meg, omsorgen for alle menighetene.» (2 Kor 11,24–28)

Det vi ser i brevene hans til korinterne, er noe av den «omsorgen» han hadde for denne menigheten. Midt i alt dette sviktet aldri hans kjærlighet til dem, akkurat som Kristi kjærlighet til oss aldri svikter oss. Det var jo Jesus som lærte Paulus å elske menighetene på en måte som gjenspeiler den kjærligheten Jesus har til oss (2 Kor 5,14; se 1 Kor 11,1).

TAKK

Les 2 Kor 1,3–7. Hvorfor takker Paulus her?

Paulus' takknemlighet fokuserer på den trøst Gud viser dem som lider. I dette avsnittet forekommer verbet å *trøste* (*parakaleō*) og substantivet *trøst* (*paraklēsis*) sammen *ti ganger*. Dette er en tredjedel av alle gangene disse ordene forekommer i 2. Korinter (29 ganger). Gud fremstilles som «den Far som er rik på barmhjertighet, vår Gud som gir all trøst! Han trøster oss i all vår nød» (2 Kor 1,3.4).

Den trøsten vi får fra Gud, skal vi ikke holde for oss selv (2 Kor 1,4.5). Bare det bedrøvede hjertet som har mottatt Guds trøst, er i stand til å formidle trøst på en effektiv måte også til dem som er i nød.

Paulus kunne trøste andre fordi han selv mottok trøst fra Gud når han led. «Lider vi nød, er det for at dere skal få trøst og frelse. Bli vi trøstet, er det for at dere skal få den trøst som gjør at dere holder ut de samme lidelser som vi må tåle.» (2 Kor 1,6) Dette er kjærlighet!

Hva er det Paulus takker for i 2 Kor 1,8–11?

Paulus taler om nød, «mye mer enn vi kunne bære», og som fikk ham og hans medarbeidere til å frykte at døden ventet dem (2 Kor 1,8). Et øyeblikk så de oppstandelsen som sitt eneste håp. Men Gud utfridde dem, og situasjonen endret seg (1,10). Fra å frykte døden (1,8), reiser de seg til et stille håp om at Gud vil utfri dem igjen (1,10). Guds seire i fortiden gir oss tillit til at han også vil gjøre det i fremtiden. Gud bruker prøvelser til å lære oss tillit til ham. Nøden kan gi åndelig modenhet, iallfall i den grad vi lar den føre oss nærmere Gud. Paulus' takksigelse viser også forbønnens kraft og den takknemlighet vi opplever på grunn av Guds utfrielse (2 Kor 1,11).

Hva har hjulpet deg med å håndtere den lidelsen som vi alle møter på en eller annen måte?

ÆRLIG OG OPPRIKTIG

I går så vi at Paulus' kjærlighet til korinterne viste seg i at han trøstet dem i deres nød, slik han selv fikk trøst fra Gud i sin nød (2 Kor 1,1–11). I dag skal vi se at hans kjærlighet til dem også viste seg i den integritet han og medarbeiderne hans utviste overfor menighetsmedlemmene i Korint.

Les 2 Kor 1,12–14 i lys av 2,17 og 4,2. Hvordan viser Paulus' oppriktighet hans kjærlighet til korinterne?

2. Korinter 1,12–14 lanserer den tesen Paulus utvikler i resten av brevet. Noen i Korint har tvilt på hans integritet og apostelverv. De mente Paulus var vaklende og ubesluttsom, noe som ikke sømmed seg for en apostel. Til svar understreker Paulus at han og hans kolleger oppførte seg med den største integritet overfor dem.

To ord beskriver Paulus' og hans medarbeideres oppførsel: ærlig oppriktighet (2 Kor 1,12). Begrepet «ærlighet» kommer av det greske ordet *haplotēs*. Her brukes det for å uttrykke personlig integritet i tale eller oppførsel. Kort sagt avslører det rene motiver (Ef 6,5; Kol 3,22). Begrepet «oppriktighet» (fra gresk *eilikrineia*) peker også på integritet og rene motiver.

Korinterne burde ikke ha tvilt på Paulus' rene hensikter. Han gjør det klart at hans enkle oppriktighet har sitt utspring i Gud. Denne tanken fanges godt opp av den norske bibeloversettelsen, som nevner «den ærlige oppriktighet som er fra Gud» (2 Kor 1,12). I det samme verset hevder Paulus videre at disse tjeneregenskapene er gitt oss «av Guds nåde».

Det ser ut til at Paulus' motstandere har tolket hans ord feil i tidligere skriftlig meddelelser (2 Kor 1,13.14). Paulus forsikrer at hans hensikter var klare og forståelige. Han var sikker på at oppriktigheten i hans ord, hensikter og handlinger ville bli åpenbart «på vår Herre Jesu dag» (2 Kor 1,14).

Har du opplevd at folk har reist tvil om dine motiver eller hensikter, om de så er velmente og oppriktige? Hva burde det si deg om hvor forsiktig du bør være når du trekker andres motiver i tvil?

ENDRE PLANER FOR KJÆRLIGHETENS SKYLD

Vi så at noen i Korint tvilte på Paulus' hensikter og kjærlighet. I dag skal vi se nærmere på én bestemt grunn: hans endrede reiseplaner (2 Kor 1,15–2,4).

Les 1 Kor 16,5–7. Hva var Paulus' opprinnelige reiseplan?

Paulus hadde vært i Korint før. Ifølge 1 Kor 16,5.6 planla han å reise gjennom Makedonia på vei tilbake til Korint, og kanskje bli i Korint vinteren over. Fra Korint ville han dra til Judea med offeret som var samlet inn i Makedonia, Akaia, Galatia og Lilleasia til de fattige i Jerusalem. Men han endret planer etter at Timoteus hadde kommet med en negativ rapport fra Korint (1 Kor 4,17; 16,10; 2 Kor 1,1).

Paulus hadde tenkt å dra rett fra Efesos til Korint for å ta opp de problemene Timoteus hadde fortalt om. Den nye reiseruten skulle være Efesos-Korint-Makedonia-Korint-Judea (2 Kor 1,15.16). Han dro fra Efesos til Korint, men så dro han tilbake til Efesos. Planene hans endret seg. Han dro ikke tilbake til Korint som planlagt, i hvert fall ikke med en gang, for hans siste besøk gikk ikke bra. Derfor dro han tilbake til Efesos og skrev til dem i stedet. Han ville heller sende et brev enn å risikere å gjøre vondt verre med et nytt besøk (2 Kor 2,1.3).

Paulus' hensikter ved det siste besøket ble feiltolket. Noen i Korint sa han var upålitelig og ikke elsket dem nok (2 Kor 1,17). I sitt svar på beskyldningene rettet han korinthernes øyne mot Kristi evangelium. Han var trofast mot sine planer om å besøke korintherne når anledningen var best, akkurat som Gud hadde vært trofast i å oppfylle sine løfter til dem i Kristus (2 Kor 1,18–22).

«For i ham har alle Guds løfter fått sitt ja. Derfor sier vi også ved ham vårt amen, til Guds ære.» (2 Kor 1,20)

Svaret hans var altså ikke en forvirrende blanding av «ja» og «nei» avhengig av omstendighetene, slik de sa; det var «alltid ja», akkurat som Guds verk i Kristus er «bare ja» (2 Kor 1,19).

Derfor var det hans oppriktige kjærlighet til korintherne som var grunnen til at Paulus skrev til dem i stedet for å besøke dem, ikke det motsatte (2 Kor 2,4). Et nytt besøk rett etter det smertefulle besøket ville bringe dem mer smerte, ikke den gleden han ønsket å skape med sitt nærvær (2 Kor 1,24; 2,3). Tenk så lett hans gode hensikter ble feiltolket.

TILGIVELSE OG STADFESTING AV KJÆRLIGHET

I stedet for et nytt besøk, sendte Paulus det som ble kjent som «det strenge brevet» (se 2 Kor 2,3.4; 7,8.12) da han kom tilbake til Efesos.

Les 2 Kor 7,5–13. Hva førte det han hadde skrevet til, og hvordan reagerte Paulus på resultatet?

Paulus og Titus møttes senere i Makedonia, der Titus fortalte Paulus den gode nyheten at hans strenge ord hadde gitt positive resultater, og det gledet apostelen. Før hadde noen i Korint vært imot Paulus, men nå stod menigheten på hans side. Tenk så viktig det er å støtte lederne våre. Som medlemmer kan vi gjøre arbeidet deres lettere enn det ellers er.

Les 2 Kor 2,5–11. Hva er det sentrale her?

Avsnittet handler om et tilfelle av menighetstukt. De lærde strides om hvorvidt den skyldige her er incestmannen i 1 Kor 5,1–5, eller en annen, en som fikk andre i menigheten til å anklage Paulus for å ha vært inkonsekvent og hensynsløs overfor dem i sine reisebeslutninger. Sammenhengen taler mest for det siste alternativet. Uansett er avsnittets viktigste lærdom hvordan menigheten skal forholde seg til en som synder.

Dette avsnittet lærer at formålet med menighetstukt er å bringe synderen tilbake til samfunnet via tilgivelse og fornyet kjærlighet til synderen (2 Kor 2,6–8.10). Teksten antyder også at menighetstukt kan gjøre vondt, men at det er nødvendig. Det vil si at selv om menigheten har gode hensikter og ønsker å være «nåde»-orientert, vil noen menigheter kanskje aldri konfrontere eller håndtere åpenbar eller sågar offentlig synd. På den annen side kan andre være veldig rigide, uforsonlige og strenge. Synd må håndteres, men i kjærlighet. Derfor kunne Paulus formane menigheten til å understreke sin kjærlighet til synderen (2 Kor 2,8), for han elsket også menigheten (2 Kor 2,4)!

Menigheten i Korint kunne elske synderen (2 Kor 2,8) fordi den selv var gjenstand for Guds kjærlighet via Paulus' kjærlighet. Hva sier dette oss om kjærlighet?

TRIUMF I KRISTUS

Les 2 Kor 2,12.13. Hvor dro Paulus etter å ha skrevet «det strenge brevet» til dem? Hva gjorde han der?

Paulus ventet urolig på Titus (2 Kor 7,5.6). Til tross for uroen kunne han ikke la være å snakke om Jesus (2,12). Så høyt elsket han Jesus. På den tiden kjente han ennå ikke resultatet av brevet sitt. Han var spent på å treffe Titus og høre hvordan korinterne hadde tatt det.

Paulus' arbeid i Troas var en suksess, men «han kunne ikke bli der lenge. 'Omsorgen for alle menighetene', og spesielt for menigheten i Korint, hvilte tungt på ham. Han hadde håpet å møte Titus i Troas og få høre hvordan de rådene og irettesettelsene han hadde sendt til brødrene i Korint, hadde blitt mottatt, men han ble skuffet. 'Likevel var jeg urolig', skrev han om denne opplevelsen, 'fordi jeg ikke fant Titus, min bror.' Derfor forlot han Troas og dro over til Makedonia, der han traff Timoteus i Filippi.» – Ellen G. White: *The Acts of the Apostles*, s. 323; *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 224.

Les 2 Kor 2,14–17. Hvordan reagerte Paulus da han møtte Titus i Makedonia og fikk høre om korinternes positive tilbakemelding?

I et gledesutbrudd bekrefter Paulus at Gud «i Kristus alltid fører oss fram i triumftog» (2 Kor 2,14). For en vidunderlig uttalelse! Et hjerte som er fylt av Kristi nærvær, sprer «sprer duften av kunnskapen om ham overalt» (2 Kor 2,14).

Paulus gleder seg i Kristus fordi det smertefulle brevet bar den frukten han ønsket å høste (2 Kor 7,5–9). Dette er en stor seier. I 2 Kor 2,17 bekrefter Paulus på nytt sin oppriktighet som Kristi apostel (2,17; 1,12). Ifølge dette avsnittet er det som skiller en trofast Kristi tjener fra en falsk forkynner at sistnevnte falbyr evangeliet av egeninteresse, mens førstnevnte forkynner Guds ord i helhjertet kjærlighet til Kristus.

Hva motiverer deg i alt du gjør, spesielt når du gjør det i Jesu navn?

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «The Message Heeded», s. 323–334 i *The Acts of the Apostles; Alfa og Omega*, bd. 6, s. 224–231.

«De som har båret de største sorger, er ofte de som bærer den største trøst til andre og sprer solskinn hvor enn de går. Slike mennesker er blitt tuktet og mildnet av sine lidelser. De mistet ikke tilliten til Gud da vanskelighetene tårnet seg opp, men klamret seg tettere til hans beskyttende kjærlighet. Slike mennesker er levende bevis på Guds ømme omsorg.» – Ellen G. White: *God's Amazing Grace*, s. 122.

«Et hellig kristenliv kaster alltid lys og trøst og fred. Det preges av renhet, takt, enkelhet og nytte. Det styres av den uegennyttige kjærligheten som helliger innflytelsen. Det er fullt av Kristus og etterlater seg et lysspor overalt hvor det ferdes.» – *Samme*.

«Paulus fant det nødvendig å irettesette feil i menigheten, men han mistet ikke beherskelsen når han irettesatte feil. Han forklarer omsorgsfullt hvorfor han gjør det han gjør. Han handlet med omhu slik at de skulle forstå at han var de feilendes venn! Han fikk dem til å forstå at det gjorde ham vondt å påføre dem smerte. Han gjorde det klart at han hadde samme mål som dem.» – Ellen G. White Comments i *The SDA Bible Commentary*, bd. 6, s. 1094.

Forslag til samtale:

1. I 2 Kor 2,1–14 bekrefter Paulus sin integritet i tjenesten. Hvorfor er denne egenskapen så viktig?
2. Hva sier det om behovet for fleksibilitet i kristen tjeneste at Paulus endret reiseplanen sin? Hvorfor er det viktig å være åpen for endringer når det trengs?
3. Paulus opplevde angst og uro i sitt virke. Dette viser at menighetsledere er like utsatt for nød som alle andre. Hva kan medlemmene gjøre for å lette arbeidet deres?
4. Paulus omtaler sin uro (2 Kor 2,13) rett før han nevner sin triumf i Kristus (vers 14). Hvordan kunne han snakke om sin svakhet og styrke på samme tid? Hvordan kan vi gjøre det?

29. august

MISJON STARTER TIDLIG

Fortalt av Kathie Lichtenwalter

«Selv om jeg som gutt leste alle historiene til Eric B. Hare, tenkte jeg aldri at jeg selv kunne bli misjonær», sier Myron Iseminger, som i dag jobber som misjonær i Libanon.

På slutten av 1970-tallet bestemte søsteren hans seg for å ta et friår og undervise engelsk i Japan. Etter ett år som teologistudent, foreslo Myron sin egen idé: et år som frivillig i Midtøsten. Det ble et valg som skulle forme hele livet hans.

«Jeg tenkte det ville være spennende å oppleve Bibelens land», sier han. «Og kanskje ville det gi meg nyttig erfaring som fremtidig pastor. Men jeg fikk så mye mer.»

Det året begynte verdensbildet hans å endre seg. Han møtte en annen kultur, en annen måte å tenke på. Han besøkte studentenes hjem, lyttet til deres historier, så deres sorg. «Jeg begynte å forstå livet fra andres perspektiv. Jeg innså hvor lett det er å dømme grupper – helt til du møter dem én og én, og lærer å elske dem.»

Myron kjente et kall til langsiktig tjeneste for Gud i utlandet.

På den tiden var det ikke stor etterspørsel etter pastorer med tverrkulturell erfaring. Men Myron tenkte: *Hvis kirken har budsjett for misjon, trenger de også folk til å håndtere økonomien.* Da han returnerte til colleget, tilføyde han økonomi som andre fag – et nytt veiskille som skulle bli avgjørende.

En kirkeleder ga ham dessuten et råd: «Hvis du vil tjene i utlandet, sørg for at kvinnen du gifter deg med deler samme visjon.»

Candace, Myrons kone, hadde aldri vært utenfor USA da de giftet seg. «Men hun var villig», sier han. Sammen ventet de på en mulighet.

En dag kom beskjeden: Det var en ledig stilling som kasserer i Midtøsten. Snart bodde de i en leilighet ved Egypt Field-kontoret.

«Det var hardt arbeid, men meningsfylt», sier Myron. «Jeg likte å bidra der ressursene var få. Jeg likte å se forskjellen jeg kunne gjøre – selv om det var krevende.»

Senere skulle Myron tjene i flere ulike kirkelige roller. Alt dette – fra en gutt som drømte mens han leste misjonshistorier.

«Hvis vi er åpne for å gå dit Gud trenger oss», sier han, «leder han livet vårt bedre enn vi noen gang kunne planlagt det selv.»

Din støtte til misjonskollekten gjør dette mulig. Takk for at du gir – systematisk og med hjertet.

Autentisk kristen tjeneste

Ukens tekster:

2 Kor 3,1–9; 4,7–18; 5,11–15; Kol 1,19–23; Ef 2,13–16; 2 Kor 6,11–7,1; 2 Kor 7.

Ukens vers:

Vi er alltid presset, men ikke knekket, vi er rådville, men ikke rådløse, forfulgt, men ikke forlatt, slått ned, men ikke slått i hjel. Vi bærer alltid Jesu død med oss i vår egen kropp, for at også Jesu liv skal bli synlig i den. (2 Kor 4,8–10)

Sist uke så vi at Paulus bekreftet sin enkelhet og oppriktighet og på den måten forsvarte seg mot beskyldningene om ustabilitet og manglende kjærlighet til korinterne. Han hadde alltid sine åndelige barns beste for øye. I 2. Korinter 2,12–17 innleder han en tankerekke som fører videre til kapittel 7. Samtidig reflekterer han over hvordan en autentisk tjeneste for Kristus tar seg ut. Vi kan lære mye av Paulus' tanker i den forbindelse.

Denne uken skal vi se nærmere på 2. Korinter 3–7, der Paulus taler om tjenesten sin for å vinne sjeler for Kristus. Ellen G. White sier: «Synderes omvendelse og deres helliggjørelse gjennom sannheten er det sterkeste beviset en forkynner kan ha på at Gud har kalt ham til tjenesten. Beviset på hans aposteltjeneste står skrevet i de omvendtes hjerte og bevitnes av deres nye liv. Kristus, håpet om herlighet, er formet i dem. En forkynner henter ny kraft i slike bevis på sin tjeneste.» – Ellen G. White: *The Acts of the Apostles*, s. 328; *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 226, 227.

FRUKTENE AV EN AUTENTISK TJENESTE

Les 2 Kor 3,1–9. Hvordan kan vi være et Kristi brev?

Anbefalingsbrev var vanlige i den gresk-romerske verden. Paulus hadde ikke slike brev. Åndens forvandlende kraft i korinternes liv var beviset på hans autentiske tjeneste. Men Paulus var sikker på at det ikke var hans intelligens eller anstrengelser som hadde skapt menigheten i Korint (2 Kor 3,4–6). Han var ikke ute etter å markedsføre seg selv (2 Kor 3,5; 1 Kor 2,2).

Paulus forteller kort om sin tjeneste idet han omtaler de to paktene: den gamle, representert ved Moses, og den nye, representert ved Paulus og hans kolleger. En overfladisk leser kan tro at den gamle pakt ikke ga noe håp om frelse, men det er galt. Frelsen var tilgjengelig i den gamle som i den nye pakt. Den gamle pakt var evangeliet på forhånd. «Skriften forutså at Gud ville rettferdiggjøre hedningene ved tro, og den forkynte på forhånd dette gode budskapet til Abraham: I deg skal alle folkeslag velsignes» (Gal 3,8).

I 2. Korinter 3,1–4,6 ser vi at den gamle pakt symboliserer den loviske erfaringen hos dem som stolte på sine lydige gjerninger som et middel til å behage Gud. Den nye pakt står derimot for erfaringen til dem som stoler fullt og helt på Guds nåde til å gjøre alt det Gud har lovet å gjøre for dem og i dem.

Paulus taler om troende og ikke-troende som reagerer ulikt på evangeliet. Han snakker ikke om ulike evangelier, ett i GT og et annet i NT – for det er bare ett evangelium gitt av Gud. «Han har frelst oss og kalt oss med et hellig kall, ikke på grunn av våre gjerninger, men etter sin egen vilje og nåde, som er gitt oss i Kristus Jesus fra evighet av» (2 Tim 1,9).

«Dermed er det ikke sagt at 2 Kor 2,14–4,6 er uten historiske elementer.» –Skip MacCarty, *In Granite or Ingrained? What the Old and New Covenants Reveal about the Gospel, the Law, and the Sabbath* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2007), p. 120. Men Paulus bruker historien til å poengtere at noen av dem «blir frelst» og noen «går fortapt» (2 Kor 2,15). Reaksjonen på Moses' tjeneste var vantro og mangel på tro, og derfor kan hans tjeneste ses som en tjeneste som førte til fordømmelse og død. Ettersom menigheten i Korint trodde, viste Paulus' tjeneste blant dem seg å være en rettferdighetens tjeneste, en Åndens tjeneste som gir liv.

Denne frelseserfaringen i menigheten i Korint er et bevis på Paulus' autentiske tjeneste.

LIDELSE OG HERLIGHET

Les 2 Kor 4,7–18. Lag en liste over Paulus' lidelser. Hvordan holdt han ut?

Jan Hus, den store reformatoren i det gamle Böhmen, sa en gang om Jesus: «Han er verdens Herre, og vi er foraktelige dødelige – likevel led han! Hvorfor skulle ikke vi også lide, især siden lidelsen er en renselse for oss?» – Ellen G. White: *The Great Controversy*, s. 105; *Alfa og Omega*, bd. 7, s. 84.

Mange hundre år tidligere viste Paulus den samme viljen til å lide for Kristus. Han visste han bare var en skrøpelig leirkrukke (2 Kor 4,7). Han følte seg stadig hardt presset, rådvill, forfulgt og slått ned, og likevel ble han ikke knekket, rådløs, forlatt eller slått i hjel (4,8.9). Han var villig til å bære «Jesu død» i sitt legeme, for at «Jesu liv» skulle bli synlig i ham (4,10.11).

Med «Jesu død» mente Paulus trolig lidelsene han nevnte i versene foran. Og uttrykket «Jesu liv» viser på sin side trolig til utfrielsen fra døden eller den åndelige kraften for livet her og nå. Men i siste instans er dette en henvisning til oppstandelsen (4,12).

Det er interessant at frasen «død og liv» forekommer tre ganger i 2 Kor 4,10–12. Dette er en påminnelse om at i vår tid er livet blandet med døden. Men i fremtidens herlighet skal vi oppleve livet i fravær av døden (Åp 20,14; 21,4).

Viktigst av alt viser 2 Kor 4,7–18 at evangeliet forkynnes av svake mennesker, slik at æren tilfaller Gud alene (4,15). Det hender ofte at misjonærer lider under sitt misjonsarbeid. Men våre lidelser her er lette og kortvarige sammenlignet med den evige herlighet som venter oss (4,17). Den kristne lever i tro, ikke i det synlige (4,18; 5,7).

Dette håpet om fremtiden opptok Paulus så sterkt at han fortsetter å snakke om det i fortsettelsen (2 Kor 5,1–10). Han omtaler sin dødelige kropp med metaforen om et jordisk hus. Omvendt er «bygningen som er fra Gud» en metafor for det oppstandne legemet (5,1), det store håpet for troende i alle tidsaldre.

Hvorfor er det så viktig at vi alltid har håpet om oppstandelsen for øye (1 Kor 15,52), uansett hva vi opplever nå?

FORSONINGENS TJENESTE MED KRISTUS I FOKUS

Les 2 Kor 5,11–15. Hvordan viser avsnittet at Paulus' tjeneste er Kristus-sentrert?

Paulus visste at han skulle gjøre rede for sin tjeneste for Kristus (2 Kor 5,10). Han kjente «ærefrykt for Herren» og søkte å overbevise mennesker om Kristi evangelium (5,11). Denne ærefrykten for Kristus kombineres med Paulus' kjærlighet til Kristus og tillit til Kristi kjærlighet til ham. I GT betyr det å frykte Herren å vandre på hans veier, å elske ham og tjene ham av hele ens hjerte og sjel (5 Mos 10,12).

Paulus' tjeneste har ikke fokus på ham selv, men på Kristus. Han roste ikke seg selv. Det er Kristus han skryter av (2 Kor 12,9). Han sa: «Men jeg vil aldri være stolt av noe annet enn vår Herre Jesu Kristi kors» (Gal 6,14). Når korinterne kan være stolte av ham (2 Kor 5,12), betyr det å være stolt av hans Kristus-fokuserte tjeneste i motsetning til hans motstanderes egofokuserte tjeneste.

Les 2 Kor 5,16–21, Kol 1,19–23 og Ef 2,13–16. Hva mente Paulus med «forsoningens tjeneste»?

Kristus er forsoningens tjener *par excellence*. Som sådan har han gitt «oss forsoningens tjeneste» (2 Kor 5,18). Tanken om forsoning går igjen om og om igjen i hele 2 Kor 5,16–21. Dette er et vesentlig begrep for Paulus og må også være det for oss.

Gud har forsonet menneskeheten med seg selv ved med sin Sønnns soningsdød. Den som har blitt forsonet med Gud, er en ny skapning (2 Kor 5,17). Nå er det meningen at de skal gi «budskapet om forsoningen» videre ved å forkynne evangeliet om Kristus (5,19). I denne forstand er de «utsendinger for Kristus, og det er Gud selv som formaner gjennom oss» (2 Kor 5,20).

Tenk på hva Kristus har gjort for deg. Tenk på skylden, synden og fordømmelsen som ville vært din uten det han gjorde på korset. Hvordan bør denne virkeligheten påvirke ditt forhold til andre, spesielt dem som ikke kjenner Gud?

KALLET TIL HELLIGHET

I 2. Korinter 6,3–10 fortsetter Paulus å oppmuntre korinterne til å bli forsonet med Gud. Han gir en lang liste over vanskeligheter og triumfer for å vise hva det vil si å være en Kristi følgesvenn og Guds tjener. Han lister opp vanskelige situasjoner (6,4.5), dyder (6,6), utrustning for tjenesten (6,7) og det omskiftelige ved tjenesten (6,8–10). Etter å ha bedt medlemmene i Korint om å forsone seg med Gud, ber Paulus dem leve et hellig liv ved å holde seg borte fra de vantros skadelige innflytelse og fra urene ting (6,14–17).

Les 2 Kor 6,11–7,1. Hvordan ser et hellig liv ut?

Her understreker Paulus betydningen av hengivenhet og kjærlighet i menigheten (1 Kor 6,11–13). Beviset på at mennesker er blitt forsonet med Gud, er at de søker forsoning med hverandre. De blir så å si formidlere av horisontal forsoning.

Deretter blir kallet til hellighet gitt med seks appeller, nemlig (1) «*Gå ikke under fremmed åk sammen med slike som ikke tror*» (6,14), (2) «*dra bort fra dem*» (6,17); (3) og «*skill dere fra dem*» (6,17), (4) «*rør ikke noe urent*» (6,17), (5) «*la oss rense oss for all urenhet på kropp og sjel*» (7,1); og (6) «*fullføre vår helliggjørelse i ærefrykt for Gud*» (7,1). Disse formaningene viser at en hellig Gud krever et hellig liv og atskillelse fra avgudsdyrkelse.

Samtidig inneholder avsnittet syv løfter som understreker den kristne menighetens rolle som et hellig tempel: (1) «*Jeg vil bo ... midt iblant dem*», (2) «*Jeg vil ... vandre midt iblant dem*» (3) «*jeg vil være deres Gud*», (4) «*de skal være mitt folk*», (5) «*da vil jeg ta imot dere*», (6) «*jeg vil være deres far*», (7) «*dere skal være mine sønner og døtre*» (2 Kor 6,16–18).

Merk at de fire løftene i 2 Kor 6,16 er grunnlaget for de tre påbudene i 2 Kor 6,17 (se ordet *derfor* i begynnelsen av 2 Kor 6,17). Dette viser at hellighet ikke er en følge av egne anstrengelser, men Den hellige ånds verk i hjertet. Selv om hellighet kommer fra Gud, må de troende gjøre sin del og avvise avgudsdyrkelse og enhver uren praksis.

Hva sier Guds løfter i 2 Kor 6,16–18 om hva hellighet er?

TRØST OG GLEDE

Les 2 Kor 7. Hva føler Paulus når han hører at korinterne har angret?

Det ligger mye kjærlighet i ordene «Vi har tatt dere inn i vårt hjerte» (2 Kor 7,3; se også 6,11). I sin lengsel etter at hans kjærlighet skal bli gjengjeldt, sier Paulus også: «Gi rom for oss i hjertet!» (7,2). Selv om uttrykket «i hjertet» ikke står i den greske teksten, er det riktig å ha det med, for sammenhengen støtter det.

For korinterne åpnet virkelig hjertet for Paulus og hans medarbeidere. Derfor er vers 4 et gledesutbrudd. Paulus' ord viser hvor positive følelser han har i dette øyeblikket: «Jeg har full tillit til dere og er svært stolt av dere. Jeg er blitt rikelig trøstet og har overflod av glede, midt i all vår nød.» (2 Kor 7,4) Paulus er fylt av trøst og glede. Tenk så mye trøst og glede våre menigheter kan gi sine tjenere ved å overgi seg trofast til Kristus.

I 2. Korinter 7,5–16 utdyper Paulus hva hans trøst og glede skyldes. Disse to begrepene dominerer avsnittet. Verbet *parakaleō* («å trøste») eller substantivet *paraklēsis* («trøst») forekommer i alt syv ganger i 2. Korinter 7. Denne delen av brevet ender slik den begynte, nemlig med mye trøst i Gud (2 Kor 1,3–7). Paulus' trøst i 2. Korinter 7 skyldes lettelsen over at det strenge brevet fikk den virkningen som var hensikten.

Lettelsen er et resultat av Titus' positive rapport, men det er i siste instans Gud som er opphavet til den trøsten Paulus opplevde (2 Kor 7,6). Det er i sannhet «Gud som gir all trøst! Han trøster oss i all vår nød» (2 Kor 1,3,4). Merk at samtidig som Paulus «er blitt rikelig trøstet», har han «overflod av glede» (2 Kor 7,4.7.13). Selv om hans smertefulle brev hadde skapt mye sorg, var det sorg etter Guds vilje, med omvendelse som mål (7,9–11). Deres sorg etter Guds vilje (7,11) førte til «omvendelse og frelse» (7,10). Hva kan vel gi en ekte Guds tjener mer glede?

Har du opplevd sorg etter Guds vilje? Hvordan visste du at sorgen var etter Guds vilje for å føre deg til omvendelse?

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «The Message Heeded», s. 323–334, i *The Acts of the Apostles; Alfa og Omega*, bd. 6, s. 224–231.

Sist uke leste vi ovennevnte avsnitt i *Alfa og Omega (The Acts of the Apostles)*. Det er verdt å lese det igjen. Fordyp deg litt mer i de delene som omhandler Paulus' strenge brev, hans følelser da han skrev det, og hans glede over å motta de gode nyhetene om adressatenes oppriktige omvendelse. Reflekter så over hva dette sier om ektheten i Paulus' tjeneste og hvordan vi kan bruke det i vårt eget arbeid for Kristus.

«Vi skal åpenbare for universet, for den falne verden og for verdener som ikke er falt, at det finnes tilgivelse hos Gud, slik at vi gjennom Guds kjærlighet kan bli forsonet med Gud. Mennesket angrer, blir sønderknust i hjertet, tror på Kristus som sitt sonoffer og innser at Gud er forsonet med ham.» – Ellen G. White: *Special Testimonies On Education*, s. 223.

«Som menighet har vi fått et stort lys. Dette lyset har Herren betrodd oss til gagn og velsignelse for verden. Vi har fått forsoningens tjeneste. Med kraft fra det høye skal vi bønnfalle menneskene om å bli forsonet med Gud.» – Ellen G. White: *Letter 32*, 1903.

Når mennesker er forsonet med Gud, må de søke hellighet. Ellen G. White kommenterer 2 Kor 7,1 og Paulus' ord om å «fullføre vår helliggjørelse i ærefrykt for Gud» (2 Kor 7,1). Hun sier at Paulus prøvde å hjelpe de nyomvendte «til å bli selvstendige, voksende kristne, sterke i troen, glødende i iver og helhjertede i sin innvielse til Gud og arbeidet med å fremme hans rike.» – Ellen G. White: *The Acts of the Apostles*, s. 201; *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 142.

Forslag til samtale:

1. Paulus kaller oss «leirkrukker» som inneholder evangeliets skatt (2 Kor 4,7). Hvordan kan det at mennesket er svakt, skrøpelig og fylt av begrensninger, styrke heller enn undergrave forkynnelsen av evangeliet?
2. Hva er det å være en «ny skapning» (2 Kor 5,17)? Hvordan påvirker det hverdagen? Hvordan har Kristus gjort deg til en ny skapning?
3. I 2 Kor 6,4.5 har vi en lang liste over Paulus' prøvelser for evangeliets skyld. Hvordan tok han sine lidelser (se 2 Kor 6,6.7)? Hvordan kan dette hjelpe deg med dine?
4. Paulus setter gudfryktig sorg opp mot verdslig sorg (2 Kor 7,10). På hvilken måte kan sorg henge sammen med omvendelse? Hvordan vil du beskrive sorg etter Guds vilje i kontrast til verdslig sorg?

5. september

JAKES BØNNE-REISE

Forfatter og sted er anonymisert av hensyn til sikkerhet

Jake er en menighetsplanter. Han visste én ting da han og kona flyttet til et land der kristne er få: Han måtte be. Hver dag.

Han begynte å skrive ned alle bønneemner – måned for måned – for å se hvordan Gud svarte.

Jake og en liten gruppe i husmenigheten hadde ansvar for å følge opp nye deltakere. De ba sammen hver dag, og fastet én dag i uken.

En dag, under et møte, ble Jake introdusert for Omar – en kokk som hadde funnet Jesus for mange år siden. Ledet av Den hellige ånd startet Jake en samtale. Snart ble de enige om å møtes igjen.

Noen dager senere kom Omar på besøk. Han delte sin historie om hvordan han hadde funnet troen gjennom Bibelen. I 15 år hadde han levd forsiktig, uten kontakt med andre troende. Familien visste ingenting.

Jake lyttet – og Omar sa han ønsket å bli døpt. Fra da av møttes de nesten daglig for å studere Bibelen.

Samme måned møtte Jake en ung mann ved navn Wassim. Han hadde levd som flyktning i et vestlig land, og var blitt desillusjonert med sin opprinnelige tro. Alene begynte han å utforske kristendommen og fant en fred han aldri før hadde kjent.

Da han kom tilbake til hjemlandet, søkte han på nettet etter andre troende, og fant Jakes husmenighet.

Wassim ønsket også dåp. Jake møtte ham ukentlig. De snakket om tro, Jesus og evigheten.

Da Jake avsluttet sin første bønne-måned, var han fylt av takknemlighet. Han hadde bedt om å få gi bibelstudier og nå hadde han to ivrige studenter.

Nå går han inn i måned to med undring og forventning.

Han vet at reisen bare så vidt har begynt. Og han kjenner Guds ledelse, sterkt og klart.

Forvalterskap og misjon

Ukens tekster:

2 Kor 8–9; Joh 3,16; 17,5; Luk 9,58; Åp 13,8; Rom 12,8; 15,26.27.

Ukens vers:

Dere kjenner vår Herre Jesu Kristi nåde: Enda han var rik, ble han fattig for deres skyld, så dere skulle bli rike ved hans fattigdom (2 Kor 8,9).

2. Korinter 8 og 9 viser at Paulus ga korinterne mulighet til å tjene sine brødre og søstre i Judea. Avsnittet viser at det å gi er et privilegium Gud gir oss for at vi skal kunne etterligne Kristi selvoppofrelse. Himmelenes språk er et språk som handler om å gi. Merk deg ordene: «For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne» (Joh 3,16).

Joh 3,16 viser Guds hensikt med å gi Jesus: «for at hver den som tror på ham, ikke skal gå tapt, men ha evig liv». Forvalterskap og misjon går hånd i hånd i dette avsnittet. De er like uatskillelige som to sider av en mynt. Det er ikke rart at Paulus identifiserer seg selv og sine medarbeidere som «forvaltere av Guds mysterier» (1 Kor 4,1). Vi er også forvaltere i samme forstand.

Denne uken skal vi se at begrepene forvalterskap og misjon er forankret i Jesu eksempel. Ja, forvalterskap og misjon er uatskillelige. Forvalterskap gir menigheten økonomiske og menneskelige ressurser til å oppfylle Guds misjon.

JESU EKSEMPEL

Sammenhengen i 2 Kor 8 og 9 handler om Paulus' oppfordring til medlemmene i Korint om å gjennomføre en pengeinnsamling for de fattige menighetene i Judea. De hadde tilsynelatende allerede lovet å gjøre det (2 Kor 8,10.11; 9,5; også 1 Kor 16,1–4), men forholdet mellom dem og Paulus hadde komplisert saken. Nå som disse problemene (2 Kor 1–7) er løst, går Paulus over til slutføringen av denne oppgaven (2 Kor 8–9).

Han innleder med å vise til makedonernes eksempel (2 Kor 8,1–7). Deres ekstreme fattigdom hindret dem ikke i å være «villige til å gi» (8,2). Ja, fattigdom og gavmildhet kan henge sammen. Men makedonernes beundringsverdige gavmildhet er bare en etterligning av Jesu gavmildhet da han ga seg selv for oss (8,8–15).

Les 2 Kor 8,9. Hva sier verset om Jesu eksempel?

2. Korinter 8,9 er et av Bibelens sterkeste, dypeste og mest forbløffende vers. Paulus forteller historien om Jesu oppdrag, men med veldig få ord. Det er mye teologi her. Dette er frelseshistorien i ett eneste vers.

Enda mer imponerende er det at det hele fortelles med et finansielt språk. Ja, Jesus var rik. Hans rikdom henspiller på hans eksistens i himmelen (Joh 17,5). Han bestemte seg for å bli fattig og gi avkall på herligheten i himmelen og komme til denne sorgens verden. Han ble bokstavelig talt fattig (Luk 9,58).

Han var Gud lik, «men ga avkall på sitt eget, tok på seg tjenerskikkelse og ble mennesker lik» (Fil 2,7). «Da han sto fram som menneske, fornedret han seg selv og ble lydige til døden, ja, døden på korset» (Fil 2,7.8).

Jesus ga sitt liv for at vi skulle få evig liv sammen med ham. Hans offer hadde en hensikt: vår frelse. Forvalterskap og misjon går hånd i hånd. 2. Korinter 8–9 forteller historien om et bestemt pengeoffer, men denne historien er basert på Jesus. Denne uken skal vi se på teologiske prinsipper knyttet til praksisen med å gi gaver som er basert på at Kristus ofret seg selv.

Tenk over Jesu fødsel, liv, død og oppstandelse. Hvordan bør du reagere når det går opp for deg at han gjorde alt dette for deg slik at du kan ha håp om noe hinsides vår miserable tilværelse her i verden?

MOTIVASJON

Les 2 Kor 8,1.5 og 9,7.9.13.15. Hva er hovedbudskapet?

Ord om å gi gjennomsyrrer 2 Kor 8 og 9: «hvor stor nåde Gud har vist» (2 Kor 8,1), «de ga seg selv» (8,5), «enhver skal gi det han har bestemt seg for i sitt hjerte ... For Gud elsker en glad giver» (9,7), «han strødde ut og ga til de fattige» (9,9), «de vil prise Gud fordi dere ... helhertet delte med dem og med alle» (9,13), «Gud være takk for sin usigelige gave!» (9,15). 2 Korinter 8 og 9 begynner og ender med ord om å gi (8,1 og 9,15). Vi må lese de to kapitlene ut fra tanken om å gi. De gir oss minst fire viktige grunner til å gi våre gaver.

Takknemlighet for Guds nåde (2 Kor 8,1; 9,14.15). 2. Korinter 8–9 begynner med Guds nåde (2 Kor 8,1). Litt senere sier Paulus: «Dere kjenner vår Herre Jesu Kristi nåde» (8,9). Guds og Kristi nåde fremstår som hovedgrunnen til å ofre. Gud har gjort så mye for oss da han ga oss Kristus. Ved å gi våre gaver tilbake, tilkjenner vi Guds nåde i vårt liv.

Som med begrepet å gi, forekommer også ordet «nåde» (*charis*) flere ganger i 2. Korinter 8–9. Og ordet *charis* forekommer også både i begynnelsen og slutten av avsnittet (2 Kor 8,1; 2 Kor 9,14.15). Paulus bruker ordet med forskjellige betydninger i avsnittet for å understreke at Kristi nåde i våre liv fører til nåde og takk hos andre.

Ønske om å følge Jesu eksempel (2 Kor 8,9). Jesus var rik og ble fattig (husk at dette er symboler for henholdsvis hans evige eksistens og hans komme blant menneskene). Det kan bare ha skjedd på én måte: Han ga alt. Og når vi gir våre gaver, gjør vi det mulig for andre å bli kjent med Kristus.

Ønske om å dele Guds velsignelser (2 Kor 9,10.11). Vi gir til andre fordi vi først har mottatt noe fra Gud. Han beriker oss slik at vi kan være rause.

Oppriktig kjærlighet (2 Kor 8,8.24). Å gi er prøven på sann og ekte kjærlighet. Det er det mest håndfaste beviset på at kjærligheten bor i hjertet. Det er å «la handling følge ord».

Hvor raus og gavmild er du? Hvor mye gir du i forhold til hva du kunne gitt i lys av korset?

PLANLEGGING

Les 2 Kor 9,7. Hva sier teksten om det å ofre?

Gud besluttet å frelse verden allerede før verden falt i synd. Kristi komme for å dø for oss var en urgammel plan (Åp 13,8). Gud ble ikke tatt på sengen. Han hadde lagt planer om å gi seg selv i Jesus. I 2 Kor 8 og 9 er planlegging et viktig teologisk prinsipp når det gjelder å gi. Dette kan ses på minst to måter:

For det første: **Planlegging innebærer en forutgående beslutning.** Paulus sier at «enhver skal gi det han har bestemt seg for i sitt hjerte» (2 Kor 9,7). Det greske ordet for «bestemt», er verbet *proaireō*. Det er et sammensatt verb. Partikkelen *pro* betyr «på forhånd», og *aireō* betyr her «å bestemme seg». *Proaireō* peker altså på en beslutning som er tatt på forhånd. Og ved å innlede med «hver og en av dere» viser Paulus at beløpet som gis, ikke vil være det samme for alle. Poenget var ganske enkelt at hva folk enn bestemmer seg for å gi, så bør de gjøre det etter nøye overveielse. De bør gi det de mener er det riktige for dem.

For det andre innebærer planlegging prinsippet om rimelighet. Paulus forteller at makedonerne «ga etter evne» (2 Kor 8,3). Deretter anvender han prinsippet om rimelighet også på korinterne. Han oppmuntrer dem til å fullføre den oppgaven de allerede hadde forpliktet seg til, og han ber dem fullføre prosjektet med de ressursene de har (8,11). Han avslutter denne tanken med å si at offeret skal gis «etter det en har, ikke etter det en ikke har» (8,12). Bibelen definerer tiendens størrelse som ti prosent, men det gjelder ikke det samme for ofringene. «Enhver skal gi det han har bestemt seg for i sitt hjerte» (9,7) ved å følge prinsippet om rimelighet. Med andre ord bestemmer den enkelte selv hvor mye han eller hun vil gi som offergave. Den enkelte skal gi etter hva han eller hun har. Dette kan ikke gjøres uten planlegging.

Hvor trofast er du med tiende og offergaver, enten du er rik eller fattig? Hvilke unnskyldninger bruker du for å la være å gi når du vet at du kan gjøre mer?

HOLDNING

Les 2 Kor 8,1–5. Hva kan ha vært grunnen til at makedonerne ga sine offergaver så rundhåndet?

Makedonernes positive holdning gir seg flere utslag.

For det første ga de med stor glede (2 Kor 8,2). Paulus sier at makedonernes «overstrømmende glede og dype fattigdom har gjort dem rike og villige til å gi» (2 Kor 8,2). Senere sier han at «Gud elsker en glad giver» (9,7). Det greske ordet for «glad» her, forekommer bare her i NT. Et uttrykk fra samme ordfamilie forekommer andre steder: «den som viser barmhjertighet, skal gjøre det med glede» (Rom 12,8). Ord fra denne ordfamilien dukker av og til opp i litteratur utenom Bibelen, med en betydning av glede og lykke. I 2. Korinter 9,7 betyr det å være en glad giver at man gir uten å nøle.

For det andre var de raus (2 Kor 8,2). Før Paulus nevner makedonernes raushet, viser han til deres «dype fattigdom». Uttrykket «villige til å gi» (*haplotētos*) er brukt ytterligere to ganger i 2 Kor 8 og 9. Paulus sier: «Dere skal ha rikelig av alt, så dere gjerne vil gi» (9,11). Det betyr at vi får slik at vi så kan gi. Litt lenger fremme nevner han at de «helhjertet delte» (9,13). I dette avsnittet er det å være raus med å bidra en måte å bekjenne Kristi evangelium på.

For det tredje ga de «frivillig» (2 Kor 8,3). Dette blir enda mer beundringsverdigg når man ser at de ikke ga av sitt overskudd, for de hadde svært lite å rutte med. Paulus bruker den samme tanken om Titus' vilje til å besøke korinterne. Han dro frivillig til Korint (2 Kor 8,17).

For det fjerde ga de med følelsen av at det å gi er et privilegium (2 Kor 8,4). Denne holdningen går frem av makedonernes anmodning om å få delta i innsamlingen. «De ba inntrengende om å få bli med på gaven og tjene de hellige sammen med oss» (2 Kor 8,4).

Og endelig deltok de i innsamlingen som en helhjertet innvielse (2 Kor 8,5). Paulus sa at «de ga seg selv, først til Herren og så til oss, slik Gud vil det» (2 Kor 8,5). Å gi seg selv til Herren gjør at man gir seg selv til andre. Makedonerne utvidet sin innsats for misjonen til mer enn økonomisk bistand. Det vil si at det å gi og være raus ikke bare handler om penger.

ENHET

Vi har sett at Paulus oppfordrer medlemmene i Korint til å delta i en innsamling til de fattige menighetene i Judea. En av hensiktene hans er å skape samhold. Han vil de skal delta, være en del av saken. Han ønsker å vise at de ikke-jødiske menighetene er en del av den samme Guds familie som de jødiske troende i Jerusalem. Det vil si at de menneskene som en gang var deres motstandere, nå er medlemmer av Guds nye pakts rest sammen med dem. Paulus ønsker å se hele den kristne familie, jøder som hedninger, forenet på en måte som kan være et mektig vitnesbyrd til menigheten i kommende generasjoner.

Titus og to andre kjente brødre hadde ansvaret for midlene. Gud la ned denne omsorgen for menigheten i Titus' hjerte (2 Kor 8,16). Gjennom menighetene valgte Gud også ut de to andre brødrene (8,18–23). De kalles «menighetenes utsendinger, til ære for Kristus» (8,23). Det spiller ingen rolle om «til ære for Kristus» beskriver disse to trofaste brødrene eller menighetene selv. Å gi offergaver er til syvende og sist et signal om lojalitet mot Kristus, kirkens hode (Ef 4,15).

2. Korinter 8–9 viser at ofringene skal gis til personer som Gud har utpekt gjennom menigheten. Uttrykkene «alle menighetene» (8,18), «valgt av menighetene» (8,19) og «menighetenes utsendinger» (8,23) henspiller nettopp på dette. Derfor er oppfordringen som følger ikke overraskende: «Gi derfor menighetene et synlig bevis på deres kjærlighet» (8,24).

Å gi offergaver til menigheten – Guds utpekte redskap på jorden – fremmer enhet og er samtidig et resultat av en følelse av enhet (8,13.14). Penger kan være en samlende faktor. Men penger kan også skape splittelse hvis folk ikke har øye for Guds ære.

Hvordan kommer Paulus' ønske om enhet til uttrykk i Rom 15,26.27?

Til slutt skildrer Paulus innsamlingen som en tjeneste, som en nådehandling, som en velsignelse, som en tilbedeshandling og også som fellesskap. Alt dette fra ett offer? Tenk på det.

Hvordan er det å gi til søstermenigheter og utenlandsmisjon, ofte på steder langt borte, med og skaper enhet i kirken?

Til fordykning:

Ellen G. White: «A Liberal Church», s. 335–345 i *The Acts of the Apostles, Alfa og Omega*, bd. 6, s. 232–238.

«De som har et hjerte fylt av Kristi kjærlighet, vil følge eksemplet til ham som ble fattig for vår skyld slik at vi kunne bli rike av hans fattigdom. Penger, tid, innflytelse – alle de gavene de har fått av Guds hånd, vil de bare se på som et middel til å fremme evangeliets sak. Slik var det i urmenigheten, og når man i dagens menighet ser at medlemmene har løsrevet seg fra verdens ting ved Åndens kraft og er villige til å ofre noe slik at deres medmennesker kan få høre evangeliet, vil de sannhetene som forkynnes, ha stor innflytelse på tilhørerne.» – Ellen G. White: *The Acts of the Apostles*, s. 71; *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 52.

«Herren trenger ikke våre offergaver. Vi kan ikke gjøre ham rikere med våre gaver. Salmisten sier: 'Alt kommer fra deg. Det vi gir, kommer fra din hånd' Likevel lar Gud oss vise vår takknemlighet for hans barmhjertighet med oppofrende anstrengelser for at andre skal få det samme. Det er bare slik vi kan vise Gud vår takknemlighet og kjærlighet. Han har ikke gitt oss noen annen måte.» – Ellen G. White: *Counsels on Stewardship*, s. 18, 19.

«Hvor stor var ikke Guds gave til mennesket, og hvor typisk er det ikke for vår Gud å gi den! Med en gavmildhet som aldri kan overgås ga han for å frelse opprørske mennesker og få dem til å se hans hensikt og forstå hans kjærlighet. Vil du bruke dine gaver og offergaver til å vise at du ikke synes noe er for godt for ham som 'ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå tapt, men ha evig liv'?» – Ellen G. White i *The Advent Review and Sabbath Herald*, 15. mai 1900.

Forslag til samtale:

1. Se nærmere på 2 Kor 8,9. Hvorfor er Jesu eksempel viktig når det gjelder forvalterskap?
2. Joh 3,16 antyder at himmelens språk består i å gi. Les Joh 15,13; Ef 5,2.25; Gal 2,19.20 og 1 Joh 3,16. Hva har disse tekstene til felles med Joh 3,16, og hva er budskapet i dem?
3. Hva er de personlige gevinstene ved å gi, ut fra det du har lest i 2 Kor 8–9?
4. Hva kan du gjøre i tillegg til systematiske ofringer når du vil etterligne Jesu eksempel på å gi av seg selv?

12. september

BLESS YOU – DEL 1

Fortalt av Adventist Mission

København er ikke akkurat kjent som et sted der folk går og leter etter tro. Rob og Bethany visste det da de flyttet dit i 2024. De kom til en av Europas mest sekulære byer, og visste at misjonsarbeidet her ville se annerledes ut.

Her handler det ikke om tall. Det handler om relasjoner. De kom ikke for å holde gatepreken. De kom for å bygge vennskap.

Tidligere hadde de jobbet i en tradisjonell menighet, før de begynte på teologistudier. Der begynte Gud å røre ved hjertene deres.

«Vi innså at vi ville være sammen med folk utenfor adventistboblen», sier Rob. «Vi ønsket venner vi kunne introdusere for Jesus.»

Første gang de plantet en menighet var i Squamish, Canada. Det var nytt og utfordrende – men de lærte å møte mennesker med helt andre livssyn. De oppdaget at de kunne være trygge i sin tro, samtidig som de knyttet ekte bånd.

Fire år senere kom muligheten til å starte en menighet i et nytt, flerkulturelt miljø. De følte seg klare. I København bygger de fellesskap – ikke med bygg og program, men med bønn og et bord stort nok til naboene.

Rob bruker en enkel modell, inspirert av Michael Frost:

BLESS – fem steg for vennskapsbasert misjon.

- **B** står for *Begynn med bønn*. «Start med vennskap med Jesus – og be om å bli ledet til andre.»
- **L** er *Lytt*. «Du snakker ikke først. Du lytter. Til livene deres, behovene deres – og hvor Gud allerede er i arbeid.»
- **E** er **Et sammen**. «Ingenting bygger tillit som et måltid.»
- **S** står for *Serve* – tjen. «Små tjenester åpner store dører.»
- Og den siste **S** – *Share* – del. «Når tiden er inne, og Gud åpner hjertet – da deler du hva Jesus har gjort i ditt liv.»

Fortsettelsen kommer neste uke.

Falske lærere

Ukens tekster:

2 Kor 10,1–17; Jer 9,24; 2 Kor 11,1–15.22–28; 2 Kor 12,20.21; 13,5.

Ukens vers:

Våre våpen er ikke fra mennesker, men har sin kraft fra Gud og kan legge festninger i grus (2 Kor 10,4).

Som om Paulus ikke hadde nok problemer fra før, dukket det opp enda et han måtte forholde seg til: falske lærere i menigheten. De var imot ham og hans arbeid og tjeneste. Og hva verre var, disse falske lærerne hadde også forført medlemmer i Korint. Paulus omtaler sin kamp mot problemet som en åndelig krig.

Er det en overdrivelse? Nei. Paulus visste at disse folkene i bunn og grunn ikke kjempet mot ham, men mot Kristus selv. Han var ikke noen narsissistisk ledertype som var opptatt av å bevare sitt omdømme for å rettferdiggjøre sin makt og autoritet over sine underordnede. Han visste at det budskapet han hadde fått å forkynne, gjaldt liv eller død, med evige følger. Og han visste at Gud hadde sendt ham for å gjøre det. «Paulus, som etter Guds vilje er kalt til Kristi Jesu apostel» (1 Kor 1,1).

Når det gjelder vranglære, skal menighetens opptreden være kjærlig, men bestemt og bygge på Skriften. Evangeliets budskap må bevares rent og uforfalsket slik at sjeler kan få håp om evigheten.

ÅNDELIG KRIG

Les 2 Kor 10,1–11. Paulus' mildhet mot korinterne ble iblant forvekslet med svakhet. Hvilke ord eller uttrykk i dette avsnittet viser at Paulus hadde mot til å takle problemet med falske lærere i Korint?

Hans ord i 2. Korinter 10,1 viser ironisk nok til motstandernes anklage om at han var en fryktelig bølle når han skrev brev på avstand, men en ynkelig feiging ansikt til ansikt (2 Kor 10,10.11). Han svarer at det som så ut som svakhet, burde ses på som sterk ydmykhet og Kristus-lik mildhet.

Falske lærere må møtes med frimodighet og fortrøstning (10,2), men blandet med Kristi mildhet (10,1). Jesus sa en gang: «Jeg er mild og ydmyk av hjertet» (Matt 11,29). Men han konfronterte også frimodig pengevekslerne i tempelet ved å velte bordene deres og kalle dem røvere (Matt 21,12.13). Han kalte også fariseerne hyklere og hvitkalkede graver like opp i ansiktet på dem (Matt 23,23–27). Som Jesus vet også Paulus at vi står i en åndelig krig som krever at vi ifører oss hele Guds rustning (Ef 6,12–17).

Paulus bruker militære uttrykk i 2. Korinter 10 fordi det står om liv (2. Korinter 10,3–6). Dette er ikke bare en menneskelig konflikt, men Guds kamp for å vinne mennesker for Kristus. Derfor må alle falske argumenter og fikse ideer imøtegås og rives ned ut fra Guds ord slik at alle tanker kan tas til fange «fange under lydigheten mot Kristus» (10,5).

I denne åndskampen handler Paulus med Kristi autoritet. Denne fullmakten har imidlertid oppbyggelse som mål, ikke ødeleggelse (10,8). Det er lett for åndelige ledere å påstå at de handler med Guds autoritet. Men de må huske på at de har fått sin fullmakt fra Kristus, og at de som han må være milde og ydmyke av hjertet. Paulus påberoper seg sin Kristus-gitte autoritet fordi han er redd for at korinterne lytter til feil personer og dermed setter sin lojalitet mot Kristus på spill.

Hvordan kan vi være både milde og frimodige i møte med falske lærere? Hvorfor må vi være begge deler?

STOLT AV HERREN

I går så vi at Paulus og medarbeiderne hans førte åndelig krig og at de gjorde det med Guds våpen. I dag skal vi se at falske lærere handler etter menneskelige kriterier. De skryter uten grunn. Paulus for sin del skryter bare av Herren. Som han skrev: «For den som er stolt, skal være stolt av Herren» (2 Kor 10,17).

Les 2 Kor 10,13–17. Hvordan kan konkurransementalitet skade evangeliets forkynnelse?

Paulus' bruk av selvskryt har opptatt fortolkere opp gjennom tiden. Men i antikken var selvskryt vanlig praksis, og den var underlagt sosiale spilleregler for ikke å støte publikum. Paulus var kjent med slike normer, og han fulgte dem. Dessuten gjør Paulus det klart at han har en annen måte å skryte på enn de falske lærerne. Han roser seg i Herren (10,17). Dette er et sitat fra GT: «Men den som vil være stolt av noe, skal være stolt av dette: at han har forstand og kjenner meg. For jeg er Herren, som viser miskunn, rett og rettfærd på jorden.» (Jer 9,24) Ved å sitere dette fra Jeremia viser Paulus at det er Kristus som er i fokus – Kristi kjærlighet, rettfærdighet og rettskaffenhet.

Med andre ord handler Paulus' skryt om Guds gjerninger i Kristus. Dermed er hans skryt bibelsk og derfor ufarlig. På den annen side lever hans motstandere med en konkurransementalitet der de sammenligner seg med hverandre. Dette er uforstand! (10,12).

I 2. Korinter 10,14–16 antyder Paulus at forkynnelsen av evangeliet er hans hovedanliggende, både i og utenfor Korint. Paulus' kjærlighet til Jesus gjorde at han hele tiden snakket om frelsens gode nyheter, som vi finner i Kristi død og oppstandelse.

I motsetning til de falske lærerne i Korint som skrøt av seg selv, var Paulus anerkjent og godkjent av Gud (2 Kor 10,12.18). Han var «etter Guds vilje ... kalt til Kristi Jesu apostel» (1 Kor 1,1). Han var trofast mot dette kallet helt til livets slutt (2 Tim 4,7).

Les 2 Kor 10,12–18. Hvordan kan menighetsledere og medlemmer unngå konkurransementaliteten? Hvorfor er det så lett å bli opphengt i ting som egentlig ikke betyr noe?

HVEM VAR DE FALSKE LÆRERNE?

NT har flere advarsler mot falske lærere i kristne miljøer. Jesus advarte disiplene om det samme (Matt 7,15–20). Apostlene gjorde også oppmerksom på det (Gal 1,6–9; 1 Tim 6,3–5; 2 Pet 2,1–3).

Les 2 Kor 11,1–15. Hvordan skildrer Paulus de utfordringene han står overfor i møte med de falske lærerne?

Paulus avslører det de falske lærerne gjør. Samtidig viser han at hans tjeneste er Kristus-sentret. Han sammenligner menigheten i Korint med en brud og ser seg selv som hennes far, med ansvar for å fremstille henne for Kristus (2 Kor 11,2). Dette gjør han fordi han elsker menigheten (11,11). Derfor var han ikke engang villig til å være en økonomisk byrde for den, selv om han hadde rett til underhold fra den (11,7–12).

På den annen side sammenlignes «superapostlene» (her sikter han nok ironisk til de falske lærerne) med slangen som forførte Eva (11,3). Som Satan i Edens hage kjennetegnes de falske lærerne i Korint av bedrag og fordervelse (11,3.4). Paulus' største bekymring var at de kunne føre korinterne bort fra deres oppriktige hengivenhet og troskap mot Kristus.

Inntrengerne hadde et annet budskap enn Paulus – en annen Jesus og et annet evangelium (11,4). Dette viser at ikke alle som forkynner Jesus, er et redskap i Guds hånd. Jesus sa selv: «Ikke enhver som sier til meg: 'Herre, Herre!' skal komme inn i himmelriket, men den som gjør min himmelske Fars vilje» (Matt 7,21). I Galaterne 1,6–9 sier Paulus at den som forkynner et annet evangelium, fører en forbannelse over seg selv, men noen i Korint godtok slik villfarelse.

Paulus avslører de falske apostlene ved å si at de er «falske apostler, troløse arbeidere som opptrer som om de var Kristi apostler» (2 Kor 11,13). De utgir seg for å være Kristi apostler slik «Satan selv skaper seg om til en lysets engel» og «hans [Satans] tjenere skaper seg om til tjenere for rettferdigheten» (11,14.15). For en tragisk situasjon: bekjennende Kristi tjenere som arbeider som Satans agenter. Paulus avslutter tankerekken med å si at «til slutt skal de få lønn etter sine gjeringer» (11,15).

Se så kraftig han reagerer på villfarelse i menigheten! Hva burde det også si oss?

LIDELSER FOR EVANGELIETS SKYLD

Etter å ha avslørt vranglærerne som Satans håndlangere (2 Kor 11,1–15), «spiller» Paulus nå deres spill ved å skryte litt som en annen narr (2 Kor 11,16–21) slik at korinterne kan se hvor dumt det er å høre på vranglærerne. Om korinterne satte stor pris på dem, fortjente Paulus høyere aktelse. Hans lidelser for evangeliet viser at han var en trofast Kristi tjener (2 Kor 11,22.23).

Les 2 Kor 11,22–28. Hva er Paulus' poeng her?

Paulus har de samme jødiske kvalifikasjonene som de falske lærerne (11,22), men hans tjeneste for Kristus overgår deres (11,23). «Er de Kristi tjenere?» spør han. Svaret er: «Jeg er det enda mer.» Han har arbeidet mer, han har sittet oftere i fengsel, og han har blitt slått mer.

Men det er ikke alt. Hans liste over lidelser innbefatter også fem tilfeller av 39 slag (11,24), slag med stokker, steining, skipsforlis, fare på dypt vann (11,25), fare på reiser, fare på elver, fare fra røvere, fare fra landsmenn, fare fra hedninger, fare i byer, fare i ørkener, fare på havet, fare blant falske søsken (11,26), anstrengende arbeid, utmattende slit, nattevåk, sult, tørst, matmangel, uten klær i kulden (11,27). Som om ikke det var nok, måtte han også slite med psykiske kvaler på grunn av sin store bekymring for menighetene (11,28).

Bare en sann Kristi tjener ville være villig til å lide slik for evangeliet. Hvis Paulus virkelig skulle skryte av sine lidelser, hadde han mye han kunne si. Men den neste delen av brevet viser at grunnen til hans skryt ikke var det han gjorde for Kristus, men det Kristus hadde gjort for ham. Paulus visste at Guds kraft kommer tydeligst til syne i menneskelig svakhet (2 Kor 12,9.10). Gud hadde gitt ham en torn i kjøttet (2 Kor 12,7) for å beskytte ham mot å skryte av sine prestasjoner. Dette holdt ham ydmyk, bevisst om sin egen svakhet, avhengig av Guds kraft slik at han kunne motta mer av Guds nåde og barmhjertighet.

Har du også lidd for evangeliets skyld? Hva har lidelsen lært deg? Hvordan kan den måten Paulus håndterte lidelsene på, hjelpe deg å møte dine?

APPELL TIL DE UBOTFERDIGE

I 2. Korinter 12,14–13,10 forteller Paulus menigheten om sitt tredje besøk (2 Kor 12,14; 13,1). Han har vist at han ikke står tilbake for noen av de falske apostlene, og nå vil han komme til Korint igjen for å forsøke å omvende ubotferdige medlemmer. Det er faktisk et av de viktigste formålene med dette besøket. Alt det Paulus gjorde og sa, skulle tjene til å bygge opp menigheten (2 Kor 12,19).

Les 2 Kor 12,20.21. Hvilke synder truet den åndelige tilstanden i menigheten i Korint?

Synderegisteret i 2 Kor 12,20.21 minner om det vi finner andre steder i Paulus' brev (Rom 1,29–31, Gal 5,19–21). De to første punktene finner vi i 1 Kor 3,3, der Paulus viser til misunnelse og strid blant medlemmene. Paulus frykter at det ikke vil stå så veldig annerledes til når han kommer på sitt tredje besøk. Han sier: «For jeg er redd at jeg ikke skal finne dere slik jeg vil, når jeg kommer.» Han sier han også er redd «at dere ikke finner meg slik dere vil» (2 Kor 12,20). Dette betyr at i stedet for å behandle dem med «Kristi egen vennlighet og mildhet» (2 Kor 10,1), ville han nå stå «klar til å straffe enhver ulydighet» (2 Kor 10,6).

Hans hovedanliggende er at de som hadde drevet med «urenhet, hor og utskei- elser» kanskje ikke har omvendt seg (2 Kor 12,21). Og det er slike synder som skaper splittelse i menigheten.

Deretter fokuserer Paulus på menighetstuktens rolle for å rehabilitere dem som har syndet (2 Kor 13,1–4). Svakheter er ingen unnskyldning for et liv i synd. Det finnes kraft tilgjengelig for dem som ønsker å leve et liv i seier (2 Kor 13,4). Det faktum at noen i Korint dyrket seksuell synd, er tegn på at Guds kraft ikke var en realitet i deres liv. Paulus ønsket at de skulle omvende seg og få oppleve den kraften som fører til lydighet. Det siste han ønsket å gjøre, var å disiplinere dem. Han sier: «Vi ber til Gud at dere ikke må gjøre noe ondt ... at dere skal gjøre det gode ... Vi ber også om at dere skal nå fram til større modenhet.» (2 Kor 13,7–9) For en vakker bønn! Han ber dem granske seg selv og se om de er i troen.

Les 2 Kor 13,5. Hva vil det si å være i troen? Hvordan kan du vite at du er i troen?

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «The Laodicean Church», s. 125, i *The Advent Review and Sabbath Herald*, 30. september 1873.

«Herren vokter sitt folk mot en gjentakelse av fortidens feil og misforståelser. Det har alltid vært mange vranglærere som har forsøkt å bedra de utvalgte, om mulig, ved å forfekte vranglære og vanhellig praksis, og som har arbeidet ut fra falske prinsipper på en svært utspekulert, tilslørt og villedende måte.» – Ellen G. White i *The Advent Review and Sabbath Herald*, 7. januar 1904.

«Herren ønsker at våre meninger skal bli satt på prøve slik at vi kan se behovet for å granske de levende åpenbaringene nøye for å se om vi er i troen eller ikke. Mange som sier at de tror på sannheten, har slått seg til ro og sier: 'Jeg er rik, jeg har overflod og mangler ingenting'.» – Ellen G. White: *Counsels to Writers and Editors*, s. 36.

«Mennesker nærer villfarelser når sannheten blir klart og tydelig fremstilt, men hvis de bare ville stille sin lære opp mot Guds ord og ikke lese Guds ord i lys av sine egne læresetninger for å bevise at de har rett, ville de ikke vandre i mørke og blindhet eller dyrke villfarelser. Mange tillegger Skriftens ord en betydning som passer med deres egne meninger, og de villeder seg selv og bedrar andre med sine feiltolkninger av Guds ord. Når vi tar fatt på studiet av Guds ord, bør vi gjøre det med ydmykhet. All egoisme, all forkjærlighet for å være originale, bør legges til side. Gamle oppfatninger må ikke betraktes som ufeilbarlige.» – Ellen G. White: *Counsels to Writers and Editors*, s. 36, 37.

Forslag til samtale:

1. Les 2 Kor 10,1–6. Hvordan går Paulus frem når han fører åndelige «kriger» for Guds sannhet, og hvordan kan vi bruke denne strategien i våre åndelige kriger?
2. Bibelen sier at før enden kommer, vil mange falske lærere prøve å lokke folk bort fra sannheten. Hva kan din lokale menighet gjøre for å hindre at medlemmer lar seg overtale av falske lærere som kanskje står i samme menighet som deg? Hvorfor er dette så vesentlig for å oppfylle menighetens oppdrag?
3. Hvorfor var det nødvendig for Paulus å skryte av en lang liste lidelser (2 Kor 11,16–33)? Og hva betyr det å «være stolt av Herren»?
4. Hvorfor er det viktig at medlemmene gransker seg selv for å se om de er i troen (2 Kor 13,5)? Hvilken forskjell gjør det?

19. september

BLESS YOU – DEL 2

Fortalt av Adventist Mission

Før Rob og Bethany kom til København, lærte de hvordan relasjonsbasert misjon fungerer i Squamish, Canada.

Der møtte de en mann som hadde vokst opp i et adventisthjem, men som hadde mistet troen. Han hadde fått en ubalansert versjon av kristendommen, med profetier blandet med konspirasjoner og frykt i stedet for fred.

Som voksen tok han avstand fra alt.

Men noe med Rob og Bethanys liv begynte å bryte ned murene hans. De inviterte ham inn til måltider, samtaler og hverdagsliv.

Han så dem. Han lyttet. «Han merket at det vi gjorde var ekte», sier Rob. «Vi levde som Jesus. Vi brydde oss om ham. Vi ville være hans venner.»

Da en personlig krise rammet, søkte han ikke en kirke, men familien han hadde lært å stole på. Han begynte å stille spørsmål. Og til slutt valgte han å tro igjen på en Jesus han aldri hadde kjent før.

I dag er han en engasjert kristen. Forvandlet.

Og det startet med noe enkelt: å lytte, tjene og leve evangeliet i hverdagen.

«Det finnes ikke noe mer spennende enn å få være en del av et individs trosreise», sier Rob. «Start med det grunnleggende – be, lytt, spis, tjen, og del når tiden er inne. Det var slik Jesus gjorde det. Og det er slik hjerter fortsatt blir forandret.»

I København møter Rob og Bethany nye venner i nabolaget, på lokale arrangementer. Hjemmet deres er åpent for fellesskap og måltider. De ber hver dag om ekte vennskap – og vet at dette er den mest virkningsfulle måten å elske mennesker på i dag.

Be for misjonærene som jobber i post-kristne samfunn.

Nåde, kjærlighet og samfunn

Ukens tekster:

2 Kor 8,9; Rom 16,20; 1 Joh 4,8–11 ; 2 Kor 13,11 ; Fil 2,1.2; Gal 4,4–6.

Ukens vers:

Vår Herre Jesu Kristi nåde, Guds kjærlighet og Den hellige ånds samfunn være med dere alle! (2 Kor 13,13)

Paulus avslutter 2. Korinter med en understrekning av viktige punkter han har tatt opp i brevene sine. Dette gjør han med fem imperativer (2 Kor 13,11).

Det første imperativet er «gled dere» og minner om tidligere tekster i brevene.

Det andre imperativet, «ta imot rettledning», oversetter ett enkelt ord på gresk (*katartizō*), som opptrer her og i 1 Kor 1,10.

Det tredje, «ta imot oppmuntring», er en fortsettelse av 2 Kor 1,3–7. Paulus begynner og ender sitt andre brev med oppmuntring. Vi mottar Guds oppmuntring for å kunne oppmuntre andre (2 Kor 1,4.6).

Det fjerde og femte imperativet, «vis enighet, hold fred» (2 Kor 13,11), er et kall til enhet. Denne gledens, rettledningens, oppmuntringens, enhetens og fredens atmosfære er forutsetningen for at Gud kan være til stede, «kjærlighetens og fredens Gud» (2 Kor 13,11). Den er et resultat av vår treenige Guds gjerning i menneskehjertet (2 Kor 13,13).

Nåde, kjærlighet og samfunn er et resultat av den treenige Guds gjerning for oss. Disse tre kristne kjennetegnene fremmer et miljø preget av Guds nærvær.

JESU NÅDE

Det er inspirerende at vi til slutt i 2. Korinter får en henvisning til Jesu nåde, akkurat som i innledningen (2 Kor 1,2; 2 Kor 13,13). Paulus begynner og avslutter brevet med en henvisning til hans nåde. Som vi så i begynnelsen av kvartalet, kunne han ikke la være å tenke på og snakke om Jesus.

«Dere kjenner vår Herre Jesu Kristi nåde: Enda han var rik, ble han fattig for deres skyld, så dere skulle bli rike ved hans fattigdom» (2 Kor 8,9).

Jesu nåde er fantastisk og uimotståelig. Han forlot sin evige eksistens og rikdom i himmelen og ble fattig. Han vandret på støvete veier i det gamle Galilea. Der «fornedret han seg selv og ble lydig til døden, ja, døden på korset» (Fil 2,8). Han gjorde det for at vi skulle bli «rike», nemlig for at vi skulle få en sjanse til å være sammen med ham i himmelen. For oss som bare har kjent en verden av synd, død og lidelse, er det vanskelig å fatte hva det innebar for Jesus å forlate himmelen og komme hit og gi sitt liv for oss.

Les Rom 16,20; Gal 6,18; Fil 4,23 og 1 Tess 5,28. Hvilken viktig lære ser du i disse tekstene?

Paulus taler ofte om Jesu nåde i brevene sine. Noen av perlene er: «Nåden ... gis i overflod til de mange ... av ... Jesus Kristus.» (Rom 5,15). De som tar imot denne overfloden av nåde, skal «eie livet og få herredømme ved den ene, Jesus Kristus» (Rom 5,17). Som i 2. Korinter begynner og avslutter Paulus også andre brev med å nevne Jesu nåde (Rom 1,7; 16,20; 1 Kor 1,3; 16,23; Gal 1,3; 6,18; Fil 1,2; 4,23). Temaet fylte hans sinn, og han ville at det også skulle fylle korinternes sinn.

Og det var hans ønske for alle menighetene. Legg merke til det han sier til efer-serne: «Nåde være med alle som elsker vår Herre Jesus Kristus i et liv som aldri skal forgå!» (Ef 6,24). Ville han ønske at vi skulle elske Jesus mindre enn det, med en udødelig kjærlighet? Absolutt ikke. Hans ønske var jo at Jesu nåde skulle nå «så mange flere» (2 Kor 4,15) og bli nok for dem, slik den var det for ham (2 Kor 12,9).

Tenk slik på Guds nåde mot deg. Hva fortjener du for det du har sagt og gjort? Men hva tilbyr Guds nåde deg i stedet?

GUDS KJÆRLIGHET

«Vår Herre Jesu Kristi nåde, Guds kjærlighet og Den hellige ånds samfunn være med dere alle!» (2 Kor 13,13). Med dette verset avrunder Paulus sitt andre brev. Merk at han nevner de tre personene i treenigheten i denne rekkefølgen: Sønnen, Faderen og Den hellige ånd. Det er gjennom alle tre at vi bedre kan forstå hvordan Gud er og hva han har gjort for oss.

Les Joh 3,16.17; Rom 8,37–39; og 1 Joh 4,8–11. Hva lærer disse versene oss om Guds kjærlighet?

I 1 Joh 4,8 står det at «Gud er kjærlighet». Kjærligheten er en grunnleggende egen-skap ved Gud. Johannes understreker at vi kan kjenne kjærligheten på at Gud gav sin eneste Sønn til å dø for oss (Joh 3,16). Jesus ble sendt av Gud på et redningsoppdrag (Joh 3,17) som en del av frelsesprosjektet (Apg 3,20.21; 1 Joh 4,10.14). Jesus henviste til Faderen flere ganger i evangeliene som den som sendte ham (Matt 10,40; Mark 9,37).

I et bemerkelsesverdig utsagn sier Paulus: «Gud viser sin kjærlighet til oss ved at Kristus døde for oss mens vi ennå var syndere» (Rom 5,8). Vi får et glimt av Guds kjærlighet i det gode forholdet mellom mann og kone, mellom foreldre og barn, i oppriktige vennskap og så videre. Vi kan også se Guds kjærlighet i naturen. Ellen G. White sier: «'Gud er kjærlighet' står skrevet på hver knopp som åpner seg, på hvert gresstrå som springer ut. De vakre fuglene som fyller luften med glad sang, blomstene med sine delikate farger som gir luften sin fullkomne duft, skogens høye trær med det rike, levende grønne løvverket – alt dette vitner om Guds ømme, faderlige omsorg og om hans ønske om å gjøre sine barn lykkelige.» – *Steps to Christ*, s. 10; *Veien til Kristus*, s. 6.

Men ingenting er mer overbevisende enn at Gud gav Jesus som offer for vår synd. Når vi forstår at Gud elsket oss så høyt at han sendte Jesus for å gi sitt liv for oss, er vi villige til å «gi vårt liv for våre søsken» (1 Joh 3,16).

Paulus ville at korinterne skulle leve i enhet. Men uten kjærlighet er det ingen enhet. Derfor lærte han dem at «det er kjærligheten som bygger opp» (1 Kor 8,1) og at uten kjærlighet er alt nytteløst og tomt (1 Kor 13,1–3). Derfor må alt vi gjør, gjøres i kjærlighet (1 Kor 16,14), en kjærlighet som er en forlengelse av Guds kjærlighet.

Hva ville vi miste i evangeliet hvis Jesus ikke var Gud fullt og helt?

KJÆRLIGHETENS GUD

I den gamle hedenske verden trodde ikke folk at gudene elsket menneskene. Nei, gudene var onde og rasende, og det var dem som skulle blidgjøres. Tanken om en kjærlighetens Gud, slik vi ser det i Bibelen, var noe nytt og uvanlig. Enda så fremmed utsagnet var for hans samtid, beskriver Paulus vår Gud som «kjærlighetens og fredens Gud» (2 Kor 13,11).

Les 2 Kor 13,11. Hvordan kan det som sies her, gi deg håp? Hvordan kan du få en bedre opplevelse av det dette verset lærer?

Uttrykket «kjærlighetens og fredens Gud» kan tolkes på to måter. Den ene er å se Gud som kilden til kjærlighet og fred. Den andre er at Gud kjennetegnes av kjærlighet og fred. Men vi behøver ikke å velge mellom de to. Siden kjærlighet og fred er iboende egenskaper ved Gud, gir han oss kjærlighet og fred.

Andre steder omtaler Paulus Gud som «tålmodighetens og trøstens Gud» (Rom 15,5), «håpets Gud» (Rom 15,13), «fredens Gud» (Rom 15,33; 16,20; 1 Kor 14,33; Fil 4,9; 1 Tess 5,23), «den Far som er rik på barmhjertighet» (2 Kor 1,3) og «Gud som gir all trøst!» (2 Kor 1,3). Gud er kilden til alle disse velsignelsene. Han gir oss dem i kraft av sin usvikelige kjærlighet.

Uttrykket «fredens Gud» er ikke uvanlig i Bibelen, men uttrykket «kjærlighetens Gud» forekommer bare her (2 Kor 13,11), og derfor fortjener det vår største ettertanke.

Mange fortolkere har merket seg at Paulus' henvisning til kjærlighetens Gud noen få vers før den trinitariske velsignelsen i 2 Kor 13,14 tyder på at han tenker på Gud som tre personer. «Selv om han her bruker ordet 'Gud' som en av de tre, gjør hans forståelse av Jesus og Ånden andre steder i brevene hans ... at vi må se hele uttrykket som en beskrivelse av den ene Gud som oldkirken kom til å se i trefoldig form. Det skulle gå over hundre år før teologene ... begynte å bruke ord som 'treenighet' som en kortfattet måte å uttrykke det Paulus allerede uttrykker.» – Tom Wright, *Paul for Everyone: 2 Corinthians* (London: Society for Promoting Christian Knowledge, 2004), s. 148.

Vi tror på én Gud, en enhet av tre personer som lever evig i et forhold fylt av kjærlighet. Denne treenige Gud elsker oss og oppfordrer oss til å elske hverandre på en måte som gjenspeiler kjærligheten mellom de tre medlemmene i treenigheten.

DEN HELLIGE ÅNDS SAMFUNN

Jesu nåde åpenbarer ikke bare Guds kjærlighet til oss, den bringer også Åndens samfunn som ytterligere en følge av denne kjærligheten. Samtidig har samfunnet sitt opphav i Guds kjærlighet. Dette skyldes at uten kjærlighet finnes det ikke noe samfunn. Som Paulus skriver: «Om det da er trøst i Kristus, oppmuntring i kjærligheten, fellesskap i Ånden, om det finnes medfølelse og barmhjertighet, så gjør nå min glede fullkommen: Ha samme sinnelag og samme kjærlighet, vær ett i sjel og sinn» (Fil 2,1.2).

Noen sier at Den hellige ånd bare er en kraft eller innflytelse, men det kan ikke være riktig. For hvorfor skulle Paulus nevne to personer – Faderen og Sønnen – sammen med en ren «kraft» i en trinitarisk formel? Det gir ingen mening. Slik Faderen og Sønnen blir omtalt i et personlig forhold (2 Kor 1,3; 11,31), leder Åndens forhold til personer oss til den slutningen at også han er en person (Rom 8,15.16; se også Joh 14,16.17.26; Joh 15,26).

Uttrykket «fellesskap i Ånden» (Fil 2,1) kan forstås på to måter. Det kan bety fellesskap med hverandre gitt av Ånden, eller fellesskap med Ånden selv. Flere bibeltolkere mener at disse to betydningene ikke utelukker hverandre. Fellesskap med hverandre er jo en følge av fellesskapet med Ånden.

Les 1 Kor 2,10.11; 3,16; 12,11; og 2 Kor 3,6.17. Hva lærte Paulus korinterne om Ånden?

Paulus har mye å si om Åndens gjerning. I 1. og 2. Korinter er det over førti henvisninger til Den hellige ånd. Den hellige ånd fremmer menighetens oppbyggelse (1 Kor 14,12), setter mennesker i stand til misjon (1 Kor 2,4.5), åpenbarer dybdene i Gud for oss (1 Kor 2,10.11) og lærer oss dem (1 Kor 2,13), bor i oss (1 Kor 3,16; 6,19), samarbeider med Kristus om å gjøre oss rettferdige (1 Kor 6,11), gir åndelige gaver til menigheten (1 Kor 12–14), besegler oss til frelse (2 Kor 1,22), innprenter loven i menneskets hjerte (2 Kor 3,3) og gir nytt liv i Kristus (2 Kor 3,6) og frihet fra synd (2 Kor 3,17). Ja, vi kan ikke leve uten Den hellige ånd.

Hvorfor er en forståelse av Den hellige ånds guddom også viktig for å forstå Guds kjærlighet til oss fullt ut?

VÅR TREENIGE GUD

Når man leser 2 Kor 13,13, kan man kanskje komme til å tro at Kristus er den eneste kilden til nåde, at Gud er den eneste kilden til kjærlighet, og at Den hellige ånd er den eneste kilden til samfunn, men det er langt fra sannheten.

Les 1 Kor 1,3.4.9; 10,16; 2 Kor 1,2.12; Rom 8,35; 15,30; Gal 2,20; og Ef 3,19. Hva sier disse tekstene om nåde, kjærlighet og samfunn i forbindelse med medlemmene av Treenigheten?

Faderen, Sønnen og Den hellige ånd arbeider sammen for vår frelse. Nåden, kjærligheten og samfunnet kommer ikke bare fra én av dem, men fra alle tre. Likevel har hver av dem bestemte funksjoner i frelseshistorien. Paulus er klar over dette og understreker det i sine brev. For eksempel fortelles frelsesplanen med utrolig få ord i Gal 4,4–6, der de tre medlemmene av guddommen medvirker på hver sin måte. Gud Faderen sendte Jesus, noe som tilsier at Faderen er opphavet til planen (Gal 4,4). Sønnen ble født av en kvinne (Gal 4,4), noe som henspiller på inkarnasjonen og peker på oppfyllelsen av et gammelt løfte (1 Mos 3,15). Sønnen frikjøpte oss og førte oss tilbake til det riktige forholdet til Faderen, som Satan hadde løyet om (1 Mos 3,5). Og Den hellige ånd stadfester at vi er Guds barn (Gal 4,6).

Det er flere andre henvisninger til treenigheten i Paulus' brev. De tre handler sammen og setter menigheten i stand til misjon (1 Kor 12,4–6), gir oss åndelig styrke (Ef 3,14–19) og fremmer en dyp enhet blant menighetens medlemmer, en enhet som gjenspeiler den enheten som kjennetegner forholdet mellom medlemmene av Guddommen (Ef 4,4–6). Slik Paulus forstår det, er ikke Gud bare treenig, men de tre personene i Guddommen arbeider også sammen for vår frelse (Ef 1,3.13.14). I Efeserbrevet går Paulus så langt som å nevne at vi må fylles med Faderens fylde (Ef 3,19), Sønnens fylde (Ef 4,13) og Den hellige ånds fylde (Ef 5,18).

Når Paulus avslutter brevvekslingen med korinterne (2 Kor 13,13), kunne han ikke ha gjort det på en bedre måte – med et løfte om at universets tre herskere, den himmelske trio, vil være med oss nå og for alltid.

Hvordan bør fellesskapet mellom menighetens medlemmer gjenspeile forholdet mellom Guddommen?

TIL FORDYPNING:

Ellen G. White: «'Let Not Your Heart Be Troubled'», s. 662–680 i *The Desire of Ages*; *Alfa og Omega*, bd. 5, s. 216–233.

«Bare Jesu Kristi nåde kan forvandle et hjerte av stein til et hjerte av kjøtt og gjøre det levende for Gud ... Mennesker har ingen makt til å gjøre sjelen rettferdig, til å helliggjøre hjertet. Moralsykdom kan ikke helbredes uten gjennom den store legens kraft. Himmels høyeste gave, selveste Faderens enbårne, full av nåde og sannhet, er den eneste som er i stand til å frelse de fortapte.» – Ellen G. White i *The Signs of the Times*, 2. mai 1892.

«'Gud er kjærlighet.' 1 Joh 4,16. Hans natur, hans lov, er kjærlighet. Det har den alltid vært, det vil den alltid være. 'Han som er høy og opphøyd, han som troner evig', som 'går på gamle veier', forandrer seg ikke. Hos ham 'er det ingen forandring eller skiftende skygger'. Jes 57,15; Hab 3,6; Jak 1,17. Enhver utfoldelse av skaperkraft er et uttrykk for uendelig kjærlighet. Guds overhøyhet medfører velsignelse for alle skapte vesener ... Historien om den store konflikten mellom det gode og det onde, fra den begynte i himmelen til opprørets endelige nederlag og syndens totale utryddelse, er også et uttrykk for Guds uforanderlige kjærlighet.» – Ellen G. White: *Patriarchs and Prophets*, s. 33; *Alfa og Omega*, bd. 1, s. 11.

«Vi må innse at Den hellige ånd ... er like mye en person som Gud er en person ... Den hellige ånd har en personlighet, ellers kunne han ikke vitne for vår ånd og med vår ånd om at vi er Guds barn. Han må også være en guddommelig person, ellers kunne han ikke utforske de hemmeligheter som er skjult i Guds sinn.» – Ellen G. White: *The Faith I Live By*, s. 52.

«Det er tre levende personer i den himmelske trio; i navnet til disse tre store kreftene – Faderen, Sønnen og Den hellige ånd – blir de døpt som tar imot Kristus i levende tro, og disse kreftene vil samarbeide med himmelens lydige undersåtter i deres anstrengelser for å leve det nye livet i Kristus.» – Ellen G. White: *Evangelism*, s. 615.

Forslag til samtale:

1. «Amazing Grace» er en kjent kristen sang. Hva er det som er så utrolig med Jesu nåde?
2. Vi finner en vakker skildring av Guds kjærlighet i lignelsen om den fortapte sønn. Hvordan vet vi at faren i lignelsen er en kjærlig far?
3. Hvordan kan lokale menigheter vise at «Åndens samfunn» er en realitet der?

26. september

DET BEGYNTE I EN BAR

Fortalt av Rick Kajjura

Folk i landsbyen lo. «Disse kristne må være gale. Tror de virkelig at vi vil tilbe Gud i en bygning med såpass mørk fortid?»

Leenus, en Global Mission-pioner i Kenya, hadde fått et uvanlig sted å starte menighet: et rom som tidligere hadde vært en bar.

Og hans egen reise var like uvanlig. Han var pastor i en annen trosretning, men hadde begynt å samle adventisttroende.

Leenus ble adventist etter å ha deltatt på evangeliske møter og studert Voice of Prophecy-leksjoner. «Der fant jeg sannheten», sier han.

Han ville dele denne sannheten med sine tidligere medlemmer. Han registrerte 360 personer til bibelstudier. Han gikk fra hjem til hjem. Han svarte på spørsmål. Til slutt hadde alle fullført kurset. 15 ønsket dåp.

Distriktslederen gjennomførte dåpen og ba Leenus om å lede den nye menigheten. Men så ombestemte de seg. De var så imponert over hans evne til å nå mennesker, at de gjorde ham til Global Mission-pioner.

«De sa: Reis dypere inn i landet og hent flere», sier Leenus med et smil.

I den nye byen fantes det ingen adventister. Han gikk fra dør til dør. Etter mye arbeid, tok én person imot budskapet. «Jeg sa til ham: Hold meg i hånden! Sammen skal vi nå andre.»

Leenus holdt møter. Flere kom. «Hvor er kirken deres?» spurte de. «Vi møtes i en butikk», svarte han.

Da de fikk vite at butikken hadde vært en bar, sa de: «Nei! Vi kan ikke tilbe Gud der. Det er umulig.»

Leenus ble motløs. Men så innså han: Gud hadde en plan. «Gud ville at vi skulle starte i en bar så han kunne vise sin kraft og sende hjelp.»

Han ba om en kirke. Og Gud svarte. Han fikk en tomt og folk som ville bygge.

Nå møtes 10 medlemmer hver sabbat i den nye kirken.

Leenus planlegger nye møter. «Da kan folk se at vi er her», sier han. «De ser at Gud gjør noe. Han utvider oss. Han hjelper oss til å vokse.»

Be for Global Mission-pionerer som Leenus – som planter kirker blant folkegrupper som aldri har hørt evangeliet.

K-STUD

Kristelig studieforbund

Lokale menigheter, språkskoler og studiegrupper kan få tilskudd til gjennomført, organisert opplæring. Kristelig studieforbund (K-stud) er et offentlig godkjent studieforbund med kristne organisasjoner, menigheter og institusjoner som medlemmer. Syvendedags Adventistkirken er også medlem av K-stud, som gir mulighet for både lokale menigheter, språkskoler og studiegrupper til å søke om tilskudd til gjennomført, organisert opplæring.

Du må benytte den elektroniske søknadsportalen for å søke om tilskudd. Adventistkirkens bibelstudier for voksne (sabbatsskolen) er en godkjent studieplan. Når du søker om tilskudd fra K-Stud, skal du velge en studieplan. For bibelstudiene i sabbatsskolen skal du velge studieplan 12323. Du kan søke ved hjelp av nummeret eller skrive «Bibelstudier» i søkefeltet. Velg studieplan «12323 Bibelstudier – Sabbatsskolen». Løpende frist for å søke er senest tre måneder etter avsluttet opplæring. Man kan og bør søke etter hvert kvartal. På den måten kan man få fire ganger så mye som å søke en gang i året! For kurs avsluttet nær årets slutt vil søknadsfristen være tidligere enn tre måneder etter avsluttet kurs. Som eksempel, for slike kurs i 2025 er søknadsfristen 15. januar 2026.

Les mer på www.k-stud.no.

Eller ta kontakt med sabbatsskoleavdelingen v/Vidar Hovden for å få hjelp til å søke.

SOLNEDGANG FREDAG KVELD I 2026

	DATO	OSLO	KRISTIANSAND	BERGEN	TRONDHEIM	BODØ	HARSTAD	TROMSØ	HAMMERFEST
Januar	2	15.24	15.50	15.41	14.46	13.05	-	-	-
	9	15.36	16.01	15.54	15.02	13.37	-	-	-
	16	15.51	16.14	16.09	15.21	14.10	13.23	12.35	-
	23	16.08	16.30	16.26	15.42	14.42	14.06	13.37	12.45
Februar	30	16.26	16.46	16.45	16.04	15.12	14.44	14.21	13.42
	6	16.44	17.03	17.04	16.27	15.42	15.18	14.59	14.26
	13	17.03	17.20	17.22	16.49	16.10	15.50	15.33	15.04
	20	17.21	17.37	17.41	17.10	16.37	16.20	16.05	15.39
Mars	27	17.39	17.53	17.59	17.32	17.04	16.49	16.36	16.12
	6	17.56	18.10	18.17	17.52	17.29	17.17	17.05	16.43
	13	18.14	18.26	18.35	18.13	17.54	17.44	17.33	17.13
	20	18.31	18.41	18.53	18.33	18.18	18.10	18.01	17.43
April	27	18.48	18.57	19.10	18.53	18.43	18.37	18.29	18.12
	3	20.05*	20.13*	20.27*	20.13*	20.07*	20.04*	19.57*	19.42*
	10	20.22	20.29	20.45	20.34	20.33	20.31	20.26	20.14
	17	20.39	20.44	21.03	20.54	20.58	21.00	20.57	20.47
Mai	24	20.56	21.00	21.20	21.15	21.25	21.30	21.29	21.22
	1	21.14	21.16	21.38	21.37	21.54	22.03	22.05	22.03
	8	21.31	21.32	21.56	21.58	22.24	22.40	22.47	22.56
	15	21.48	21.47	22.13	22.20	22.57	23.24	23.48	-
Juni	22	22.03	22.01	22.29	22.41	23.35	00.35	-	-
	29	22.18	22.13	22.44	23.00	00.19	-	-	-
	5	22.30	22.24	22.56	23.17	-	-	-	-
	12	22.38	22.31	23.05	23.30	-	-	-	-
Juli	19	22.43	22.36	23.10	23.37	-	-	-	-
	26	22.43	22.36	23.10	23.36	-	-	-	-
	3	22.39	22.33	23.06	23.29	-	-	-	-
	10	22.31	22.26	22.57	23.16	-	-	-	-
August	17	22.19	22.16	22.45	22.59	00.10	-	-	-
	24	22.05	22.03	22.31	22.39	23.23	00.10	-	-
	31	21.49	21.49	22.14	22.18	22.49	23.08	23.20	23.41
	7	21.31	21.33	21.56	21.56	22.17	22.29	22.33	22.35
September	14	21.12	21.15	21.36	21.33	21.46	21.53	21.54	21.49
	21	20.52	20.57	21.16	21.09	21.16	21.19	21.17	21.09
	28	20.32	20.38	20.55	20.45	20.47	20.47	20.43	20.32
	4	20.11	20.18	20.34	20.21	20.18	20.16	20.10	19.56
Oktober	11	19.50	19.59	20.12	19.57	19.49	19.45	19.37	19.22
	18	19.29	19.39	19.51	19.33	19.21	19.14	19.05	18.48
	25	19.07	19.19	19.29	19.08	18.52	18.43	18.34	18.15
	2	18.46	18.59	19.08	18.44	18.24	18.13	18.02	17.41
November	9	18.26	18.39	18.46	18.21	17.56	17.43	17.30	17.08
	16	18.05	18.20	18.26	17.57	17.27	17.12	16.58	16.34
	23	17.45	18.02	18.05	17.34	16.59	16.41	16.26	15.59
	30	16.26*	16.44*	16.46*	16.11*	15.31*	15.10*	14.53*	14.23*
Desember	6	16.09	16.28	16.28	15.50	15.03	14.39	14.19	13.45
	13	15.52	16.13	16.11	15.30	14.36	14.06	13.42	13.02
	20	15.38	16.00	15.56	15.11	14.08	13.31	12.59	12.01
	27	15.26	15.49	15.43	14.55	13.41	12.50	11.42	-

Solnedgangstabellen er basert på følgende nettside:

<https://www.timeanddate.no/astronomi/sol/norge/>

*Tabellen tar hensyn til sommertid mellom 29. mars og 24. oktober

BIBELSTUDIEMATERIELL FOR BARN OG TENÅRINGER

Vi minner om at det er mye fint bibelstudiemateriell tilgjengelig for barn og tenåringer.

NYHET: Fra første kvartal 2026 er det mulig å begynne med det nye sabbatsskolemateriellet: *Sammen med Jesus* for 0–1 år og 1–2 år.

Sammen Med Jesus – SMJ Baby, 0–1 år

Sammen Med Jesus – SMJ Minsten, 1–2 år

Utgivelsene fremover vil følge de som i januar -26 er 1 år slik at de kan følge det nye materialet hele veien til de blir voksne.

Se www.sabu.no/sammenmedJesus

Gracelink-materialet finnes i følgende aldersgrupper på norsk, både som elevhefte og lærerhefte:

Minsten, 1–3 år

I 2026 brukes årgang A

Smårollingene, 3–5 år

I 2026 brukes årgang A

Miniorene, 6–9 år

I 2026 brukes årgang C

Power Points, 10–13 år

I 2026 brukes årgang C

Real Time Faith, 14–16 år

I 2026 brukes årgang B

Lærerheftet er på engelsk.

Ta kontakt med
Norsk Bokforlag
for bestilling på
ordre@norskbokforlag.no
eller til ordrekontoret
på tlf. 32161560.

BIBELSTUDIER FREMOVER

4. KVARTAL 2026

Tema: Profetiens gave

1. studium: Skaperen taler

Nøkketekst: Heb 11,1.2

Andre bibeltekster: 1 Mos 1,27.28; 3,1–8; Luk 15,11–32; 1 Mos 3,14–24; 2 Mos 19,16–22; Joh 10,27–30.

2. studium: Profetens kall

Nøkketekst: Jes 6,8

Andre bibeltekster: 1 Mos 15,6; Gal 3,6–9; 1 Kong 18,19–39; Jes 53; Dan 2,46–48; Mark 1,2–5; Matt 11,1–6.

3. studium: Profetene i GT

Nøkketekst: 2 Krøn 20,20

Andre bibeltekster: Jak 5,17.18; 1 Kong 19,1–16; 1 Kong 22,1–14; 2 Mos 15,20; 2 Kong 22,11–14; Jer 14,1–15.

1. KVARTAL 2027

Tema: Store apokalyptiske profetier

2. KVARTAL 2027

Tema: Om å forvalte Guds gaver: trofast forvalterskap

Endringer kan forekomme.

TIPS OG RESSURSER TIL Å LEDE BIBELSTUDIET I SABBATSSKOLEN

Dine to viktigste ressurser vil nok være de to bibelstudieoppleggene som sabbatsskoleavdelingen i Norge utgir. Heftet du nå holder i hånden er laget av Adventistkirkens sabbatsskoleavdeling ved hovedkontoret i Washington D.C. Som et supplement til dette har teologer og lekfolk fra Adventistkirkene i Norge og Danmark laget et mer skandinavisk tilpasset bibelstudiumsmateriale. I motsetning til BIBELSTUDIER (som altså er det offisielle bibelstudieheftet du nå holder i hånden), kaller vi dette studieopplegget BIBELSAMTALER. Det er basert på de samme temaene, og med et utvalg av de samme tekstene som du finner i BIBELSTUDIER. BIBELSAMTALER er laget som en respons på tilbakemeldinger og en stor spørreundersøkelse som ble gjort i 2019, og du finner opplegget på www.bibelsamtaler.no. Det gis ikke lenger ut som hefte.

BIBELSAMTALER er et fleksibelt materiale, da det lett kan brukes i kombinasjon med BIBELSTUDIER eller alene. Om de som møter i bibelstudiegruppa har brukt bibelstudieheftet eller det supplerende materialet i sine forberedelser vil de kjenne seg igjen i samtalen og kunne delta. BIBELSAMTALER kan også brukes av leder for bibelstudiegruppa som en forberedelseshjelp. Her er prinsippene som ligger til grunn for utarbeidelsen av «bibelsamtaler». De kan like gjerne brukes når man tar utgangspunkt i BIBELSTUDIER:

- Når vi møtes leser vi bibeltekstene sammen.
- Alle skal i utgangspunktet kunne lede en bibelsamtale. Bibelstudier har hver uke bare fire sider.
- Det vil alltid være flere bibeltekster å velge mellom, det er derfor opp til gruppen å velge hva man skal fokusere på.
- Det er ingen forutsetning for å delta i bibelsamtalen at man har lest bibeltekstene og materialet på forhånd, men det er en fordel. Spesielt for den som skal være gruppeleder.
- Formuleringer, spørsmål og refleksjoner har en personlig vinkel, slik at det blir personlig og praktisk, og ikke bare teori. Ønsket er at det som skjer i bibelsamtalen lett skal kunne omsettes til levd liv.

Bibelstudieheftene på andre språk

Hvis du er interessert i å finne bibelstudieheftet på et annet språk eller finne hjelpemateriell for gruppeledere, kan du finne det på dette nettstedet (det er ikke en offisiell «adventistsside»), men de som driver den har samlet mange ressurser på ett sted): www.ssnet.org

Sabbatsskolehefter på andre språk kan du også finne i appen «Sabbath School». Den finnes både for Android og iOS (Apple).

Misjonsfortellingen som film – Mission Spotlight

Hvert kvartal er alle misjonsfortellingene tilgjengelige som film, med norsk tale. Du finner fortellingene til dette kvartalet, og andre kvartalet, her:

<http://www.hopechannel.no/on-demand/episoder/ml/mission-spotlight-1q23/>

Bibelstudiet som video/podcast

Hope Channel i Norge produserer hvert kvartal en video/podcast til bibelstudiet for hver uke. Du finner videoen på www.hopechannel.no.

En nettside for alle ressurser til voksensabbatsskolen

Om du leter etter ressurser til voksensabbatsskolen, er det nå opprettet én nettside som har samlet alle ressursene på et sted. Nettstedet er lett å huske: www.sabbatsskolen.no

Sabbatsskolens Facebook-gruppe

For å tilrettelegge at gruppeledere kan utveksle idéer og/eller spørre hverandre om saker, er det også opprettet en Facebook-gruppe. Også denne gruppen har et lett navn å huske. Du kan søke etter «Bibelstudielederen» på Facebook eller bruke denne lenka: <https://www.facebook.com/groups/221198201791009>

Innspill eller idéer?

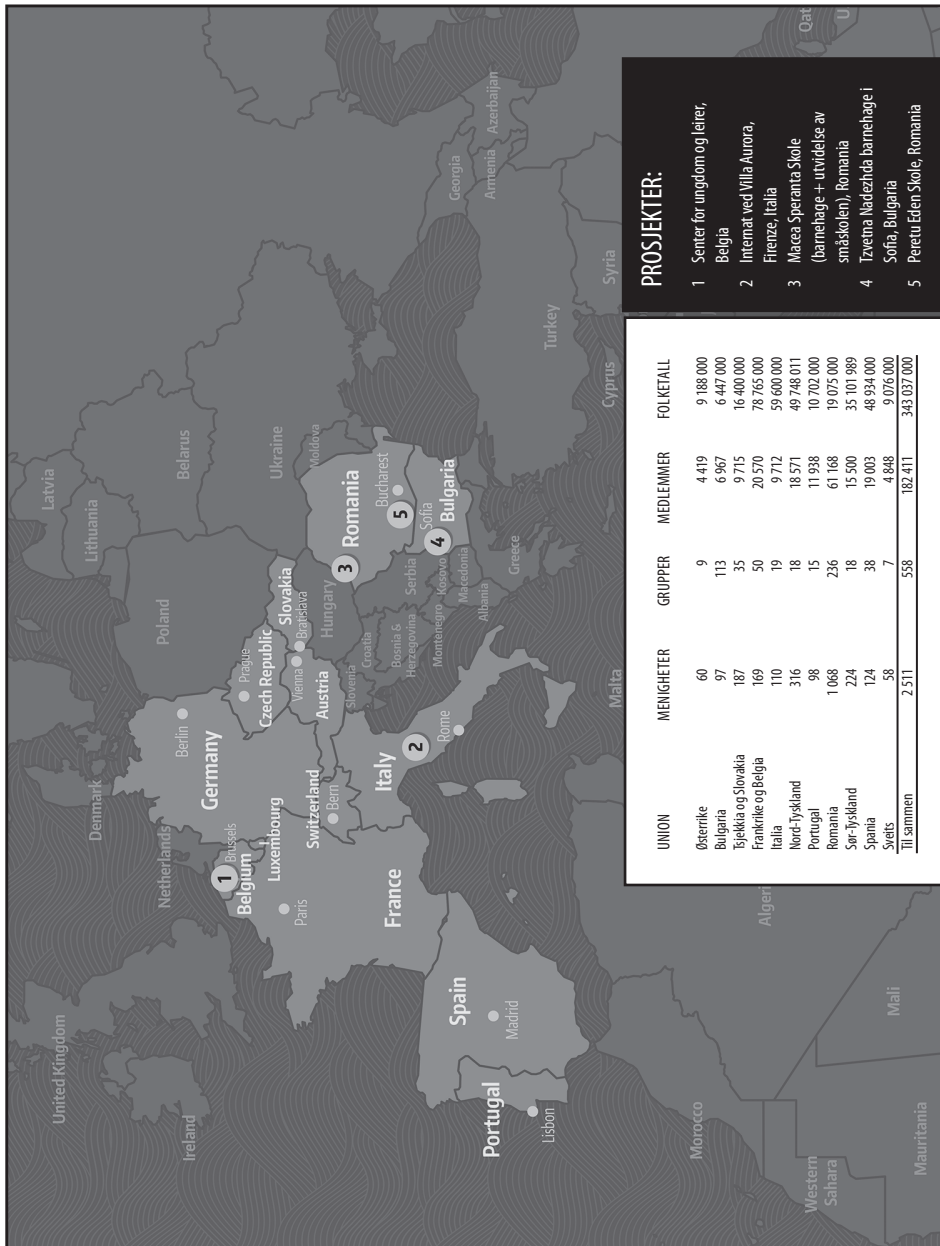
Hvis du har noen ideer til sabbatsskoleavdelingen, hører jeg gjerne fra deg. Jeg bidrar også gjerne til en inspirasjonssamling om sabbatsskolen/bibelstudiene i din kirke. Hvis din menighet kunne tenke seg å være vertskap for en kursdag for flere menigheter, kan jeg eventuelt bidra med å skaffe en eller flere egnede kursholdere. Ta kontakt med meg på e-post eller telefon.

Vidar Hovden, leder for sabbatsskoleavdelingen

E-post: vidar.hovden@adventist.no

Tlf. 412 22 118

DEN MELLOMEUROPEISKE DIVISJON

PROSJEKTER:

- 1 Senter for ungdom og leier, Belgia
- 2 Internat ved Villa Aurora, Firenze, Italia
- 3 Macea Spasanta Skole (barnehage + utvidelse av småskolen), Romania
- 4 Tzvetna Nadezhda barnehage i Sofia, Bulgaria
- 5 Peretu Eden Skole, Romania

UNION	MENIGHETER	GRUPPER	MEDELMEMMER	FOLKETALL
Østerrike	60	9	4 419	9 188 000
Bulgaria	97	113	6 967	6 447 000
Tsjekkia og Slovakia	187	35	9 715	16 400 000
Frankrike og Belgia	169	50	20 570	78 765 000
Italia	110	19	9 712	59 600 000
Nord-Tyskland	316	18	18 571	49 748 011
Portugal	98	15	11 938	10 702 000
Romania	1 068	236	61 168	19 075 000
Ser-Tyskland	224	18	15 500	35 101 989
Spania	124	38	19 003	48 934 000
Sveits	58	7	4 848	9 076 000
Til sammen	2 511	558	182 411	343 037 000

Innhold

1 4. JULI	Paulus i Korint	8
2 11. JULI	Ordet om korset	16
3 18. JULI	Ett i Kristus	24
4 25. JULI	Synd i menigheten	32
5 1. AUGUST	Alt til Guds ære	40
6 8. AUGUST	Åndelige gaver	48
7 15. AUGUST	Et portrett av kjærligheten	56
8 22. AUGUST	Kraften i Kristi oppstandelse	64
9 29. AUGUST	Tjeneste drevet av kjærlighet	72
10 5. SEPTEMBER	Autentisk kristen tjeneste	80
11 12. SEPTEMBER	Forvalterskap og misjon	88
12 19. SEPTEMBER	Falske lærere	96
13 26. SEPTEMBER	Nåde, kjærelighet og samfunn	104
	Solnedgangstabell	113